Έτος Ε'

Τεῦχος 104ον

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ: ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Ὁ κόκκινος Δεκέμβρης, ὑπὸ κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτου, Ἀστυν. Δ/ντοῦ Α' (συνέχεια) .. 5031

ΠΡΟΑΝΑΚΡΙΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ὁδηγίαι πρὸς ἐξασφάλισιν κρισίμων ἐγγράφων καὶ λῆψιν καταλλήλων δειγμάτων γραφῆς, ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Δικαστικῆς Γραφολογίας καὶ ἑταίρου τῆς Διεθνοῦς Ἐγκληματολογίας κ. Ἀριστείδου Ν. Πουλαντζᾶ 5038

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Ἐγκληματολόγος καὶ Ἀστυνομικός, ὑπὸ τοῦ Dr. E. De Greeff, ἐκ τῆς International Criminal Police Review, No 107 Ἀπριλίου 1957, κατὰ μετάφρασιν Ὑπαστυνόμου Α' κ. Κων/νου Λεμονῆ 5045

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Προσκύνημα εἰς τὸν Τάφον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ὑπὸ κ. Θ. Καλαϊτζίδη, ἀστυφύλακος 5054

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΑΣ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟ

Ματιὲς στὴν τραγῳδία τοῦ Εὐριπίδου καὶ στὴν κωμῳδία τοῦ Ἀριστοφάνους, ὑπὸ κ. Χ. Σταμάτη, Ἀρχιφύλακος 5055

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἡ σπορὰ τῶν μαρτύρων, ὑπὸ κ. Σ. Χανδρῆ 5060

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Ἡ κοινωνία ἀπὸ τὶς σελίδες τοῦ Βιβλίου Συμβάντων, τοῦ ἐν Πάτραις ὑπηρετοῦντος Ἀρχιφύλακος κ. Σωκράτους Ἀλεξοπούλου 5061

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΑΞΙΝ

Ἑλλὰς καὶ Διεθνὴς Κομμουνισμὸς — Πρόσφατοι φιλελληνικαὶ ἐκδηλώσεις τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως — Τὰ μεταξὺ λόγων καὶ ἔργων, ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ», τεῦχος 9ον, Φεβρουάριος 1957 5065

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ἐφόδια τοῦ ἀστυνομικοῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, ὑπὸ κ. Σ. Πηλοῦ, Ἀρχιφύλακος 5068

ΔΙΕΘΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Χαμένα σκυλιά, χωρὶς περιλαίμιο, ὑπὸ Qil. Cesbron, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν» (συνέχεια) 5075

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ 5078

ΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΑΠΗΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΓΝΩΜΑΣ ΑΥΤΩΝ

Τὸ περιοδικὸν ἐκτυποῦται εἰς τὰ Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ Κεραμεικοῦ 40 — Ἀθῆναι (τηλ. 52-512)

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

15ΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ
ΜΕΡΙΜΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ — ΤΜΗΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΘ. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΟΔΟΣ Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ 11 (ΤΕΩΣ ΝΕΪΓΥ 17), ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΤΗΛ. 881-262

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 72.—Ἐξάμηνος δραχμαὶ 36.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 3.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἐξάμηνος δολλάρια 1,5.

ΕΤΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑΙ, 15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1957 | ΤΕΥΧΟΣ 104ΟΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΠΟΛΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΟΝ (1921-1957)

Ὑπὸ κ. **Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**, Ἀστυν. Δ/ντοῦ Α'

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΙΕ'. Ο ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ

V. Η ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.

— ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ ΑΡΧΙΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΥΠΑΣΤΥΝΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ Σ.Υ. τ. ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ Α' κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΥ —

«Ἐν συνεχείᾳ καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐκτεθέντων εἰς τὰ τεύχη 100 καὶ 103, περὶ τῆς δράσεως τῶν Σχολῶν Ἀρχιφυλάκων καὶ Ὑπαστυνόμων κατὰ τὸ Δεκεμβριανὸν κίνημα τοῦ 1944, ἐημοσιεύομεν εὐχαρίστως πλήρη ἔκθεσιν τοῦ διατελέσαντος τότε Διοικητοῦ τῆς Σχολῆς Ὑπαστυνόμων τέως Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Α' κ. **Ἰωάννου Γιαννούτσου**, *ἀποσταλεῖσαν ἡμῖν κατὰ τὸν τρέχοντα μῆνα».*

*
* *

Εἰσαγωγή.

Κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐκ τῆς ξενικῆς Κατοχῆς, γενομένην τὴν 12ην Ὀκτωβρίου 1944, ἐλειτούργουν ἀμφότεραι αἱ Σχολαί, ἤτοι ἡ Σχολὴ Ὑπαστυνόμων, ἄγουσα τὴν ΣΤ' Ἐκπαιδευτικὴν Περίοδον, μὲ δύναμιν 130 Δοκίμων Ὑπαστυνόμων καὶ Διοικητὴν τὸν ὑποφαινόμενον (Ἀστυν. Διευθυντὴν Α' Γιαννοῦτσον Ἰωάν.), στεγαζομένη εἰς τὴν αἴθουσαν Γερουσίας τῶν Παλαιῶν Ἀνακτόρων καὶ ἡ Σχολὴ Ἀρχιφυλάκων, ἄγουσα καὶ αὐτὴ τὴν ΣΤ' Ἐκπαιδευτικὴν Περίοδον, μὲ δύναμιν 230 Μαθητῶν Ἀρχιφυλάκων καὶ Διοικητὴν τὸν Ἀστυν. Διευθυντὴν Β' κ. Κόλιαν Δημήτριον, στεγαζομένη εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς τῶν Παλαιῶν Ἀνακτόρων.

Εἰς τὴν Σχολὴν Ὑπαστυνόμων ὑπηρέτουν καὶ οἱ: 1) Ἀστυνόμος Β' κ. Καθάρειος Ἀπόστολος, ὡς Κοσμήτωρ, 2) Ὑπαστυνόμος Α' κ. Νικητάκης Νικόλ., 3) Ὑπαστυνόμος Α' κ. Γάτσης Ἰωάν., 4) Ὑπαστυνόμος Α' κ. Σταυρόπουλος Χριστόφ., 5) Ὑπαστυνόμος Α' κ. Δημητρόπουλος Χρῆστος, ὡς Ἐπιμεληταὶ καὶ 6) Ὑπαστυνόμος Β' κ. Πουρναρόπουλος Ἰωάν., ὡς Γραμματεὺς καὶ ὁ ἀστυφύλαξ Σχοινῆς Δημήτρ.

Ἐπικειμένης τῆς ἀπελευθερώσεως, ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Σχολὴν Ὑπαστυ-

νόμων δύο Ταγματάρχαι τοῦ Στρατοῦ, οἵτινες συνεκρότησαν τὴν Σχολὴν κατὰ τὸ Στρατιωτικὸν σύστημα εἰς διμοιρίας καὶ ὁμάδας. Συγχρόνως δὲ μᾶς διένειμαν ὅπλα (τυφέκια) ἐκτὸς τῶν περιστρόφων, δι' ὧν ἦτο ἐφωδιασμένη ἡ Σχολή.

Ἀπελευθέρωσις.

Οὕτω πλέον στρατιωτικῶς συγκεκροτημένη ἡ Σχολή, ἐνισχυθεῖσα καὶ μὲ ἀξιωματικοὺς ἐκ τῆς Δ/νσεως Ἐγκλημ/κῶν Ὑπηρεσιῶν κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν (12-10-1944), ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν καὶ ἔλαβε μέρος εἰς τὰ μέτρα τάξεως καὶ ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ μετέπειτα, στεγασθεῖσα εἰς τὸ μέγαρον Ἀθανασούλα (Β. Σοφίας 1), ἔνθα πρώτη ὕψωσε τὴν Ἑλληνικὴν Σημαίαν πρὶν ἀκόμη ἀποχωρήσῃ τὸ τελευταῖον Γερμανικὸν τμῆμα, ὅπερ κατέθεσε στέφανον εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

Εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως ἐνέσκηψαν εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἐλασῖται (στρατιωτικὴ ὀργάνωσις τοῦ κομμουνιστικοῦ Ε.Α.Μ. δημιουργηθέντος κατὰ τὴν Κατοχὴν) ἔνοπλοι, μὲ σκοπόν, ὅπως καταλάβωσι τὴν Ἀρχὴν καὶ γίνωσι κύριοι τῆς καταστάσεως. Τὸ Ε.Α.Μ. εἶχεν ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ μέγαρον τῆς ὁδοῦ Κοραῆ, ἔνθα ἡ Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρία, τὸ δὲ Κ.Κ.Ε. εἰς τὴν ὁδὸν Ὄθωνος 8 καὶ τὸ Ε.Λ.Α.Σ. (ἡ Κομμουνιστικὴ Στρατιωτικὴ Διοίκησις) εἰς τὸ οἴκημα τῆς ὁδοῦ Σίνα—Βησαρίωνος.

Αἱ κατὰ συνοικίας κομμουνιστικαὶ ὀργανώσεις τῶν διαφόρων Σωματείων ἐξῆλθον πλέον φανερὰ εἰς τὰς ὁδούς. Καθ' ἑκάστην συντεταγμέναι, μὲ πινακίδας ἐφ' ὧν ἀνέγραφον ἀναρχικὰ συνθήματα, περιήρχοντο τὰς ὁδοὺς κραυγάζουσαι, ἐπλαισιοῦντο δὲ ὑπὸ ἐνόπλων ἐλασιτῶν, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἦσαν γενειοφόροι διὰ νὰ ἐμπνέωσι τὸν φόβον. Καθ' ἑκάστην προέβαινον εἰς πράξεις βίας, ἤτοι λεηλασίας, φόνους, τραυματισμούς.

Ἡ στάσις τῆς Ἀστυνομίας κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως, εἰς ἣν μετεῖχον τέσσαρες κομμουνισταὶ Ὑπουργοί, ἐλθούσης ἐκ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς μὲ Πρωθυπουργὸν τὸν κ. Γεώργ. Παπανδρέου, ἦτο ἐφεκτική, οὕτως εἰπεῖν οὐδετέρα. Ἐπέβλεπε τὴν πόλιν δι' ἰσχυρῶν περιπόλων.

Οὕτω πλέον οἱ κομμουνισταὶ εἶχον ἀποθρασυνθῆ. Ἔνοπλος δύναμις ἐν Ἀθήναις ἦτο μόνον ἡ Ἀστυνομικὴ δύναμις καὶ τὸ Σύνταγμα Χωροφυλακῆς Μακρυγιάννη, καθ' ὅσον τὰ Τάγματα Ἀσφαλείας, συσταθέντα ἐπὶ Κατοχῆς, διελύθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Οἱ κομμουνισταὶ μετανοήσαντες, διότι δὲν κατέλαβον τὴν Ἀρχὴν ἅμα τῇ ἀπελευθερώσει καὶ δὲν προέβησαν εἰς σφαγὰς προγεγραμμένων ἐθνικοφρόνων ἐν Ἀθήναις, ὡς εἶχον κάμει εἰς τὴν Ὕπαιθρον, ἐπεζήτουν ἀφορμὴν διὰ νὰ δημιουργήσωσι σύγχυσιν καὶ ἀνατρέψωσι τὴν Ἀστυνομίαν τῆς Πρωτευούσης, ἡ ὁποία, μόνη ἔνοπλος δύναμις, ἐκράτει τὴν τάξιν. (Πάντως ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθεν εἰς Ἀθήνας δύναμις Ἀγγλικοῦ στρατοῦ καὶ βραδύτερον ἡ Ἑλληνικὴ Μεραρχία Ρίμινι). Οὕτω οἱ κομμουνισταὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἀφορμῶν, ἃς ἐδημιούργουν, τὴν 2αν Δεκεμβρίου 1944 παρέλαβον δύο πτώματα, ὑπ' αὐτῶν φονευθέντων ἐθνικοφρόνων εἰς τὸ Περιστέρι—Κολωνόν, καὶ ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἦσαν κομμουνισταὶ φονευθέντες ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν, περιήγαγον αὐτὰ εἰς τὴν πόλιν ὑβρίζοντες καὶ ἀπειλοῦντες καὶ ἔφθασαν μέχρι τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Ἐδήλωσαν δὲ ὅτι τὴν ἑπομένην, 3ην Δεκεμβρίου 1944, ἡμέραν Κυριακήν, θὰ συγκροτήσωσιν ἔνοπλον συλλαλητήριον εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος, ἵνα δῆθεν διαμαρτυρηθῶσι διὰ τὸν φόνον τῶν δύο κομμουνιστῶν καὶ δι' ἄλλα ζητήματα, κυρίως ὅμως διὰ νὰ καταλύσωσιν ἐπαναστατικῶς τὰς Ἀρχὰς καὶ τὴν Κυβέρνησιν.

Συλλαλητήριον.

Πρὸ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, περὶ συγκροτήσεως συλλαλητηρίου, ἡ Ἀστυνομικὴ Διεύθυνσις Ἀθηνῶν (Διευθυντὴς κ. Ἔβερτ Ἄγγελος), ἔλαβε μέτρα τάξεως

διαθέσασα ὅλην τὴν δύναμιν, ἔνοπλον, εἰς ἐπίκαιρα σημεῖα, τῆς Σχολῆς Ὑπαστυνόμων, ἥτις ὑπήχθη ὑπὸ τὴν Ἄστυν. Διεύθυνσιν Ἀθηνῶν, διατεθείσης εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου.

Οὕτω τὴν 6 π.μ. ὥραν τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1944 ὡδήγησα τὴν δύναμιν τῆς Σχολῆς Ὑπαστυνόμων, ἔνοπλον, εἰς τὰ προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου, μὲ τὴν ἐντολὴν ὅπως ἀπαγορεύσωμεν συγκεντρώσεις τῶν φοιτητῶν. Ἐκεῖ ἐγένοντο μικροσυγκεντρώσεις φοιτητῶν, τὰς ὁποίας διελύσαμεν μὲ ἥπιον τρόπον. Μερικοὶ Δόκιμοι Ὑπαστυνόμοι, ἀριστεροί, ἦλθον εἰς ἰδιαιτέραν ἐπαφὴν μὲ φοιτητάς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μὲ κατέστησε σκεπτικὸν δι' οἱανδήποτε ἔνοπλον δρᾶσιν, διότι θὰ ἐβαλλόμεθα ἐκ τῶν ἔνδον.

Ἐπειδὴ εἰς τὴν ταράτσαν τοῦ οἰκήματος ὁδοῦ Κοραῆ ἀριθ. 3, ὅπου ὡς προαναφέρω ἦτο τὸ Ε.Α.Μ., εἶχον ἐγκαταστήσει πολυβόλα μὲ προκάλυμμα σάκκων ἄμμου, εἴμεθα δὲ εἰς τὰ προπύλαια ἀκριβῶς ἀπέναντι καὶ ἐκτεθειμένοι, μετεκίνησα τὴν δύναμιν εἰς τὸ πεζοδρόμιον τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου, παρὰ τὴν γωνίαν μὲ τὴν ὁδὸν Κοραῆ, ὅπου πλέον εἴχομεν τὰ νῶτα πρὸς τὸν τοῖχον.

Καθ' ὅλον τὸ πρωϊνὸν διάστημα διήρχοντο τὴν ὁδὸν Σταδίου ὁμάδες τῶν κομμουνιστῶν μὲ κατεύθυνσιν πρὸς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος, κραυγάζουσαι, ὡς συνήθως, ἀπειλητικῶς καὶ μὲ ἐπαναστατικὰ συνθήματα. Ὁμὰς κομμουνιστῶν μᾶς ἐπλησίασε καὶ ἐπεχείρησε λέγουσα «εἴμαστε ἀδέλφια» νὰ μᾶς προσεγγίσῃ, ἀσφαλῶς διὰ νὰ μᾶς ἀφοπλίσῃ. Πλήν, ἔχων συγκεντρωμένην τὴν δύναμιν τῶν Δοκίμων Ὑπαστυνόμων, ἀπηγόρευσα πᾶσαν προσέγγισιν καὶ μὲ κατάλληλον τρόπον ἀπεμάκρυνα τὴν ὁμάδα αὐτήν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἠκούσθησαν ἀθρόοι πυροβολισμοὶ εἰς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος, ἔνθα ἔλαβε χώραν πολυπληθὲς συλλαλητήριον κομμουνιστῶν. Μετ' ὀλίγον κομμουνισταὶ ἀλλόφρονες κατήρχοντο τροχάδην τὴν ὁδὸν Πανεπιστημίου καὶ ἐξηφανίζοντο. Οἱ δρόμοι ἐνεκρώθησαν. Μετεκίνησα τὴν δύναμιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν προαύλιον τοῦ Πανεπιστημίου. Καὶ εἶτα, μετὰ τηλεφωνικὴν συνεννόησιν μετὰ τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως, ὡδήγησα συντετεγμένην τὴν δύναμιν διὰ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας εἰς τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα.

Ἀμέσως ἔλαβον μέτρα φρουρήσεως τῶν Παλαιῶν Ἀνακτόρων, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Σχολῆς Ἀρχιφυλάκων. Καὶ τὴν μὲν βορείαν καὶ δυτικὴν πλευρὰν ἀνέλαβεν ἡ Σχολὴ Ὑπαστυνόμων, τὴν δὲ νοτίαν καὶ ἀνατολικὴν ἡ Σχολὴ Ἀρχιφυλάκων, καὶ ἥτις φρούρησις ἐξηκολούθησε καὶ κατὰ τὴν νύκτα.

Τὸ ἑσπέρας κατ' ἐντολὴν τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως εἶπον εἰς τοὺς ἄνδρας νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰς οἰκίας των, ὅσοι θέλουν, πλὴν ἐτόνισα ὅτι θὰ ἦτο ἀνέφικτος ἡ ἐπιστροφή των. Τινὲς ἔφυγον.

Τὸ κίνημα.

Ἀπὸ τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1944, καθ' ἣν, ὡς περιγράφω, ἐγένετο τὸ συλλαλητήριον τῶν κομμουνιστῶν καὶ διὰ τῶν πυροβολισμῶν ἐφονεύθησαν καὶ ἐτραυματίσθησαν ἄτομα ἑκατέρωθεν, τὸ κίνημα, ὅπερ ἐπεδίωκον οἱ κομμουνισταὶ εἶχεν οὐσιαστικῶς κηρυχθῆ. Ἡ Ἀστυνομία ἦτο πλέον ἐπὶ ποδός, ἔνοπλος καὶ ἔλαβεν ὅλα τὰ μέτρα. Ἡ δύναμις τῶν Ἀστυνομικῶν Τμημάτων διετάχθη νὰ μείνῃ εἰς τὰ οἰκεῖα οἰκήματα, ἐνῷ ἔδει νὰ συμπτυχθῇ, ἵνα καταστῇ, συγκεκροτημένη, ἰσχυρὰ δύναμις, ὁπότε θὰ ἦτο ἀπρόσβλητος. Ἤδη θὰ ἐξιστορήσω, ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, χρονολογικῶς, τὰ ἐπισυμβάντα γεγονότα, εἰς ἃ ἔλαβε μέρος ἡ ὑπ' ἐμὲ δύναμις καὶ τὰ ὁποῖα γεγονότα ἔχω περιγράψει εἰς τὸ τηρηθὲν ἡμερολόγιόν μου καὶ ἐξάγονται ἐκ τοῦ Ἀρχείου τοῦ συσταθέντος Τάγματος.

4 Δεκεμβρίου 1944: Παρέλαβον 4 αὐτόματα ὅπλα ἀπὸ τὴν Ἀστυνομικὴν Διεύθυνσιν, τὰ ὁποῖα διένειμα εἰς Δοκίμους Ὑπαστυνόμους, ἐνῷ ἀτομικὰ τυφέκια, ὡς προαναφέρω, μᾶς εἶχον χορηγηθῆ ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν εὑρισκόμεθα ἐν ἀναμονῇ, ἔνοπλοι. Τὰ μέτρα φρουρήσεως τοῦ Μεγάρου τῶν

Παλαιῶν Ἀνακτόρων καὶ τῶν πέριξ ὁδῶν ἐξηκολούθησαν. Ἀπὸ τῆς 10 π.μ. ἐγένετο ἡ κηδεία τῶν φονευθέντων χθὲς εἰς τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος κομμουνιστῶν μὲ μεγάλην πομπήν. Συγχρόνως ἤρξαντο πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως, ἀκουομένων συνεχῶς πυροβολισμῶν. Ἤρξαντο ἐπίσης συλλήψεις κομμουνιστῶν ὑπὸ διαφόρων Ἀστυνομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ ὑφ' ἡμῶν. Δύο αἰθούσας τῶν Ἀνακτόρων μετέτρεψα εἰς κρατητήρια, ἓν διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ ἓν διὰ τὰς γυναῖκας. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐλήφθησαν μέτρα ἀπομονώσεως καὶ ἀφοπλισμοῦ Δοκίμων Ὑπαστυνόμων, οἵτινες ἀπὸ ἀπόψεως φρονημάτων δὲν ἐνέπνεαν ἐμπιστοσύνην.

Τὰ μέτρα ἀσφαλείας πέριξ τοῦ Μεγάρου καὶ τῆς Λεωφόρου Βασιλίσσης Σοφίας ἐξηκολούθουν.

5 Δεκεμβρίου: Αἱ συλλήψεις τῶν κομμουνιστῶν συνεχίζοντο. Αἱ μάχαι εἰς ὅλην τὴν πόλιν ἐξηκολούθουν. Οἱ κομμουνισταὶ ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Ἀστυνομικῶν Τμημάτων (ἐκτὸς τοῦ Α' καὶ Γ') καὶ τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας, εὑρισκομένης εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Πατησίων καὶ Στουρνάρα. Ἐπέβλεπον τὴν Λεωφόρον Β. Σοφίας, τὸν Ἐθνικὸν Κῆπον καὶ τὴν Λεωφόρον Ἀμαλίας.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὑπεδέχθην εἰς τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ἀστυνομικῶν Τμημάτων ΣΤ', Θ', Ι' καὶ ΙΑ', οἵτινες ἀγωνισθέντες σκληρῶς ἐπὶ διήμερον ἀπεχώρησαν συμπτυχθέντες ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν πίεσιν τῶν κομμουνιστῶν. Μετὰ τῆς δυνάμεως τοῦ ΣΤ' Τμήματος, ἦλθε καὶ ὁ Ἀστυνομικὸς Διευθυντὴς Β' κ. Σταματιάδης Σωτήριος, Διευθυντὴς τῆς Δ' Ὑποδιευθύνσεως.

Ἅπαντα τὰ ἄλλα Ἀστυνομικὰ Τμήματα κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν. Ἡ Γενικὴ Ἀσφάλεια μετ' ἀντίστασιν ὀλίγων ἡμερῶν συνεπτύχθη καὶ αὕτη πρὸς τὸ Κέντρον. Τὸ Β' Ἀστυνομικὸν Τμῆμα ἀντέστη σθεναρῶς καὶ παραμεῖναν ἄνευ ἐνισχύσεως κατελήφθη ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, οἵτινες ἠχμαλώτισαν τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς κατεκρεούργησαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν 4 Ἀστυνόμοι οἱ: Ζαρούλης Ἰω., Κομψᾶς Σπ., Μπίλιας Κωνστ. καὶ Μακροθύμιος Γ.

6 Δεκεμβρίου: Ἐξηκολούθησα τὰ μέτρα ἀσφαλείας πέριξ τῶν Π. Ἀνακτόρων καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κήπου. Ἐγκατέστησα φυλάκιον εἰς τὴν ὁδὸν Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ καὶ ἀπέστελλον περιπολίας εἰς τὴν λεωφόρον Β. Σοφίας. Αἱ συλλήψεις κομμουνιστῶν ἐξηκολούθουν. Τὴν νύκτα τῆς 5 πρὸς 6ην Δεκεμβρίου πληροφορίαι ἔφερον ὅτι οἱ κομμουνισταὶ θὰ κατήρχοντο εἰς τὸ Κέντρον τῆς πόλεως, χρησιμοποιοῦντες ὡς προκάλυμμα γυναικόπαιδα. Τὸ μεσονύκτιον ἀφύπνισα τοὺς ἄνδρας καὶ τοὺς παρέταξα εἰς καθωρισμένα μέρη, πλὴν οὐδεμία ἐπίθεσις ἐξεδηλώθη.

7 Δεκεμβρίου: Δι' ἐγγράφου διαταγῆς τοῦ κ. Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων (Ἀρχηγὸς κ. Σαμπάνης Ἀθανάσιος) συνεστήθη τὸ Α' Τάγμα Ἀστυνομίας Πόλεων μὲ δύναμιν τοὺς Δοκίμους Ὑπαστυνόμους καὶ Μαθητὰς Ἀρχιφύλακας. Διοικητὴς ὡρίσθη ὁ ὑποφαινόμενος (Ἀστυν. Διευθυντὴς Α' Γιαννοῦτσος Ἰωάννης) καὶ Ὑποδιοικητὴς ὁ Ἀστυν. Διευθυντὴς Β' κ. Σταματιάδης Σωτήριος.

Ἅμα τῇ λήψει τῆς διαταγῆς, μετέβην εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Βουλῆς, ἔνθα ἦτο ἡ Σχολὴ Ἀρχιφυλάκων καὶ διὰ προσλαλιᾶς ἀνήγγειλα τὴν συγκρότησιν τοῦ Τάγματος καὶ ἐνεθουσίασα τοὺς ἄνδρας.

Ἀφωπλίσθησαν καὶ ἀπεμονώθησαν 10 Μαθηταὶ Ἀρχιφύλακες μὴ ἐμπνέοντες ἐμπιστοσύνην ἀπὸ ἀπόψεως φρονημάτων.

Ἀκολούθως κατένειμα τὴν δύναμιν τῶν Σχολῶν εἰς τρεῖς λόχους: Εἰς τὸν 1ον λόχον, Διοικητὴς ὡρίσθη ὁ τότε Ἀστυνόμος Α' Πολυχρονόπουλος Ἰωάννης, εἰς τὸν 2ον λόχον ὁ τότε Ἀστυνόμος Β' κ. Καρανάσος Δημήτριος καὶ εἰς τὸν 3ον λόχον ὁ τότε Ἀστυνόμος Β' κ. Καθάρειος Ἀπόστολος. Ἡ δύναμις τοῦ 1ου καὶ 2ου λόχου ἀπηρτίσθη ἐκ τῆς Σχολῆς Ἀρχιφυλάκων καὶ ἡ τοῦ 3ου λόχου ἐκ τῆς Σχολῆς Ὑπαστυνόμων. Ἡ ὅλη δύναμις μετὰ τῶν Ἀξιωματικῶν ὑπερέβαινε τοὺς τετρακοσίους (400). Ἀστυνόμοι ἦσαν οἱ κ.κ.: 1) Ἀναστασίου Εὐάγγελος, 2) Ἀναστασόπουλος Βασίλειος, 3) Κάουλας Θεοφάνης, 4) Παπακωνσταντίνου Ἐπαμεινώνδας

5) Μαριόλης Παναγιώτης, 6) Δραγουμᾶνος Παναγιώτης, 7) Θειακὸς Δημήτριος, 8) Μαριολᾶκος Δημήτριος, 9) Μπέλλης Γεώργιος καὶ 10) (βραδύτερον) Μπέτσος Κωνσταντῖνος. Οὗτοι ἐπλαισίωσαν τοὺς λόχους ὡς διμοιρῖται.

Ὑ π α σ τ υ ν ό μ ο ι ὑπηρέτουν οἱ ἑξῆς κ.κ.: 1) Καραματσούκης Εὐάγγελος, 2) Κόντος Κων/νος, 3) Γαβρίλης Γεώργιος, 4) Λαμπρόπουλος Γεώργιος, 5) Παπαλεξόπουλος Γεώργιος, 6) Πέτσης Εὐάγγελος, 7) Νικητάκης Νικόλαος, 8) Δημητρόπουλος Χρῆστος, 9) Γάτσης Ἰωάννης, 10) Δημητρίου Ἀθανάσιος, 11) Παπαδόγκονας Πέτρος, 12) Βλαχάκης Ἀθανάσιος, 13) Παλούκης Δημήτριος, 14) Σταυρόπουλος Κων/τῖνος, 15) Βασιλόπουλος Χαρίλαος, 16) Σωτηρόπουλος Γεώργιος, 17) Τσιοῦγκος Γεώργιος, 18) Μπράμης Ἀνδρέας, 19) Τσιοῦγκος Κων/τῖνος, 20) Καμπούρης Χρῆστος, 21) Ἀγγελόπουλος Γεώργιος, 22) Ἀκρῖβος Ἀπόστολος, 23) Μπίνης Γεώργιος, 24) Παπακώστας Κων/τῖνος, 25) Γεωργακόπουλος Δημήτριος, 26) Σαρρῆς Ἰωάννης, 27) Ἀναγνωστόπουλος Θεόδωρος, 28) Κοτικιᾶς Χαράλαμπος, 29) Μπακλαγῆς Δῆμος, 30) Χρυσανθόπουλος Ἀρ. καὶ 31) Διαβάτης Εὐάγγελος, ὁρισθέντες ὁμαδάρχαι.

Ἐπίσης Ἀ ν θ υ π α σ τ υ ν ό μ ο ι ἦσαν οἱ: κ.κ. 1) Παναγιωτόπουλος Γεώργ., 2) Μπεσιέρης Ἀναστάσιος, 3) Λύρας Ἀριστείδης, 4) Ταπεινὸς Κυριᾶκος, 5) Καλογερόπουλος Π., 6) Σωτηρόπουλος Κων/τῖνος καὶ 7) Γιαλακίδης Γεώργιος.

Τὸ δὲ Ἐ π ι τ ε λ ε ῖ ο ν τοῦ Τάγματος ἀπηρτίσθη ἐκ τῶν Ὑ π α σ τ υ ν ό μ ω ν: κ.κ. 1) Ἀρχοντουλάκη Ἐμμανουήλ, ὡς Ὑπασπιστοῦ, 2) Στρατῆ Ἀθανασίου, ὡς Ἐπιμελητοῦ, 3) Πουρναροπούλου Ἰωάννου, ὡς Γραμματέως, 4) Δοκ. Ὑπαστυνόμου Δασκαλοπούλου Νικολ., ὡς τηλεφωνητοῦ, 5) Δοκ. Ὑπαστυνόμου Παπαβασιλείου Γεωργ. καὶ 6) Δοκ. Ὑπαστυνόμου Θεοδώρου Κωνστ., ὡς συνδέσμων, 7) Μαθητοῦ Ἀρχιφύλακος Δέδε Κωνστ. καὶ 8) Μαθητοῦ Ἀρχιφύλακος Καμάρα Ταξ., ὡς φρουρῶν καὶ 9) Ἀστυφύλακος Σχοινῆ Δημητρίου καί τινων Δοκίμων Ὑπαστυνόμων.

Στρατοπεδάρχης τῶν Π. Ἀνακτόρων ὡρίσθη ἡ Συνταγματάρχης κ. Ἀγγελόπουλος, μεθ' οὗ εἶχον ἐπαφὴν διὰ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν, καὶ ὅστις κυρίως ἐπεδόθη εἰς τὴν κατάταξιν ἐθελοντῶν.

Οἱ Ἄγγλοι παρέλαβον σήμερον 101 κρατουμένους ἐκ τῶν κρατητηρίων τῆς Σχολῆς Ὑπαστυνόμων.

Τὰ Π. Ἀνάκτορα ἐβλήθησαν ἀπὸ τὸν Ἐθνικὸν Κῆπον ἐκ μέρους κομμουνιστῶν. Ἐκίνησα δύναμιν εἰς τὸν Ἐθνικ. Κῆπον, ὅπου συνελάβομεν τινὰς καὶ ἐρρίψαμεν μερικὰς βολάς. Τὰ μέτρα ἐπιβλέψεως πέριξ τῶν Ἀνακτόρων ἐξηκολούθουν μὲ ἐναλλασσομένας ὁμάδας. Ἀπέστειλα περιπολίαν ἐκ δυνάμεως τοῦ 3ου λόχου, μὲ ἐπικεφαλῆς Ἀστυνόμον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου μέχρις Ὁμονοίας, ἔνθα ἔβαλλον διὰ τῶν ὅπλων. Ἐπίσης ἄλλην περίπολον εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Διοίκησιν, ἥτις τὴν ἀπέστειλεν εἰς Κολωνάκι πρὸς ἐνέργειαν ἐρευνῶν καὶ συλλήψεων καὶ ἐκκαθάρισιν ἐλευθέρων σκοπευτῶν. Ὑπὸ Ἄγγλων ἐξεκαθαρίσθη τὸ Κ.Κ.Ε. ὅπερ ἦτο ἐγκατεστημένον εἰς τὴν ὁδὸν Ὄθωνος 8 τῇ ἐνισχύσει καὶ ἡμῶν.

8 Δ ε κ ε μ β ρ ί ο υ: Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν διάθεσα περιπολίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου μέχρις Ὁμονοίας, ἑκάστης περιπόλου δυνάμεως διμοιρίας, πρὸς σύλληψιν κομμουνιστῶν καὶ ἐπίθεσιν κατ' αὐτῶν. Ἐπίσης ἄλλη δύναμις ἠσχολήθη εἰς τὴν ταφὴν νεκρῶν εἰς τὸν Ἐθνικὸν Κῆπον.

9 Δ ε κ ε μ β ρ ί ο υ: Ἐξακολουθοῦν αἱ περίπολοι καὶ συλλήψεις. Τὴν 14ην ὥραν ἀποστέλλω τὴν 1ην καὶ 3ην Διμοιρίαν τοῦ 3ου λόχου (Σχολῆς Ὑπαστυνόμων) ὑπὸ τοὺς Ἀστυνόμους Ἀναστασίου Εὐάγγ. καὶ Ἀναστασόπουλον Βασίλειον εἰς τὸ Β' Τμῆμα (Πλάκα), ὅπερ Τμῆμα εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς δυνάμεως τοῦ ΙΑ' Τμήματος, ὅπερ ἀπὸ τῆς προτεραίας εἶχεν ἀνακαταλάβει τὸ Τμῆμα. Ἐκεῖ καθ' ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν ἐπομένην οἱ ἄνδρες τῶν Διμοιριῶν τούτων ἐπολέμησαν γενναίως κατὰ τῶν κομμουνιστῶν εἰς συνοικίαν Μακρυγιάννη, οἱ ὁποῖοι ἤσκουν πίεσιν κατὰ τοῦ ὠχυρωμένου ἐν τῷ οἰκήματι Συντάγματος

Χωροφυλακῆς. Μεγάλως δὲ ἀνεκούφισαν τὸ πολιορκούμενον Σύνταγμα. Οἱ Ἄγγλοι παρέλαβον καὶ τοὺς ὑπολοίπους κρατουμένους, οὓς ἀπέστειλαν εἰς Γουδὶ συνοδείᾳ δυνάμεως ὑπὸ τὸν Ἀστυνόμον Δραγουμᾶνον Παναγιώτην.

10 Δεκεμβρίου: Τὴν 12 ὥραν ἐγκαταλείπομεν τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα καὶ ἐγκαθιστάμεθα εἰς τὸ οἴκημα τοῦ φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσός». Τὴν δύναμιν τοῦ Τάγματος ὡδήγησα εἰς ἀραιὰν τάξιν, καθ' ὅσον συνεχῶς ἔπιπτον πανταχοῦ ὅλμοι. Ἀφοῦ ἐγκατέστησα τοὺς ἄνδρας εἰς τὰς αἰθούσας, ἐτοποθέτησα φρουρὰν πέριξ τοῦ οἰκήματος καὶ εἰς τρεῖς ταράτσας, καὶ προέβην εἰς ἔρευναν ὅλων τῶν πέριξ οἰκιῶν, ἦλθον δὲ εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λέκκα Α' Ἀστυνομικοῦ Τμήματος (Διοικητὴς Ἀστυνόμος κ. Καραμπέτσος). Παρέλαβον 16 αὐτόματα ὅπλα, ἄτινα διένειμα εἰς τοὺς λόχους. Ἐτοποθετήθησαν εἰς τὸ Τάγμα 9 Ὑπαστυνόμοι προερχόμενοι ἐκ τῆς Δ.Ε.Υ., ὧν τὰ ὀνόματα ἀναφέρονται πρόσθεν, κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ Τάγματος. Ἐπίσης ἐτοποθετήθησαν 4 λοχαγοὶ τοῦ Στρατοῦ. Οἱ ὅλμοι ἔπιπτον βροχηδὸν πέριξ τοῦ κτιρίου «Παρνασσός», ὧν 3 ἐπὶ τοῦ ἐναντι Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καρύτση, εὐτυχῶς ἄνευ θυμάτων, ἐκτὸς μιᾶς κορασίδος φονευθείσης εἰς τὸ πεζοδρόμιον.

Τὴν 15ην ὥραν ἀποστέλλω τὴν 2αν Διμοιρίαν τοῦ 3ου λόχου (Σχολὴ Ὑπαστυνόμων) δυνάμεως 33 ἀνδρῶν, ὑπὸ τὸν Ἀστυνόμον κ. Μαριόλην Παναγιώτην, εἰς τὸ Β' Τμῆμα (Πλάκα) πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν δύο Διμοιριῶν, αἵτινες εἶχον σταλῆ ἀπὸ τῆς χθὲς. Καὶ οἱ ἄνδρες τῆς Διμοιρίας αὐτῆς ἐπολέμησαν γενναίως μὲ τοὺς κομμουνιστάς, πολιορκοῦντας τὸ Σύνταγμα Μακρυγιάννη, καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ νύκτα. Τὴν 17ην ὥραν ἐτραυματίσθησαν δι' ὅλμου εἰς τὴν ὁδὸν Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, καθ' ἣν στιγμὴν ἐπολέμουν, οἱ Δόκιμοι Ὑπαστυνόμοι τῆς Διμοιρίας αὐτῆς: 1) Χαλκιᾶς Μάρκελλος, 2) Κολινιάτης Βασίλειος καὶ 3) Πανουσάκης Βασίλειος, σοβαρώτερον τῶν ἄλλων τραυματισθείς.

11 Δεκεμβρίου: Τὴν 4.30' π.μ. ὥραν ἐπληροφορήθημεν ὅτι ἐλασῖται ἐτοποθέτησαν βαρὺ πολυβόλον εἰς οἰκίαν ὁδῶν Αἰόλου—Ἁγ. Εἰρήνης. Ἀπέστειλα τὸν Ὑποδ/τὴν κ. Σταματιάδην καὶ τὸν Λοχαγὸν κ. Πανέτσον μετὰ δυνάμεως καὶ ἐνήργησαν ἀνίχνευσιν. Ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Ὑπουργείου Ναυτικῶν καὶ τοῦ Α' Τμήματος καὶ ἐτοποθέτησαν προκεχωρημένον φυλάκιον εἰς τὴν ὁδὸν Κολοκοτρώνη.

Τὴν 8 π.μ. ἔστειλα μίαν Διμοιρίαν εἰς τὸ Β' Τμῆμα πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας σταλείσης Διμοιρίας τοῦ Ἀστυνόμου κ. Μαριόλη Παν. Ἡ Διμοιρία ὅμως αὕτη ἐπέστρεψε τὴν 11 ὥραν, καθ' ὅσον τὸ Σύνταγμα Μακρυγιάννη δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκην ἐνισχύσεως, ὡς ἐνισχυθὲν ὑπὸ τῶν Ἄγγλων. Τὴν 8. π.μ. ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἰς τὴν ἰδίαν περιφέρειαν τοῦ Β' Τμήματος ὁ Δόκιμος Ὑπαστυνόμος Μενδρινὸς Χ.

Ἡ Ἀστυνομικὴ Διεύθυνσις Ἀθηνῶν ἀπὸ τηλεφώνου διέταξεν ὅπως ἀποστείλω δύναμίν τινα εἰς τὸ Κατάστημα αὐτῆς. Ἐξεχώρησα τὸν 2ον Λόχον (Σχολὴ Ἀρχιφυλάκων) ὑπὸ τὸν Ἀστυνόμον Β' κ. Καρανᾶσον Δημ. (μὲ δύναμιν 71 ἄνδρας) καὶ τὰς 1ην καὶ 3ην διμοιρίας τοῦ 3ου Λόχου ὑπὸ τὸν Ἀστυνόμον κ. Καθάρειον Ἀπόστολον μὲ δύναμιν 47 ἄνδρας (Δοκίμους Ὑπαστυνόμους) πλαισιωθεῖσαν μὲ τοὺς ἀναλόγους Ἀστυνόμους καὶ Ὑπαστυνόμους, καὶ ἀνέθεσα εἰς τὸν Ὑποδιοικητὴν κ. Σταματιάδην Σωτήριον ὅπως ὁδηγήσῃ τὴν δύναμιν αὐτὴν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Διεύθυνσιν, ὅπερ καὶ ἔπραξε τὴν 16.30' ὥραν. Ἐκεῖ ἡ δύναμις αὐτὴ ἐνισχύθη ὑπὸ 39 ἀστυφυλάκων τοῦ Δ' Τμήματος ὑπὸ τὸν Ἀστυνόμον κ. Μπέτσον Κων. μετὰ τῶν Ὑπαστυνόμων καὶ ἀρχιφυλάκων. Ἡ δύναμις αὕτη (περιλαμβάνουσα 200 περίπου ἄνδρας μετὰ τῶν βαθμοφόρων) ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἀγγλικῆς Μονάδος Ἁρμάτων Μάχης, ἑδρευούσης εἰς τὴν ὁδὸν Κοραῆ ἀριθ. 1 καὶ ὡδηγήθη ὑπὸ τοῦ κ. Σταματιάδου εἰς τὸ Μέγαρον Νικολούδη (ὁδὸς Πανεπιστημίου), ἀπετέλεσε δὲ μαχητικὸν ἀπόσπασμα, μεθ' οὗ εἶχον συνεχῆ ἐπαφὴν καὶ οὗτινος εἶχον τὴν ἐποπτείαν.

12 Δεκεμβρίου: Ἦλθον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ κ. Σταματιάδου εἰς τὸ Μέγαρον Νικολούδη. Τὴν Διμοιρίαν Ἀστυνόμου κ. Μαριόλη Π.

ἔστειλα εἰς τὸ οἴκημα τῆς ὁδοῦ Ὄθωνος 8, ἔνθα ἦτο ἄλλοτε τὸ Κ.Κ.Ε. καὶ τὸν Λόχον Πολυχρονοπούλου εἰς τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα, ἀνέλαβον δὲ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτῆς τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Πλατείας Συντάγματος, ἔνθα ἦσαν τοποθετημένα Ἀγγλικὰ πυροβόλα.

Σήμερον ὁ Ὑπαστυνόμος Α' κ. Σταυρόπουλος Χριστόφορος ἠρνήθη ν' ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸν διέθεσα εἰς βοηθητικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐξ ἐπιεικείας, λόγῳ τῆς καταστάσεως, δὲν ἤσκησα ποινικὴν καὶ πειθαρχικὴν δίωξιν.

Μὲ ὑπόλοιπον δύναμιν ἐκ 50 ἀνδρῶν ἔμεινα εἰς τὸν «Παρνασσόν».

13 Δεκεμβρίου: Ἐπεσκέφθην τὸν Ὑποδιοικητὴν Ἀστυν. Διευθυντὴν κ. Σταματιάδην Σωτήριον εἰς τὸ Μέγαρον Νικολούδη. Ἡ δύναμις αὐτή, κατόπιν ὑποδείξεως τῶν Ἄγγλων, διετέθη ὡς ἀκολούθως: 1) Μέγαρον Νικολούδη ὁ Ἀστυν. Διευθυντὴς κ. Σταματιάδης καὶ οἱ Ἀστυνόμοι κ.κ. Καθάρειος Ἀπόστ. καὶ Ἀναστασίου Εὐάγγ. μετ' ἀναλόγου δυνάμεως. 2) Αἴθουσαν Νομικῆς Σχολῆς (ὁδοῦ Σίνα) ὁ Ἀστυνόμος κ. Καρανᾶσος Δ. μετὰ δυνάμεως. 3) Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν ὁ Ἀστυνόμος κ. Ἀναστασόπουλος Β. μετὰ δυνάμεως. 4) Μοναστηράκι οἱ Ἀστυνόμοι κ.κ. Μπέτσος Κ. καὶ Κάουλας Θ., μετὰ δυνάμεως καὶ 5) Χημεῖον (ὁδοῦ Σόλωνος—Χ. Τρικούπη) ὁ Ἀστυνόμος κ. Παπακωνσταντίνου Ἐπαμ. μετὰ δυνάμεως.

Οὕτω ἡ δύναμίς μου ἀνέλαβε τὴν ὑπεράσπισιν τῆς πόλεως ἐκ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς (διότι πέραν αὐτῆς εὑρίσκοντο οἱ κομμουνισταί), Ὁμονοίας, Πανεπιστημίου, Ἐμμαν. Μπενάκη, Ἀκαδημίας, Χ. Τρικούπη, Σόλωνος, Σίνα, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁδῶν ἦτο τότε ἡ ἐλευθέρα πόλις εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Φυλάκιον ἐγκατεστάθη καὶ εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν Ἁγίων Θεοδώρων μὲ ἐπίβλεψιν τῆς ὁδοῦ Εὐριπίδου.

Ἐπιχειρήσεις κατὰ μέτωπον ἐγίγνοντο εἰς τὸ Χημεῖον μὲ τὴν ἔναντι Κλινικὴν Σμπαρούνη καὶ εἰς Μοναστηράκι.

14 Δεκεμβρίου: Ἀπὸ πρωΐας ἐπεθεώρησα ἅπασαν τὴν ἀνωτέρω δύναμιν. Ἀνεῦρον τοὺς τραυματίας Δοκίμους Ὑπαστυνόμους Πανουσάκην, Χαλκιᾶν καὶ Κολινιάτην εἰς τὸ Νοσοκομεῖον «Εὐαγγελισμός», τοὺς ἐπεσκέφθην καὶ ἀπέστειλα εἶτα αὐτοῖς τρόφιμα καὶ χρήματα. Ὁ Πανουσάκης ἔφερε τραῦμα εἰς τὸν ὀφθαλμὸν σοβαρόν.

15 Δεκεμβρίου: Παρουσιάσθη εἰς τὴν ὑπ' ἐμὲ δύναμιν ὁ Ὑγειονομικὸς Ἀξιωματικὸς τῆς Ἀστυνομίας κ. Κιούπτης Νικόλαος. Ἐπίσης οἱ Δόκιμοι Ὑπαστυνόμοι Κοντὸς Παναγ., διακόψας τὴν ἀναρρωτικὴν ἄδειαν καὶ Κολιτσίδας Σπυρ., οἵτινες ἦσαν ἀπόντες μέχρι σήμερον ὡς ἀποκλεισθέντες εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Ἐπεθεώρησα τὰ φυλάκια Ὑπουργείου Ναυτικῶν, Νομικῆς Σχολῆς καὶ δύναμιν κ. Σταματιάδου.

16 Δεκεμβρίου: Εἰς μάχην πρὸς τοὺς κομμουνιστὰς ἐτραυματίσθη ὁ Μαθ. Ἀρχιφύλαξ (Σ.Α. 99) Λῶλος Γεώργιος. Ὁ κ. Σταματιάδης μετὰ τῆς δυνάμεώς του μετεφέρθη εἰς τὸν κινηματογράφον «Ὀρφεύς», ὃν καὶ ἐπεσκέφθην.

17-20 Δεκεμβρίου: Καθ' ἑκάστην ἐπεθεώρουν τὰ φυλάκια. Εἶχον ἐπαφὴν μὲ τοὺς εἰς τὸν «Εὐαγγελισμὸν» τραυματίας Δοκίμους Ὑπαστυνόμους, εἰς οὓς ἔστελλον τρόφιμα. Ὁ κ. Σταματιάδης διέθετε φρουρὰν εἰς 12 σημεῖα, ἐπὶ τῶν ὁδῶν Σταδίου, Πανεπιστημίου, Πλατεῖαν Κλαυθμῶνος, Ἁγίους Θεοδώρους, πρὸς ἔλεγχον τῶν πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐκυκλοφόρουν ἐλευθέρως, καὶ τῆς ὁδοῦ Κοραῆ ἀριθ. 1 πρὸς φρούρησιν τῆς Ἀγγλικῆς Μονάδος.

Τὴν 19 Δεκεμβρίου ἐτοποθετήθη ὁ Ὑγειον. Ἀξ/κὸς κ. Γριτσόπουλος Γεώργιος, ὁ δὲ συνάδελφός του κ. Κιούπης Νικ. ἔλαβε φύλλον μεταβάσεως διὰ τὴν Ἀστυν. Διεύθυνσιν.

Αἱ ἐπιχειρήσεις ἐξηκολούθουν εἰς Χημεῖον, Ἅγιον Νικόλαον Πευκακίων, Μοναστηράκι καὶ ὁδὸν Αἰόλου.

21 Δεκεμβρίου: Ἐτοποθετήθη καὶ ὁ Ὑγειον. Ἀξιωματικὸς κ. Οἰκονόμου Δημ. Ἡ ἐπίβλεψις τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν εἰς τὸ κέντρον τῆς πό-

λεως καὶ αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις ἐξηκολούθουν εἰς τὰ ἀκραῖα σημεῖα. Κατὰ τὴν μάχην πέριξ τοῦ Χημείου ἐτραυματίσθη ὁ Μαθητὴς Ἀρχιφύλαξ Οἰκονομίδης Ἀνδρέας, ὅστις ἀργότερον ἐξέπνευσεν.

22 Δεκεμβρίου: Ἐπεθεώρουν καθ' ἑκάστην καὶ τὰ φυλάκια τῆς Πλατείας Συντάγματος (Πολυχρονοπούλου καὶ Μαριόλη), ὡς ὅλα τὰ ἄλλα εἰς Νομικὴν Σχολήν, Χημεῖον, Πλατεῖαν Κλαυθμῶνος.

23 Δεκεμβρίου: Ὁμοίως ἐξηκολούθουν τὰ μέτρα ἐπιβλέψεως τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν. Αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις εἰς τὸ Χημεῖον ἐνετάθησαν. Οἱ ἄνδρες τοῦ Ἀστυνόμου κ. Παπακωνσταντίνου ἐπολέμησαν μετ' Ἄγγλων νυχθημερὸν χρησιμοποιοῦντες τὰ παράθυρα τοῦ οἰκήματος ὡς πολεμίστρας. Ἡ δύναμις τοῦ κ. Παπακωνσταντίνου ἐνήργησεν ἐρεύνας εἰς ὅλας τὰς πέριξ οἰκίας καὶ ἀφῄρησε τὰς τηλεφωνικὰς ἐγκαταστάσεις. Τὴν 20 Δεκεμβρίου μετ' Ἄγγλων ἐνήργησεν ἔρευναν εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἱπποκράτους ἀριθ. 13 τυπογραφεῖον «Μάϋσνερ καὶ Καργαδούρη», ἔνθα ἀνεῦρε ἐκτυπούμενα ἔντυπα τοῦ Ε.Α.Μ. καὶ προέβη εἰς σύλληψιν κομμουνιστῶν. Εἰς τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις πέριξ τοῦ Χημείου ἔλαβε μέρος τάνκ Ἀγγλικὸν καὶ πολυβόλα. Ὁμοίως ἐγκατέστησε φυλάκιον ἐξ 8 ἀνδρῶν εἰς τὸ οἴκημα Χ. Τρικούπη—Ἀκαδημίας. Ἡ δύναμις αὕτη συνέλαβε πλείστους κομμουνιστὰς αἰχμαλώτους.

24—30 Δεκεμβρίου: Ἐξηκολούθουν τὰ αὐτὰ μέτρα ἐπιτηρήσεως τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν εἰς τὸ κέντρον πρὸς ἔλεγχον τῶν πολιτῶν, ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τοῦ κ. Σταματιάδου. Εἰς τὰ ἀκραῖα σημεῖα ἐξηκολούθουν αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις μὲ ἐναλλασσομένας ἐντάσεις καὶ χαλαρώσεις, ἰδίως περὶ τὸ Χημεῖον. Οἱ κομμουνισταὶ ἀποφεύγοντες τὴν προσέγγισιν διὰ τῶν ὁδῶν, ἐκ τοῦ κινδύνου τῶν ριπτομένων ὑπὸ τῶν ἡμετέρων βλημάτων καὶ σφαιρῶν, προέβαινον εἰς διάτρησιν τῶν τοίχων ἑκάστου οἰκοδομικοῦ τετραγώνου καὶ οὕτω διέσχιζον τὸ οἰκοδομικὸν τετράγωνον καὶ προσήγγιζον, ἵνα βάλωσι κατὰ τῶν ἡμετέρων. Περιπολίαι ὅμως τάνκς ἀνεχαίτιζον τὴν τοιαύτην προσπέλασιν τῶν ἐλασιτῶν.

Τὴν 25 Δεκεμβρίου ἐτραυματίσθη ἐλαφρῶς εἰς τὸν ἀριστερὸν μηρὸν ὁ Ἀνθυπαστυνόμος κ. Σωτηρόπουλος Κων/τῖνος.

Τὴν 28 Δεκεμβρίου οἱ Ἄγγλοι προώθησαν τὰ φυλάκια περὶ τὸ Χημεῖον, προβάντες μετὰ τῶν ἡμετέρων εἰς ἐκκαθάρισιν τετραγώνων τινῶν. Ὁ κ. Σταματιάδης ἐπιθεωρεῖ τὰ ἀκραῖα φυλάκια, ὡς καὶ ὁ ὑποφαινόμενος, καθ' ἑκάστην, ἐπίσης δὲ καὶ τὴν περὶ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος ἡμετέραν δύναμιν, ὁπόθεν τὸ πυροβολικὸν ἔβαλλε πρὸς Τουρκοβούνια καὶ Ἀμπελοκήπους.

31 Δεκεμβρίου: Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν ἡμετέρων καὶ ἅρματος μάχης ἐνεργήσαντος ἔφοδον, ἐξεκενώθη σήμερον ἡ Κλινικὴ Σμπαρούνη ἀπὸ τὸ προσωπικὸν καὶ ἀσθενεῖς. Εἰς τὴν ἐσωτερικὴν αὐλὴν εὑρέθησαν 17 πτώματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἑνὸς ἀστυφύλακος.

1 Ἰανουαρίου 1945: Τὰ ἴδια μέτρα ἄνευ ἰδιαιτέρου τινὸς ἐπεισοδίου. Ἐδόθησαν ἐντολαὶ πρὸς ἐξόρμησιν καὶ τελικὴν ἐκκαθάρισιν.

2 Ἰανουαρίου 1945: Κατόπιν προπαρασκευῆς ἀπὸ πρωΐας ἤρξαντο ἐπιχειρήσεις ἐκκαθαρίσεως πρὸς συνοικίαν Νεαπόλεως καὶ Ἐξαρχείων. Ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ Χημείου ἐκινήθησαν Ἀγγλικὰ Τμήματα μετὰ δυνάμεως τῆς ἄρτι συσταθείσης Ἐθνοφυλακῆς. Οἱ ἡμέτεροι ὑπὸ τὸν Ἀστυνόμον κ. Παπακωνσταντίνου ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς ὀπισθοφυλακὴ διὰ τὴν κράτησιν τῶν αἰχμαλώτων. Αἱ ἐπιχειρήσεις προυχώρησαν καὶ πέραν τῆς συνοικίας Νεαπόλεως. Ἀπὸ τὸν κινηματογράφον «Ὀρφεύς», κατ' ἐντολὴν τοῦ κ. Σταματιάδου, ἐκινήθη δύναμις τοῦ ἡμετέρου Τάγματος ἐξ 80 ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν Ἀστυνόμον κ. Ἀναστασίου Εὐάγγελον. Ἡ δύναμις αὕτη προχωρήσασα διὰ τῆς ὁδοῦ Ἐμμ. Μπενάκη, ὑπὸ τὰ σφοδρὰ πυρᾶ τῶν ἐλασιτῶν, ἔφθασε καὶ κατέλαβεν ἐξ ἐφόδου τὸ κτίριον τῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρίας κείμενον εἰς τὴν ὁδὸν Ἐμμ. Μπενάκη—Κωλέττη, ὅπου καὶ ἔμεινεν τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας, μαχομένη μὲ κρυπτομένους κομμουνιστάς, οὓς ἐν τέλει ἐξεδίωξεν.

Κατὰ τὴν ἐξόρμησιν αὐτὴν ἐφονεύθη ὁ ἀστυφύλαξ Εὐτυχιᾶκος Σπυρίδων καὶ ἐτραυματίσθησαν οἱ : 1) Ὑπαστυνόμος Ἀγγελόπουλος Γεώργιος, 2) Ἀρχιφύλαξ Ντεμίρης Λάζαρος καὶ 3) Δόκιμος Ὑπαστυνόμος Παπαγεωργίου Κων/τῖνος.

3—5 Ἰανουαρίου 1945 : Οἱ κομμουνισταὶ ἐξεκένωσαν καὶ ἐγκατέλειψαν τὴν πόλιν τελειωτικῶς τὴν 5 Ἰανουαρίου 1945. Ἡ Ἑλληνικὴ Μεραρχία Ρίμινι ἐξορμήσασα ἀπὸ τὸ Γουδὶ πρὸς Τουρκοβούνια ἠπείλησε κύκλωσιν τῶν κομμουνιστῶν καὶ οὕτω μετὰ μάχας ἐξεδίωξεν αὐτούς.

Ἡ ὑπ' ἐμὲ δύναμις συνεκεντρώθη εἰς τὸ οἴκημα «Παρνασσὸς» καὶ τὸ Τάγμα διελύθη, ἀποχωρησάντων τῶν ἀστυνομικῶν τῶν ἀνηκόντων εἰς ἄλλας Ὑπηρεσίας, παραμεινάντων δὲ τῶν Δοκίμων Ὑπαστυνόμων.

† ΣΠΥΡ. ΕΥΤΥΧΙΑΚΟΣ

Οἱ Δόκιμοι Ὑπαστυνόμοι : 1) Βερυκοκίδης Ἀναστάσιος, 2) Κουρουμπλῆς Παναγιώτης καὶ 3) Σινάνης Ἰωάννης, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Κινήματος εἶχον ἀποσταλῆ εἰς Ἀγγλικὸν Σχηματισμόν, ὅστις καθ' ὅλον τὸ διάστημα κατήρχετο εἰς τὰς ὑπονόμους τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ Πλατείας Συντάγματος καὶ ἐπετήρει αὐτούς, πρὸς πρόληψιν εἰσόδου κομμουνιστῶν καὶ ἀνατινάξεως κτιρίων καὶ δὴ τοῦ Ξενοδοχείου «Μ. Βρεταννία», ἔνθα ἐστεγάζετο ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις.

Κρατούμενοι.

Κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις πέριξ τῶν Π. Ἀνακτόρων συνελάβομεν καὶ ἐκρατήσαμεν 191 ἐλασίτας, μεταξὺ τῶν ὁποίων πλεῖστα ἐξέχοντα στελέχη, καὶ ὧν τὰ ὀνόματα εὑρίσκονται κατακεχωρισμένα εἰς εἰδικῶς τηρηθὲν βιβλίον κρατουμένων. Ἀπεμονώσαμεν 17 Δοκ. Ὑπαστυνόμους καὶ 11 Μαθ. Ἀρχιφύλακας, ὡς προαναφέρω. Ἐκρατήσαμεν καὶ 5 ἀστυνομικούς, ἀποσταλέντας ὑπὸ τοῦ Β' Ἀστυν. Τμήματος πρὶν καταληφθῇ τοῦτο ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, ὡς ὑπόπτους κομμουνιστικῶν φρονημάτων. Τοὺς κατὰ τὰς μάχας μετέπειτα συλληφθέντας αἰχμαλώτους δὲν κατεγράψαμεν.

Ἀπώλειαι.

Ὡς προαναφέρω τὸ ὑπ' ἐμὲ Τάγμα ἔσχεν 9 τραυματίας καὶ 2 νεκρούς, οἵτινες εἶναι ἄξιοι εὐγνωμοσύνης καὶ τῶν ὁποίων ἡ μνήμη θὰ εἶναι αἰωνία ! Ἔπεσαν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος.

Ἐπίλογος.

Ἡ σύστασις τοῦ μαχίμου Α΄ Τάγματος τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κατὰ τὸ ἐθνοκτόνον Κίνημα τῶν Κομμουνιστῶν, ἦτο ὡς ἔμπνευσις πατριωτικὴ καὶ ἀπέβη λίαν ἐπιτυχής. Ἡ ἄμεσος καὶ εὐθαρσὴς ἐκκαθάρισις τῶν ὑπόπτων Δοκίμων Ὑπαστυνόμων καὶ Μαθητῶν Ἀρχιφυλάκων ἔδωσε τὸν τόνον τῆς περαιτέρω δράσεως καὶ ἐνεθουσίασεν ὅλους τοὺς ἀστυνομικούς. Ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀστυνομικὴ δύναμις ἥτις ἐπλαισίωσε τὸ ἐλεύθερον τμῆμα τῆς πόλεως ἀπὸ δυσμάς, βορρᾶ καὶ ἀνατολὰς καὶ ἀπέκρουσε τὰς ἐπιθέσεις τῶν κομμουνιστῶν. Τὸ μόνον δὲ Τμῆμα, ὅπερ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἀγγλικοῦ Στρατοῦ ἔλαβε μέρος εἰς τὰς ἐκκαθαριστικὰς ἐπιχειρήσεις. Ὀφείλω νὰ ἐξάρω τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν γενναιότητα ὅλων τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπετέλουν τὸ Τάγμα, καὶ οἱ ὁποῖοι ἐπολέμησαν μετ' αὐταπαρνήσεως. Τὸ 1947 κατὰ πρότασίν μου ἀπενεμήθησαν παράσημα καὶ μετάλλια εἰς ἅπαντας τοὺς Ἀξιωματικοὺς καὶ Δοκίμους Ὑπαστυνόμους.

Ι. ΓΙΑΝΝΟΥΤΣΟΣ

ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΡΟΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΙΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΛΗΨΙΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΓΡΑΦΗΣ

Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Δικαστικῆς Γραφολογίας καὶ ἑταίρου τῆς Διεθνοῦς Ἀκαδημίας Ἐγκληματολογίας
κ. **ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ Ν. ΠΟΥΛΑΝΤΖΑ**

ΤΟ ΑΡΧΗΓΕΙΟΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

Πρὸς

Ἁπάσας τὰς Ἀστυνομικὰς Ὑπηρεσίας

Ὁ Καθηγητὴς τῆς Δικαστικῆς Γραφολογίας κ. Ἀριστ. Ν. Πουλαντζᾶς, διὰ τῆς ἀπὸ 10-7-57 αἰτήσεως του, εὐγενῶς προσφερθεὶς ἀπέστειλεν ἡμῖν ὁδηγίας περὶ τῆς λήψεως τῶν καταλλήλων μέτρων πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν κρισίμων ἐγγράφων καὶ τῶν καταλλήλων δειγμάτων γραφῆς εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς ἡ ἐξιχνίασις ἀδικήματος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐξετάσεως ἐγγράφου τινός.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ ἀστυν. ὑπάλληλοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες συλλέγωσι τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς ἐξιχνιάσεως τῶν ἀδικημάτων. Ἕνεκεν τούτου ἐκ τῆς ταχύτητος, ἀκριβείας καὶ προσοχῆς τούτων, πρὸς ἀνεύρεσιν καὶ διαφύλαξιν σχετικῶν ἐγγράφων καὶ πειστηρίων, ἐξαρτᾶται ἡ ἀνακάλυψις καὶ σύλληψις τοῦ δράστου.

Ἐκτιμῶντες ἰδιαιτέρως τὴν ἀξίαν τῶν εἰρημένων ὁδηγιῶν, κοινοποιοῦμεν ἐν ἀντιγράφῳ ταύτας, καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως ἐκδώσητε τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς πρὸς τὰς ὑφ' ὑμᾶς Ὑπηρεσίας, ἵνα ἔχωσι ταύτας ὑπ' ὄψιν των ἅπαντες οἱ ἀστυν. ὑπάλληλοι, ὁσάκις ἐπιλαμβάνωνται σχετικῶν ὑποθέσεων.

Ὁ Ἀρχηγὸς
Ν. ΚΟΚΚΙΝΟΣ

Πρὸς διαπίστωσιν τοῦ δράστου καὶ πρὸς ἐξιχνίασιν πλείστων ὅσων ἀδικημάτων, κατὰ τὴν διάπραξιν τῶν ὁποίων ἐγένετο χρῆσις, εἴτε ἀμέσως εἴτε καὶ ἐμμέσως, ἐγγράφου τινὸς ἐπιβάλλεται, ὡς γνωστόν, ὁτὲ μὲν ἡ ἐξέτασις αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ «σῶμα τοῦ ἐγκλήματος» ἐγγράφου, ὁτὲ δὲ καὶ ἡ σύγκρισις καὶ ἡ ἀντιπαραβολὴ αὐτοῦ πρὸς γραφὴν ἢ ὑπογραφὴν τῶν φερομένων ὡς ὑπόπτων προσώπων.

Διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ὅμως γραφολογικὴν διερεύνησιν καὶ ἐξιχνίασιν τοῦ τοιούτου διωκομένου ἀδικήματος, παίζει, ὡς εἰκός, πρωτεύοντα ρόλον τόσον ἡ ποιότης, ὅσον καὶ ἡ ποσότης τοῦ συγκριτικοῦ γραφικοῦ ὑλικοῦ, διὰ τὴν διασφάλισιν καὶ συγκέντρωσιν τοῦ ὁποίου δέον νὰ καταβληθῇ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἰδιάζουσα καὶ ἐπείγουσα τῶν Καταδιωκτικῶν, Προανακριτικῶν καὶ Ἀνακριτικῶν Ἀρχῶν προσπάθεια, διότι οἱαδήποτε ἐπιβράδυνσις ἢ ἐσφαλμένη ἐνέργεια, δυνατὸν νὰ συνεπιφέρῃ τὴν ἐξαφάνισιν ἢ ἐνδεχομένως καὶ τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ ὑπάρχοντος καταλλήλου γραφικοῦ ὑλικοῦ, ἥτις θὰ ἔχῃ ὡς περαιτέρω συνέπειαν τὴν δυσχέρειαν εἰς τὸ ἔργον τῆς διερευνήσεως ἢ ἀκόμη—πιθανῶς—καὶ τὴν μὴ ἀποκάλυψιν τοῦ δράστου.

Καταλληλοτέρα βεβαίως ὡς βάσις συγκρίσεως καὶ ἀντιπαραβολῆς εἶναι πάντοτε τὰ ἔγγραφα, τὰ σύγχρονα ἢ προγενέστερα τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐγράφη τὸ ὑπὸ ἔλεγχον ἔγγραφον ἢ ἀκόμη καὶ τὰ μεταγενέστερα μέν, ἀλλ' ἄσχετα πρὸς τὴν διωκομένην ὑπόθεσιν, διὰ νὰ εἶναι ταῦτα τελείως ἀνύποπτα, διότι εἶναι σφόδρα πιθανόν, ὅτι μετὰ τὴν γραφὴν τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον ἐγγράφου ὁ δράστης γνωρίζων ὅτι, θᾶττον ἢ βράδιον θὰ κληθῇ ἐνώπιον τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν, θὰ προσπαθήσῃ νὰ μεταβάλῃ, κατὰ τὸ εἰς ἕκαστον δυνατόν, τὴν γραφὴν καὶ ὑπογραφήν του καὶ νὰ ἐμφανίσῃ τοιαύτας ἠλλοιωμένας, πρὸς ἀποφυγὴν ἀποκαλύψεώς του καὶ διαφυγὴν ἀπὸ τῶν νομίμων, διὰ τὴν ἄδικον πρᾶξιν του, κυρώσεων.

Σχετικῶς μάλιστα, ὁ εἰδικὸς συγγραφεὺς Μπρυτάϊγ, τονίζει ὅτι:

«Ἐκ λόγων προνοίας ἐπιβάλλεται, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι δυνατόν, νὰ λαμβάνωνται διὰ τὴν σύγκρισιν καὶ ἀντιπαραβολὴν γραφαὶ προγενέστεραι τῆς ἐνάρξεως τῆς διώξεως, προγενέστεραι ἀκόμη καὶ τοῦ χρονικοῦ σημείου ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐγνώριζεν ὁ κατηγορούμενος ὅτι ἐπρόκειτο νὰ διωχθῇ...».

Δὲν πρέπει τέλος, νὰ λησμονῆται, ὅτι ὅσον πολυπληθέστερον τυγχάνει τὸ πρὸς σύγκρισιν καὶ ἀντιπαραβολὴν γραφικὸν ὑλικόν, τόσον βεβαιοτέρα καθίσταται ἡ ἐξιχνίασις τῆς πράξεως καὶ ἡ διαπίστωσις τοῦ δράστου.

Ι. Κατάσχεσις ἐγγράφων καὶ ἐν γένει γραφικοῦ ὑλικοῦ.

Ἐκ τῶν λόγων τούτων ἐνδείκνυται νὰ καταβληθῇ παρά τε τῶν Καταδιωκτικῶν, Προανακριτικῶν ἢ Ἀνακριτικῶν Ἀρχῶν, εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀφ' ἧς ἤθελον ἐπιληφθῆ αὗται τῆς διώξεως ἀδικήματός τινος, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου ἐχρησιμοποιήθη εἴτε ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως οἱουδήποτε εἴδους ἔγγραφον, πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια πρὸς ἀποκάλυψιν, κατάσχεσιν καὶ ἐξασφάλισιν παντὸς εἴδους ἐγγράφων, γεγραμμένων παρὰ τῶν φερομένων ὡς ὑπόπτων καὶ περιεχόντων ἀνεπηρεάστους γραφὰς ἢ ὑπογραφὰς αὐτῶν, (ὡς π.χ. ἐπιστολῶν πρὸς συγγενεῖς, φίλους, συναδέλφους, σημειωματαρίων παντὸς εἴδους, ἐμπορικῶν βιβλίων, συμφωνητικῶν πάσης φύσεως, ἀποδείξεων, αἰτήσεων παντὸς εἴδους πρὸς οἱανδήποτε Ἀρχήν, δελτίων ταυτότητος, φορολογικῶν δηλώσεων, ἔτι δὲ συμβολαίων κλπ.).

Πρέπει ἐπίσης νὰ κατάσχωνται καὶ οἱουδήποτε εἴδους ἔγγραφα, ἔστω καὶ ἂν τὸ κείμενον αὐτῶν ἔχῃ διαγραφῇ ἢ κατέστη δυσανάγνωστον, καθὼς ἐπίσης καὶ μεταχειρισμένα φύλλα ἀπορροφητικοῦ χάρτου.

Ἂν ὑφίσταται οἱαδήποτε ἀμφιβολία, ὡς πρὸς τὴν αὐθεντικότητα καὶ τὴν προέλευσιν τῶν ἀνευρισκομένων ἢ παραδιδομένων ἐγγράφων, δέον νὰ καταβάλληται προσπάθεια πρὸς ἐξακρίβωσιν παρὰ τίνος καὶ πότε ἐγράφησαν ταῦτα, καθ' ὅσον πολλάκις συμβαίνει ὥστε οἱ δρᾶσται ἢ οἱ συνεργοὶ τούτων νὰ προσπαθοῦν νὰ παρεμβάλουν ἔγγραφα ἢ γραφὰς ἢ μόνον ὑπογραφὰς ὡς δῆθεν γνησίας, προερχομένας παρὰ τοῦ «Α», ἐνῷ αὗται ἐφιλοτεχνήθησαν ὑπὸ τοῦ δράστου ἢ τῶν συνεργῶν του πρὸς ἐξαπάτησιν τῶν Ἀνακριτικῶν Ἀρχῶν καὶ πρὸς ἐσφαλμένην κατεύθυνσιν τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν.

Ἂν εἶναι ἀδύνατος ἡ διαπίστωσις τῆς προελεύσεως, τότε δέον νὰ γίνεται εἰδικὴ μνεία ἐφ' ἑκάστου ἐγγράφου.

Εἰς περιπτώσεις σπουδαίων ὑποθέσεων, καθ' ἃς κρίνεται ἀναγκαῖον νὰ ἐνεργηθῇ ἔρευνα ἐπὶ ὑπόπτων προσώπων ἢ καὶ εἰς τὰς οἰκίας ἢ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς ἢ ἐργασίας αὐτῶν πρὸς εὕρεσιν οἱουδήποτε εἴδους ἐγγράφου μὲ τὴν γραφὴν ἢ ὑπογραφὴν τούτων, δέον νὰ καταβληθῇ ἰδιάζουσα προσοχὴ καὶ πρὸς κατάσχεσιν καὶ παντὸς εἴδους γραφικοῦ ὑλικοῦ (ἰδίως εἰς περιπτώσεις ἀνωνυμογραφιῶν κλπ.), ὡς π.χ. χάρτου γραφῆς, παντὸς εἴδους μολυβδοκονδύλων, μελάνης, φύλλων ἀπορροφητικοῦ χάρτου (στυποχάρτου), φακέλλων, ἐγγράφων ἢ καὶ γραφικῶν σχεδίων, τετραδίων, σημειωματαρίων, μεταχειρισμένων φύλλων χάρτου ἀντιγραφῆς, ὡς καὶ ἀπερριμμένων σημειώσεων ἢ ἀποδείξεων, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἐσχισμένων ἢ ἀπηνθρακωμένων τεμαχίων χάρτου ἢ καὶ οἱωνδήποτε ἐγγράφων εὑρισκομένων εἰς καλάθους, θερμάστρας ἢ ἀλλαχοῦ.

Ἂν εἶναι ἀδύνατος ἡ κατάσχεσις καὶ ἡ λῆψις, ὑπὸ τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν ἔρευναν, μεθ' ἑαυτοῦ τῆς εὐρεθείσης μελάνης, τότε δέον νὰ γραφοῦν ὑπ' αὐτοῦ φράσεις τινὲς ἐπὶ ἑνὸς τεμαχίου χάρτου διὰ τῆς εὐρεθείσης μελάνης καὶ διὰ καινουργοῦς ἢ καθαρᾶς γραφῖδος.

Ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ χάρτου δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι αἱ φερόμεναι φράσεις ἐγράφησαν διὰ τῆς μελάνης τῆς εὐρεθείσης ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐνεργηθείσης ἐρεύνης.

'Εὰν φαίνεται ὅτι ὁ δράστης πρὸς γραφὴν τοῦ ὑπόπτου ἐγγράφου ἀπέσπασε τὸ τεμάχιον τοῦτο τοῦ φύλλου χάρτου ἔκ τινος βιβλίου ἢ σημειωματαρίου ἢ ἀπέκοψεν αὐτὸ ἐκ μεγαλυτέρου φύλλου χάρτου, δέον νὰ στραφῇ ἡ ἔρευνα καὶ πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου, σημειωματαρίου ἢ καὶ φύλλου χάρτου, ἐξ οὗ προέρχεται ὁ χάρτης τοῦ ὑπόπτου ἐγγράφου.

Εἰς σοβαρὰς ὑποθέσεις δέον νὰ κατάσχωνται καὶ τὰ τυχὸν εἰσέτι ὑπάρχοντα ἢ παρ' αὐτῷ τούτῳ τῷ ὑπόπτῳ ἢ καὶ ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν διαφόρων σχολείων, εἰς τὰ ὁποῖα τυχὸν οὗτος ἐφοίτησε, τετράδια, σημειώσεις ἢ φύλλα διαγωνισμοῦ, ἰδιαίτατα μάλιστα τοῦτο ἐνδείκνυται ὅταν ὁ καλούμενος νὰ δώσῃ δεῖγμα γραφῆς ἢ ἀρνεῖται ἢ ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν γνωρίζει νὰ γράφῃ ἢ νὰ ὑπογράφῃ.

Ἂν, κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς κατ' οἶκον ἐρεύνης, ἤθελε τυχὸν φωραθῇ τις προσπαθῶν νὰ καταστρέψῃ ἀσήμαντα φαινομενικῶς ἢ καὶ λευκὰ ἀκόμη φύλλα χάρτου, τότε δέον νὰ καταβληθῇ προσπάθεια διασώσεως καὶ κατασχέσεώς των.

Δοθέντος ὅτι διάφοροι αἰτίαι δύνανται ν' ἀλλοιώσουν τὴν γραφὴν τοῦ δίδοντος τὸ δεῖγμα γραφῆς προσώπου, ὡς π.χ. ἡ ἠθελημένη προσποίησις, ἡ ταραχή, ὡς ἀκόμη καὶ ὁ φόβος καὶ μάλιστα εἰς πολλοὺς τῶν ἀθώων, ἔτι δὲ καὶ ἡ σύμπτωσις ἀσυνήθων ὅρων καὶ συνθηκῶν, προκύπτει σαφῶς ὅτι ἓν κείμενον γραφῆς ἐξηκριβωμένως ἀβίαστον προερχόμενον ἐκ τοῦ ὑπόπτου, ἀξίζει πολὺ περισσότερον ἑνὸς δείγματος γραφῆς ἔστω καὶ ἂν κατὰ τὴν λῆψιν τούτου ἐλήφθησαν ἅπασαι αἱ δυναταὶ προφυλάξεις.

II. Λῆψις δείγματος γραφῆς.

'Εὰν ὅμως παρ' ὅλας τὰς ἐπιβαλλομένας προσπαθείας καταστῇ ἀδύνατος ἡ ἐξεύρεσις καταλλήλων γραφῶν ἢ ὑπογραφῶν, τότε πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ γίνῃ προσφυγὴ εἰς λῆψιν δειγμάτων γραφῆς, καθ' ἣν δέον νὰ τηρηθοῦν ὡρισμένοι κανόνες καὶ νὰ ληφθοῦν τὰ προσήκοντα μέτρα ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων 'Αρχῶν, ὥστε νὰ εἶναι ταῦτα κατάλληλα.

Εἰς ὑποθέσεις ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος ἢ πολυπλόκους, ἐνδείκνυται νὰ ζητῆται καὶ ἡ γνώμη εἰδικοῦ δικαστικοῦ γραφολόγου, διὰ τὸν προσήκοντα τρόπον λήψεως καταλλήλων δειγμάτων γραφῆς.

α) Βιογραφικὸν Σημείωμα. Πρὸς ἐπίτευξιν φυσικωτέρας κατὰ τὸ δυνατόν, γραφῆς καὶ πρὸς ἀπόσπασιν καὶ χαλάρωσιν τῆς προσοχῆς τοῦ μέλλοντος νὰ δώσῃ τὸ δεῖγμα γραφῆς ἀπὸ τυχὸν προσπαθείας του πρὸς ἠθελημένην μεταβολήν, πρέπει πρὸ πάσης ὑπαγορεύσεως δείγματος γραφῆς νὰ ζητηθῇ παρὰ τοῦ ὑπόπτου νὰ γράψῃ κατ' ἀρχὴν καὶ συνθέσῃ μόνος ἓν βιογραφικόν του σημείωμα, (ὄνομα, ἐπώνυμον, τόπος γεννήσεως, σχολεῖα εἰς ἃ ἐφοίτησεν, ἐπάγγελμα, ἀπασχολήσεις, τρόπος διαβιώσεως κλπ.).

β) Δείγματα καθ' ὑπαγόρευσιν. Μετὰ τὸ βιογραφικὸν τοῦτο σημείωμα πρέπει νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ καθ' ὑπαγόρευσιν λῆψις οὐχὶ ἑνὸς μόνον ἀλλ' ἐπανειλημμένων δειγμάτων καὶ ἑκάστου τούτων ἐπὶ χωριστοῦ φύλλου χάρτου καὶ καθ' ἣν λῆψιν τούτων ἐπιβάλλεται νὰ δημιουργηθοῦν οἱ αὐτοί, κατὰ τὸ δυνατόν, γραφικοὶ ὅροι ὑφ' οὓς φέρονται γραφέντα τὰ ὑπὸ ἔλεγχον ἔγγραφα ἢ ὑπογραφαί. Πρέπει δηλαδή :

1) Νὰ μὴ ἐπιτραπῇ, κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν, εἰς τὸν ὕποπτον τὸν κληθέντα νὰ δώσῃ δεῖγμα γραφῆς ἢ ὑπογραφῶν ν' ἀντικρύσῃ, πρὸ ἢ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λήψεως δείγματος, τὸ ὑπὸ ἔλεγχον ἔγγραφον.

Ἕκαστον φύλλον λαμβανομένου δείγματος γραφῆς ἢ ὑπογραφῶν, δέον ἐπίσης ν' ἀπομακρύνεται καὶ νὰ μὴ ἔχῃ τοῦτο πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ δίδων τὸ δεῖγμα κατὰ τὴν περαιτέρω γραφὴν δειγμάτων, ἅτινα καὶ δέον ν' ἀριθμῶνται κατὰ τὴν σειρὰν τῆς γραφῆς των καὶ νὰ ὑπογράφωνται ὑπὸ τοῦ γράφοντος καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἡ ὑπαγόρευσις τοῦ κειμένου τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον ἐγγράφου, πρὸς γραφὴν δείγματος, πρέπει νὰ γίνεται βραδέως καὶ εὐκρινῶς, ὡς ἔχει, ἄνευ ἰδιάζοντος τονισμοῦ

τῶν τυχὸν ἐν αὐτῷ σφαλμάτων ἢ σολοικισμῶν, εἰς τρόπον ὥστε ὁ γράφων νὰ εἶναι ἐλεύθερος νὰ γράψῃ καὶ διατυπώσῃ τούτους κατὰ τὰς συνηθείας του.

Ἂν ὁ γράφων τὸ δεῖγμα γραφῆς ἀπευθύνῃ ἐρώτησιν πρὸς τὸν ὑπαγορεύοντα περὶ τοῦ τρόπου γραφῆς ἢ τονισμοῦ λέξεώς τινος, ὁ ὑπαγορεύων δέον νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν γράφοντα ὅτι «τοῦτο εἶναι ἄνευ σημασίας· γράψετε ὅπως θέλετε ἢ «ὅπως συνήθως γράφετε».

2) Νὰ γράψῃ, ὁ δίδων τὸ δεῖγμα γραφῆς ἢ ὑπογραφῆς, εἰς θέσιν ὁμοίαν πρὸς ἐκείνην ἣν φέρεται ὅτι εἶχεν ὁ γράψας κατὰ τὴν γραφὴν ἢ ὑπογραφὴν τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον ἐγγράφου, ἤτοι καθήμενος ἐπὶ γραφείου ἢ ὄρθιος ἢ κύπτων ἐπὶ γραφείου ἢ στηριζόμενος ἐπὶ τοίχου ἢ ἐν κινουμένῳ ὀχήματι, μὲ χειρόκτια ἢ μὴ κλπ.

3) Νὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ δίδοντος τὸ δεῖγμα γραφῆς τὸ αὐτό, κατὰ τὸ δυνατόν, γραφικὸν ὑλικόν, ὡς ἐκεῖνο, ὅπερ ἐχρησιμοποιήθη κατὰ τὴν γραφὴν καὶ πρὸς γραφὴν τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον ἐγγράφου (ὡς π.χ. τὸ αὐτὸ σχῆμα καὶ μέγεθος φύλλου χάρτου λευκοῦ ἢ γραμμωτοῦ, λείας ἢ ἀνωμάλου ἐπιφανείας, φύλλου αἰτήσεως ἢ μεγέθους ἐπιστολῆς ἢ ἐντύπου ὑποδείγματος, ὡς λ.χ. ἐπιστολικοῦ δελταρίου τηλεγραφήματος, ἀποδείξεως μισθωμάτων, συναλλαγματικῆς κλπ. φακέλλου ὁμοίου σχήματος, μελάνη ἢ μολυβδοκόνδυλον, γραφὶς ὀξεῖα ἢ πλατεῖα, σκληρὰ ἢ ἁπαλὴ κλπ.).

4) Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν τὰ ὕποπτα ἢ ἀμφισβητούμενα ἔγγραφα ἐμφανίζονται γεγραμμένα ὀφθαλμοφανῶς βραδέως καὶ ἐπιμελῶς ἢ ταχέως καὶ ἄνευ προσοχῆς πλαγίως, καθέτως ἢ ἐν μεγεθύνσει κλπ. νὰ ληφθῇ παρὰ τοῦ δίδοντος καὶ δεῖγμα, ἐκτὸς τοῦ συνήθους καὶ ἐλευθέρου δείγματος καὶ τοιοῦτον εἰς ὃ νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ γράψῃ ταχέως ἢ βραδέως, πλαγίως ἢ καθέτως ἢ ἐν μεγεθύνσει, καθ' ὅμοιον δηλονότι τρόπον καθ' ὃν φαίνεται γραφὲν τὸ ὕποπτον ἢ ἀμφισβητούμενον ἔγγραφον. Πρὸς διάκρισιν τῶν δευτέρων αὐτῶν δειγμάτων δέον νὰ σημειωθῇ ἐπ' αὐτῶν, ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐδόθη τὸ δεῖγμα, ὁ τρόπος λήψεως τούτων.

5) Νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ δίδων τὸ δεῖγμα νὰ γράψῃ ταχέως καὶ μεγάλης ἐκτάσεως κείμενον ἢ νὰ θέσῃ ἐπανειλημμένως ὑπογραφάς, καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελεν ὑποπέσει εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀνακριτικοῦ ὑπαλλήλου, ὅτι οὗτος πειρᾶται νὰ μεταβάλῃ τὴν γραφήν του.

Ἡ ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ τοῦ ὑπαγορεύοντος πρέπει νὰ παραμένῃ ἀδιατάρακτος, εἰς οἱανδήποτε προσπάθειαν διαστρεβλώσεως τῆς γραφῆς ὑπὸ τοῦ δίδοντος τὸ δεῖγμα καὶ νὰ δίδῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι θὰ συνεχίσῃ ἐπὶ ὥρας ὑπαγορεύων μέχρις οὗ καμφθῇ ἢ χαλαρωθῇ ἡ τοιαύτη προσπάθεια.

6) Ἐπὶ ἐμφανῶς δυσχερῶν καὶ ἀνωμάλων γραφῶν, ἰδιαίτατα δὲ εἰς περιπτώσεις ἀνωνυμογραφίας ἐκβιάσεως κλπ. δέον νὰ λαμβάνωνται ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω δειγμάτων καὶ τοιαῦτα γραφῆς καὶ ὑπογραφῆς καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τοῦ δίδοντος τὸ δεῖγμα.

7) Τὸ δεῖγμα γραφῆς δέον νὰ δοθῇ εἰς τὴν αὐτὴν γλῶσσαν, εἰς ἣν εἶναι διατετυπωμένον καὶ τὸ ὕποπτον ἢ ἀμφισβητούμενον ἔγγραφον (οἷον Ἑλληνικήν, Γαλλικὴν κλπ.) ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος γραφῆς (μικρῶν, κεφαλαίων ἢ τυπογραφικῶν στοιχείων κλπ.). Δέον νὰ σημειωθῇ ἐπὶ τοῦ δείγματος γραφῆς ἂν ὁ τύπος τῆς γραφῆς τοῦ δείγματος ἐγράφη αὐθορμήτως ἢ ἐξελέγη κατόπιν σχετικῆς τοῦ ὑπαγορεύοντος ὑποδείξεως.

8) Τὸ δεῖγμα γραφῆς πρέπει ν' ἀποδίδῃ ὁλόκληρον τὸ κείμενον τοῦ ὑπόπτου ἢ ἀμφισβητουμένου ἐγγράφου. Ἂν τοῦτο εἶναι μεγάλης ἐκτάσεως τότε δέον νὰ περιλαμβάνῃ πολλὰς περιόδους τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ τέρματος τοῦ κειμένου τοῦ ὑπόπτου ἐγγράφου, ἔτι δὲ νὰ περιέχῃ καὶ τὰς φράσεις ἐκείνας αἵτινες περιέχουν λέξεις μὲ ὀρθογραφικὰ σφάλματα.

9) Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μικρᾶς ἐκτάσεως γρα-

φικοῦ κειμένου ἢ περὶ ὑπογραφῶν μόνον, ἐπιβάλλεται ἡ ἐπὶ κεχωρισμένων φύλλων χάρτου λῆψις πλειόνων δειγμάτων γραφῆς ἢ ὑπογραφῶν. Μάλιστα ἐπὶ διερευνήσεως μόνον ὑπογραφῶν, ἐπιβάλλεται νὰ ληφθοῦν παρὰ τοῦ ὑπόπτου καὶ δείγματα πολλῶν ὑπογραφῶν τῆς ἰδίας ὑπογραφῆς του, ὡς καὶ τοιαῦτα τῆς φερομένης ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον ἐγγράφου, ἐπὶ χωριστοῦ φύλλου χάρτου.

10) Δέον ἐπίσης νὰ λαμβάνωνται ἐπανειλημμένως καὶ αἱ λέξεις ἢ φράσεις, αἵτινες φέρονται προστεθεῖσαι ἢ παρεμβληθεῖσαι εἰς κείμενον ἐγγράφου τινός. Εἰς παρομοίας μάλιστα περιπτώσεις ἐνδείκνυται καὶ ἡ λῆψις δείγματος ἐκτεταμένου κειμένου, διαφόρου τοῦ κειμένου τοῦ ἀμφισβητουμένου ἐγγράφου, εἰς ὃ νὰ παρεμβληθοῦν ὑπὸ τοῦ ὑπαγορεύοντος αἱ φράσεις, λέξεις καὶ γράμματα τῶν ἐμφανιζομένων ὡς προσθηκῶν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν ἐγγράφου.

11) Τὸ πρὸς γραφὴν κείμενον νὰ ὑπαγορεύηται ἐν συνεχείᾳ καὶ ὀρθῶς (καὶ ἂν ἔτι τὸ κείμενον τοῦ ὑπόπτου ἐγγράφου περιέχῃ λέξιν ὀρθογραφικῶς ἐσφαλμένην), αἱ δὲ ξέναι λέξεις ἢ φράσεις οὐχὶ κατὰ κεχωρισμένα γράμματα, ἀλλ' ὡς αὗται προφέρονται. Καθ' ἣν ὅμως περίπτωσιν ὁ δίδων τὸ δεῖγμα ἤθελε δηλώσει ὅτι δὲν γνωρίζει νὰ γράψῃ π.χ. γραφὴν διὰ κεφαλαίων γραμμάτων ἢ γραφὴν τοῦ τύπου ἢ γραφὴν μιᾶς οἱασδήποτε ξένης γλώσσης, τότε ἀφ' οὗ ληφθῇ προηγουμένως δεῖγμα γραφῆς μὲ τὰς ὑπαρχούσας παρὰ τῷ γράφοντι γνώσεις, ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν νὰ ἴδῃ τὸ ὕποπτον ἢ ἀμφισβητούμενον ἔγγραφον καὶ νὰ γράψῃ τὸ δεῖγμα κατὰ τὸν τύπον τῆς γραφῆς ἐκείνου, σημειουμένου ὅμως τότε ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου δείγματος ὅτι τὸ δεῖγμα ἐλήφθη κατ' ἀντιγραφὴν τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον.

12) Αἱ τυχὸν κατὰ τὴν δόσιν τοῦ δείγματος γραφῆς γενόμεναι ἐνίοτε ἀντιληπταὶ συνθῆκαι παρὰ τῷ γράφοντι ἢ αἱ ὑπάρχουσαι γενικῶς τοιαῦται, ὡς π.χ. ἀσθένεια τοῦ γράφοντος ἐξ ἧς δυσχεραίνεται ἡ γραφή του, μεγάλη ταραχὴ ἢ νευρικότης του, σκότος ἢ πλημμελὴς φωτισμὸς κλπ., ἐνδείκνυται νὰ σημειωθοῦν ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τοῦ δείγματος ὑπὸ τοῦ ὑπαγορεύοντος τὸ δεῖγμα ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον βεβαίως αὗται εἶναι ἰδιάζουσαι καὶ ἐξαιρετικαί. 'Ιδίως μάλιστα δέον νὰ σημειωθοῦν αἱ ἐξαιρετικαὶ αὗται συνθῆκαι, ὅταν ἐπέστησε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν προκαλούντων τὴν διαταραχὴν αἰτίων αὐτὸς οὗτος ὁ δίδων τὸ δεῖγμα γραφῆς, καὶ

13) Εἰς περιπτώσεις προσβολῆς διαθηκῶν, ἀνωνυμογραφιῶν κλπ. δέον νὰ λαμβάνωνται δείγματα γραφῆς οὐχὶ μόνον τῶν φερομένων ὡς ὑπόπτων, ἀλλὰ καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῶν (ἀδελφῶν, γονέων), διότι, ὡς γνωστόν, παρατηρεῖται ὁμοιότης μεταξὺ τῶν γραφῶν συγγενῶν προσώπων.

III. Δείγματα δακτυλογραφημένων κειμένων.

Εἰς τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς τὸ ὑπὸ ἔλεγχον γραφικὸν κείμενον φέρεται γεγραμμένον διὰ γραφομηχανῆς καὶ ζητεῖται νὰ διαπιστωθῇ ὅ τε τύπος ὡς καὶ αὐτὴ αὕτη ἀτομικῶς ἡ γραφομηχανή, δι' ἧς ἐγράφη τὸ ὑπὸ ἔλεγχον ἔγγραφον, ἔτι δὲ καὶ ὁ χειρισθεὶς τὴν γραφομηχανὴν πρὸς γραφὴν πρέπει νὰ τηρηθοῦν οἱ αὐτοὶ ὡς ἄνω γενικοὶ ὅροι λήψεως δείγματος.

Δέον ἐπίσης νὰ ἐξευρεθοῦν, κατὰ τὸ δυνατόν, γραφαὶ οἱαιδήποτε, γραφεῖσαι κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν σύγχρονοι καὶ διὰ τῶν φερομένων ὡς χρησιμοποιηθεισῶν πρὸς γραφὴν τοῦ ὑπὸ ἔλεγχον δακτυλογραφημένου κειμένου γραφομηχανῶν, ἵνα οὕτω διαπιστωθῇ ἂν ἔχῃ λάβει χώραν, ἐν τῷ μεταξύ, ἀλλοίωσις ἐκ φθορᾶς ἢ ἐπισκευῆς οἱασδήποτε τῶν ἐν λόγῳ γραφομηχανῶν.

Πρέπει ὡσαύτως, οἱ φερόμενοι ὡς ὕποπτοι, νὰ κληθοῦν καὶ γράψουν ὁμοίου πρὸς τὸ ὑπὸ ἔλεγχον περιεχομένου καὶ κατὰ τὰς ἄνω ὑποδείξεις δεῖγμα, διὰ τῶν φερομένων ὡς χρησιμοποιηθεισῶν γραφομηχανῶν.

Τὰ διὰ γραφομηχανῆς λαμβανόμενα δείγματα δέον νὰ λαμβάνωνται εἰς διπλοῦν συγχρόνως (ἤτοι ἓν πρωτότυπον καὶ ἕτερον μὲ καρμπόν).

Α. ΠΟΥΛΑΝΤΖΑΣ

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ

Ὑπὸ τοῦ DR. E. DE GREEFF, ἐκ τῆς International Criminal Police Review, No 107 Ἀπριλίου 1957, κατὰ μετάφρασιν τοῦ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΛΕΜΟΝΗ**

«Εἴμεθα ἰδιαιτέρως εὐτυχεῖς ἐπειδὴ παρέχεται εἰς ἡμᾶς ἡ εὐκαιρία νὰ προσφέρωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ἐν ἄρθρον τοῦ Dr Etienne De Greeff καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Louvain (Βέλγιον).

Ὁ καθηγητὴς De Greeff εἶναι εὐρέως γνωστὸς ἐγκληματολόγος, ἡ δὲ ἐργασία του ἔχει σημαντικῶς ἐπιδράσει ἐπὶ τῶν σημερινῶν ἀπόψεων τῆς ἐγκληματολογίας καὶ ἔχει προκαλέσει πολλὰς συζητήσεις.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ γενομένου, τελευταίως ἑορτασμοῦ τῆς 25ετηρίδος του, ὡς καθηγητοῦ τῆς Ἐγκληματολογίας, εἰδικοὶ ἐκ διαφόρων Χωρῶν συνεπεφάσισαν νὰ ἐκδώσουν μίαν γενικὴν ἀνάλυσιν τῆς ἐργασίας του.

Τὸ δεῖγμα τοῦτο τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὸν αὐτὸν ἐπιστημονικὸν κλάδον δεικνύει πόσον μεγάλη εἶναι ἡ ἐπιρροὴ τοῦ καθηγητοῦ De Greeff καὶ ἐξηγεῖ καὶ τὴν ἰδικήν μας εὐχαρίστησιν διότι ἠδυνήθημεν νὰ δημοσιεύσωμεν τὸ παρὸν ἄρθρον εἰς τὴν Ἐπιθεώρησίν μας.

(Ἡ Διεύθυνσις τῆς International Criminal Police).

Τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα θὰ διαπραγματευθῶμεν εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον εἶναι ἐξαιρετικῶς πολυσύνθετα καὶ μᾶλλον λεπτά, ἐπειδὴ καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, ὅπως γενικῶς φαίνεται, θεωρεῖ τὸν ἐγκληματολόγον καὶ τὸν ἀστυνομικὸν ἀνταγωνιστάς.

Εἶναι ἐνδιαφέρον, ἐν πρώτοις, νὰ μὴ κάμνωμεν σύγχυσιν μεταξὺ τοῦ ἀστυνομικοῦ ἐγκληματολόγου, δηλαδὴ τοῦ ἔχοντος ἐπιστημονικὰς γνώσεις καὶ ἐργαζομένου καθημερινῶς διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἀστυνομίας ἀστυνομικοῦ καὶ τοῦ ἐπιστήμονος ἐγκληματολόγου.

Ὁ ἐπιστήμων ἐγκληματολόγος μελετᾷ τὰς αἰτίας καὶ τὰς συνεπείας τοῦ φαινομένου «ἐ γ κ λ η μ α» καὶ—εἰς τὴν θεωρίαν τοὐλάχιστον—δὲν ἐκπλήσσεται ἐκ τῆς ἐμφανίσεως αὐτοῦ.

Ὁ ἐγκληματολόγος δυνατὸν νὰ ἔχῃ κοινωνιολογικήν, ψυχολογικήν, ἰατρικήν, ἢ ψυχιατρικὴν κατάρτισιν· δυνατὸν νὰ ἔχῃ εἰδικευθῇ εἰς τὴν ἐγκληματολογικὴν κοινωνιολογίαν, τὴν ἐγκληματολογικὴν ψυχολογίαν ἢ τὴν ἐγκληματολογικὴν ψυχοκοινωνιολογίαν. Εἰς πάσας ὅμως τὰς περιπτώσεις ταύτας, αἱ εἰδικαὶ γνώσεις του ἐφαρμοζόμεναι διὰ τὴν μελέτην τῆς ἐγκληματικῆς ἐνεργείας εὐρύνουν τὴν ὅλην θεώρησιν τοῦ θέματος τούτου.

Ὁ ἰδεώδης ἐγκληματολόγος θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τέλειος ψυχολόγος, κοινωνιολόγος, ἰατρός, βιολόγος κλπ. καὶ νὰ ἔχῃ τοὐλάχιστον βασικὰς νομικὰς γνώσεις.

Βεβαίως ἄνθρωποι μὲ τόσας γνώσεις δὲν ἀνευρίσκονται· καὶ ἐὰν ἀκόμη ὑπάρχῃ κάποιος, θὰ πρέπει, πρὸς τούτοις, νὰ δύναται νὰ ἐκτιμᾷ τὸν «συνήθη ἄνθρωπον» μετὰ τῶν ἐλλείψεων καὶ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ.

Ὁ ἐγκληματολόγος τῆς σήμερον παρουσιάζεται—ἐντὸς ὡρισμένων ὁρίων—ὡς ἔχων ἀναλάβει τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἐγκληματίου ἐναντίον τῆς ἀγνοίας καὶ τῆς ἐλλείψεως κατανοήσεως τῆς ὑπολοίπου κοινωνίας. Τὸ ἔργον τοῦτο δύναται, εὐκόλως, νὰ ὁδηγήσῃ εἰς ἕνα ἀνταγωνισμὸν μεταξὺ τοῦ ἐγκληματολόγου καὶ τοῦ ἀστυνομικοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον—καθ' ὁρισμὸν ἂν ὄχι καὶ πράγματι—εἶναι ἐμπεπιστευμένον παρὰ τῆς κοινωνίας τὸ ἔργον τῆς συλλήψεως τοῦ ἐγκληματίου, τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐνεργείας τῆς προκαταρκτικῆς ἐξετάσεως ἐπὶ πάσης ἐγκληματικῆς ὑποθέσεως.

Δὲν θὰ προσπαθήσω νὰ καταγράψω περιπτώσεις δυσαρεσκειῶν ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ ἐγκληματολόγου ἢ τοῦ ἀστυνομικοῦ, καθ' ὅσον τοῦτο δὲν ἐξυπηρετεῖ ὠφέλιμον σκοπόν. Ἐν τούτοις, ὁ τίτλος τοῦ ἄρθρου ἐπιτρέπει εἴτε νὰ ἐντείνω τὴν ἀντίθεσιν μεταξὺ τούτων, εἴτε—ἀντιθέτως—νὰ ὑποστηρίξω τὴν ἀνάγκην ὑπάρξεως κοινῶν ἀπόψεων δι' ὡρισμένον σκοπόν, ἢ τέλος νὰ διαπραγματευθῶ ἀμφοτέρας τὰς ὄψεις τοῦ προβλήματος.

Εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον δὲν ἔχω ἐπιβάλει τὰς ἰδέας μου εἰς αὐστηρὸν ἀκαδημαϊκὸν πλαίσιον, ἐπειδὴ τοιαῦται προσπάθειαι ἐμποδίζουν, πολλάκις, τὸν συγγραφέα νὰ ἐκφράσῃ πλήρως ὅ,τι ἐννοεῖ.

*

Ὑπάρχουν ὡρισμένοι ἐγκληματολόγοι πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι ἐφάμιλλος. Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι ὑπάρχουν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀποδεικνύουν ὅτι τὸ ἔγκλημα εἶναι ἁπλῶς καὶ μόνον οἰκονομικὸν ἢ κοινωνικὸν ἢ βιολογικὸν φαινόμενον ἢ ὅτι προέρχεται ἀπὸ «συμπλέγματα» (Complexes) τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν ἐπαρκῶς ἢ ἔχουν πολὺ πέραν τοῦ δέοντος καταπολεμηθῆ. Θὰ ἤμην εἰς θέσιν νὰ κατανοήσω πλήρως τὰ ἐπιχειρήματά των, ἀλλ' ὡς ἐγκληματολόγος δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι δίδουν οὗτοι μίαν λύσιν εἰς τὸ ὅλον πρόβλημα τοῦ ἐγκλήματος.

Ἑκάστη ἐγκληματικὴ πρᾶξις εἶναι—κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον—ἐνέργεια ἀνθρωπίνη.

Τί σημαίνει τοῦτο; Σημαίνει ὅτι ἡ ἐγκληματικὴ πρᾶξις εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ἐγένετο μετὰ προηγηθεῖσαν μελέτην. Τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον διέπραξε τὸ ἔγκλημα, ἀντιμετώπισε πολλὰς δυνατότητας ἐνεργείας, μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἐπελέξατο ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ὀνομάζομεν ἔγκλημα, ἐπειδὴ ἐφάνη εἰς τοῦτο ἡ πλέον φυσική, ἡ περισσότερον πρόσφορος, ἡ καλυτέρα πράγματι λύσις τοῦ προβλήματός του, ἢ τοὐλάχιστον μία λύσις τὴν ὁποίαν δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπορρίψῃ χωρὶς νὰ ἔχῃ κατόπιν ἔμμονον τὴν ἰδέαν ὅτι ἔσφαλε, κατά τινα τρόπον, εἰς τὴν ἐπιλογήν.

Ἐν ὀλίγοις, ἂν καὶ ἡ ἐνέργεια αὕτη φαίνεται—ἐνδεχομένως—εἰς ἡμᾶς ἀξιόμεμπτος καὶ ἀντικοινωνική, εἰς τὸν ἐγκληματίαν—ἀντιθέτως—φαίνεται ὡς ὅ,τι καλύτερον ἠδύνατο νὰ πράξῃ. Καταλήγω εἰς τὴν ἀνωτέρω διαπίστωσιν, ἐπειδὴ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ ἐγκληματικαὶ πράξεις εἶναι συνήθεις ἐνέργειαι, ἀποφασισμέναι παρ' ἀνθρώπων πλήρως ἐνημέρων τῶν ὅσων πράττουν, τῆς σπουδαιότητος καὶ—ἴσως—τῶν συνεπειῶν τῶν ἔργων των καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἐγκληματολογία εἶναι ἀκόμη μία περίπλοκος, συγκεχυμένη καὶ μὴ πλήρης ἐπιστήμη, μία ἐπιστήμη εἰς τὴν νηπιακήν εἰσέτι, εἰς τὴν πραγματικότητα, ἡλικίαν.

Ἕν ἔγκλημα ἐμφανίζεται εἰς τὸν συνήθη ἄνθρωπον ὡς ἀπόδειξις κακῆς—ἴσως—προσαρμογῆς, τοῦ προσώπου τὸ ὁποῖον τὸ διαπράττει, εἰς τὰς περιστάσεις ὑφ' ἃς εὑρέθη. Ὁ ἐγκληματίας, ἐν τούτοις, εἶναι πεπεισμένος ὅτι ἐξεῦρε τὴν περισσότερον ἁρμόζουσαν εἰς τὴν περίπτωσίν του λύσιν. Δὲν προσπαθῶ νὰ γίνω αἰνιγματικός. Εἰς τὸν νοῦν μου τὸ ὅλον πρόβλημα τοῦ ἐγκλήματος βασίζεται εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδοξον.

Ὡς ἐγκληματολόγος δύναμαι νὰ γνωρίζω ὅτι ὁ μέγιστος ἀριθμὸς τῶν φόνων σημειοῦται κατ' ἔτος τοὺς μῆνας Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον, ἐπειδὴ τοῦτο ἔχει ἀποδειχθῆ ἐκ στατιστικῶν παρατηρήσεων σειρᾶς ὅλης ἐτῶν. Τοῦτο εἶναι ἡ κοινωνιολογικὴ ἄποψις τοῦ προβλήματος. Εἶναι ἓν ἄχρηστον τμῆμα τῆς καλουμένης «ἐπιστημονικῆς γνώσεως» καὶ ἔχει ἀξίαν διὰ πληροφοριακοὺς μόνον σκοπούς. Τὸ πρόβλημά μου, ὡς ἐγκληματολόγου ἐνδιαφερομένου διὰ τὴν ἀνθρωπίνην συμπεριφοράν, εἶναι τὸ ἀκόλουθον: Διατὶ τοὺς μῆνας Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον, μῆνας κατὰ τοὺς ὁποίους—συμφώνως πρὸς τὰς στατιστικὰς—πολλαπλασιάζονται τὰ ἐγκλήματα φόνων, μόνον ὡρισμένος ἀριθμὸς ἀνθρώπων ἐγκληματεῖ;

Τὸ καλύτερον πρόσωπον τὸ ὁποῖον θὰ μὲ βοηθήσῃ νὰ λύσω τὸ ἀνωτέρω πρόβλημα εἶναι ὁ ἀστυνομικός. Ὁ ἀστυνομικὸς οὐδέποτε ἀντιμετωπίζει τὸν τυπικὸν

ἐγκληματίαν, τὸ ἀφηρημένον δημιούργημα τῶν ἐγκληματολόγων ἐπὶ τοῦ ὁποίου βασίζουν τὰς στατιστικάς των. Ὁ ἀστυνομικὸς συναντᾷ ἓν πρόσωπον τὸ ὁποῖον, μεταξὺ τῶν διαφόρων δυνατοτήτων διὰ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματός του, ἀντιμετωπίζει τὸ δίλημμα ἂν πρέπει νὰ προτιμήσῃ τὴν διάπραξιν φόνου ὡς τὴν καλυτέραν· ἢ ἓν πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἐπελέξατο ἤδη τὸν φόνον καὶ ἐτέθη ἐπὶ τὸ ἔργον. Εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ὁ ἀστυνομικὸς εἶναι ὁ πρῶτος ὁ ὁποῖος ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν ἐγκληματίαν ἢ μὲ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἐπιχειρεῖ σειρὰν ἐνεργειῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ καταλήξουν εἰς τὸ ἔγκλημα.

Ὁ ἀστυνομικὸς συναντᾷ καθημερινῶς τοὺς τύπους τῆς ἀνθρωπίνης διαγωγῆς, τοὺς ὁποίους ὀνομάζομεν ἐγκληματικοὺς καὶ ἔχει, πολλάκις, τὴν ἱκανότητα νὰ διαγιγνώσκῃ τὴν τοιαύτην διαγωγὴν πρὶν φθάσῃ εἰς τὸ κρίσιμον της σημεῖον.

Ὁ ἐγκληματολόγος συναντᾷ τὸν ἐγκληματίαν, πολὺ ἀργότερον, εἰς τὴν φυλακήν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως αἱ ἐνέργειαι τοῦ ἐγκληματίου ἔχουν μεταστῇ ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν δυνατοτήτων εἰς τὸ βασίλειον τῶν γεγονότων. Εἶχεν ὁ ἐγκληματίας τὸν χρόνον νὰ ἐπεξεργασθῇ τὰ γεγονότα καὶ τοὺς ψυχολογικοὺς παράγοντας ὑπὸ τῶν ὁποίων ὡδηγήθη εἰς τὴν διάπραξιν τοῦ ἐγκλήματός του. Εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν παραγόντων τούτων θὰ μνημονεύσῃ—πιθανῶς—καὶ διαφόρους ἐπαφὰς μὲ κρατικὰς ἀρχάς, δικαστάς, ἀξιωματικοὺς τῆς ἀστυνομίας ἢ ἁπλοὺς ἀστυφύλακας, αἱ ὁποῖαι ἐπέδρασαν ἰσχυρῶς ἐπὶ τῆς πορείας τῶν ἐνεργειῶν του, εἴτε εὐμενῶς εἴτε δυσμενῶς.

Ἡ ἐπίδρασις αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ὑπῆρξεν εὐεργετική, ἐὰν σχεδὸν παρεκώλυε τὸ ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον καὶ πράγματι δὲν θὰ διεπράττετο ἐὰν δὲν ἐπηκολούθει ἄστοχος ἐνέργεια ἐκ μέρους τρίτου τινός.

Ὑπῆρξεν, ἀντιθέτως, δυσμενής, ἐὰν ἀδεξία παρέμβασις ἐκ μέρους ἀξιωματικοῦ τῆς ἀστυνομίας (ἢ ἄλλης ἀρχῆς ἢ ἀκόμη καὶ ἰατροῦ) ἔθιξεν ὡμῶς τὸν ἐγκληματίαν, τὸν ἐξῃρέθισε ἢ καὶ ἁπλῶς καὶ μόνον ἐπέτρεψε εἰς τοῦτον νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἦτο ἐλεύθερος πλὴν νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιόν του.

Ἡ ἀνωτέρω παρατήρησις δημιουργεῖ ἓν ζήτημα. Εἶπον προηγουμένως, ὅτι ἡ διάπραξις ἐγκλήματος εἶναι ὁ καλύτερος δυνατὸς τρόπος διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἐγκληματίας προσαρμόζεται εἰς τὰς περιστάσεις καὶ παραδέχομαι τώρα ὅτι ὡρισμένα ἐγκλήματα δύνανται νὰ προληφθοῦν. Πῶς συμβιβάζονται αἱ δύο αὗται ἀντιτιθέμεναι ἀπόψεις;

Παρεδέχθην πράγματι ὅτι ἡ διάπραξις τοῦ ἐγκλήματος εἶναι ἡ καλυτέρα λύσις τὴν ὁποίαν ἠδύνατο ὁ ἐγκληματίας νὰ εὕρῃ εἰς τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει, ἀλλὰ τοῦτο ἰσχύει μόνον **ὅταν τὸ ἔγκλημα ἔχῃ διαπραχθῇ ἤδη.**

Οἱ πλεῖστοι τῶν ἐγκληματιῶν διαπράττουν φόνον ἀφοῦ παράσχουν πρότερον, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, σαφεῖς ἐνδείξεις περὶ τῆς ψυχικῆς καταστάσεως εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκονται, δι' ἀπειλῶν ἢ ἀκόμη καὶ δι' ἀμέσου ἐκφράσεως τῶν προθέσεών των.

Ὅταν τὸ ἔγκλημα ἔχῃ ἤδη διαπραχθῇ, τότε ἐνθυμούμεθα τὰς λέξεις τοῦ ἐγκληματίου καὶ ἀποδίδομεν εἰς ταύτας τὸ προσῆκον βάρος. Εἰς τὸν καθ' ἡμέραν ὅμως βίον ὑπάρχουν ἀναρίθμητοι περιπτώσεις ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι ἠπείλησαν εὐθέως ἢ ἐμμέσως ὅτι θὰ φονεύσουν ἄλλους. Ὁσάκις συμβαίνει τοῦτο ἔχομεν ἀπόδειξιν ὅτι τὸ θέμα τῆς διαπράξεως φόνου συνελήφθη εἰς τὸν νοῦν, ἔχομεν δηλ. ἀπαρχὴν τῆς «ἐγκληματογόνου πορείας» (criminogenic process). Ἐκ τούτου ὅμως καὶ μόνον δὲν ἕπεται ἀναποφεύκτως ἡ διάπραξις ἐγκλήματος. Συνεπείᾳ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ ὁμαλοῦ μέρους τῆς προσωπικότητος, βλέπομεν τὸν ἐγκληματίαν νὰ διστάζῃ ἀκόμη καὶ τὸ τελευταῖον δευτερόλεπτον. Ὁ ἀριθμὸς τῶν διαπραττομένων φόνων δὲν ἀνέρχεται οὔτε εἰς τὸ ἑκατοστὸν τῶν ὅσων ἐσχεδιάσθησαν καὶ ἦσαν ἐγγύτατα εἰς τὴν τέλεσιν, ἀλλ' εἰς τοὺς ὁποίους—ἐνῷ τὸ σχέδιον διαπράξεως εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον, χωρὶς ὅμως καμμίαν τραγικὴν συνέπειαν—ἡ ἔντασις ἤρχισεν αἰφνιδίως νὰ καταπίπτῃ καὶ ὁ ἄμεσος κίνδυνος ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ.

Εἰς πλείστας περιπτώσεις διάφοροι συντελεσταί, ἄνευ ἐνδιαφέροντος ἐκ πρώτης ὄψεως, ἀσκοῦν ἀποφασιστικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἐὰν ἓν σχεδιαζόμενον ἔγκλημα θὰ διαπραχθῇ πράγματι τελικῶς ἢ ὄχι. Μία παρατήρησις ἀστυνομικοῦ ἢ ἓν εἰρωνικὸν σχόλιον ἑνὸς ἄλλου, μία σαρκαστικὴ ἔκφρασις ἑνὸς φίλου ἢ ἐκδήλωσις συμπαθείας ἄλλου τινός, ὅλα ταῦτα, δύνανται νὰ ἐπιδράσουν εἰς βαθμὸν πᾶν ἄλλο ἢ ἀνάλογον πρὸς τὴν πραγματικήν των σπουδαιότητα.

Μία ἀθῴωσις στηριχθεῖσα ἐπὶ ἀστείων βάσεων, ὁδηγεῖ πάντοτε εἰς τὸν θάνατον ἀρκετῶν ἀνθρώπων, ἐνῷ ἐνδέχεται μία ὑπερβολικῶς αὐστηρὰ ἀπόφασις νὰ προστατεύσῃ ἄλλους.

Ἓν ἐκ τῶν πλέον σπουδαίων ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων τοῦ ἀστυνομικοῦ εἶναι καὶ ἡ δυνατότης τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ παρεμβαίνῃ εἰς τὰ πρῶτα στάδια τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργείας, γνωρίζων ὅτι ἡ παρέμβασίς του αὐτὴ δύναται νὰ ἔχῃ ἀποφασιστικὸν ἀποτέλεσμα. Ἔχει ἀποδειχθῇ ἐκ πείρας καὶ ἐπεβεβαιώθη ἐκ συνομιλιῶν τὰς ὁποίας εἶχον μὲ ἀστυνομικούς, ὅτι πολλοὶ ἀστυνομικοί—ἰδίως οἱ τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν—ἔχουν συνείδησιν τῆς εὐθύνης ταύτης, ὅτι πολλάκις ἐπέτυχον εἰς τὰς παρεμβάσεις των, ὅτι γνωρίζουν πότε ἐπέτυχον καὶ ὅτι ἐφαρμόζουν τὰ διδάγματα ἐκ τῶν ἐπιτυχιῶν ἢ ἀποτυχιῶν των εἰς τὰς μελλοντικῶς ἀντιμετωπιζομένας ὁμοίας περιπτώσεις.

Θὰ παρατηρηθῇ ὅμως ὅτι αἱ κρατικαὶ ἀρχαὶ ὑπάρχουν ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον. Εἶναι τοῦτο βεβαίως ἀληθές, ἀλλὰ ὑποχρέωσις παρεμβάσεως ὑφίσταται τότε καὶ μόνον, ὅταν ὁ νόμος ὁρίζει οὕτω. Ὁ ἀστυνομικὸς—ὡς ἔχομεν ἤδη μνημονεύσει καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβεβαιοῦται—εἶναι εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὴν «ὁδὸν» καὶ ὅ,τι συμβαίνει ἐκεῖ. Αἱ περιστάσεις ἐπιβάλλουν εἰς τὸν ἀστυνομικὸν τὴν εὐθύνην τῆς προλήψεως τῶν ἐγκλημάτων εἰς πλείστας περιπτώσεις.

Ἂς ἀναλογισθῶμεν, ὅθεν, μίαν στιγμήν, τί δύνανται οἱ ἀστυνομικοὶ νὰ ἐπιτύχουν εἰς τὸ ἔργον τῆς προλήψεως τοῦ ἐγκλήματος.

*

Εἶναι αὐτονόητον ὅτι, ὅταν τὸ ἔγκλημα προπαρασκευάζεται μυστικῶς, δὲν καθίσταται πάντοτε δυνατὴ ἡ πρόληψις τῆς τελέσεώς του.

Ὅταν τὸ ἀνωτέρω τεθῇ ὡς δεδομένον, θὰ ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ συμβολὴ τῆς ἀστυνομίας εἰς τὴν πρόληψιν τῶν ἐγκλημάτων περιορίζεται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν προσπάθειαν ἀποκαταστάσεως τῶν ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπολυομένων καταδίκων, διὰ τῆς παροχῆς συμβουλῶν καὶ τῆς ἀσκήσεως διακριτικῆς ἐπιτηρήσεως τούτων καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν κατάλληλον παρέμβασιν εἰς ἑκάστην ἀπροσδοκήτως προβαλλουσαν περίπτωσιν. Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀστυνομικὴ ἐπιτήρησις τῶν ἐκ τῶν φυλακῶν ἀπολυομένων καταδίκων, καίτοι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν ἔχει ἐπαρκῶς ἐκτιμηθῇ, δύναται νὰ ἀποβῇ ἐξαιρετικῶς πολύτιμος.

Ἐξ ἄλλου ὁ ἀστυνομικός, ὅταν ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ ἓν ἄτομον τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς τὸ στάδιον τῆς προπαρασκευῆς πρὸς διάπραξιν ἐγκλήματος, δύναται νὰ προλάβῃ, πολλάκις, τὴν τέλεσιν ἐὰν δὲν παράσχῃ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι παρεμβαίνει ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἀρχῆς ἢ τοῦ Νόμου, ἀλλ' ὡς ἄτομον ἐμπεπιστευμένον μὲ ποιάν τινα ἐξουσίαν καὶ ὡς ὑποχρεωμένον νὰ ἐκτελέσῃ ὡρισμένα καθήκοντα.

Δὲν θὰ περιγράψω τὰς διαφόρους «ἐγκληματογόνους πορείας» (Criminogenic processes) αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν. Θὰ περιορισθῶ εἰς ὀλίγα ἁπλᾶ παραδείγματα ἐκ τοῦ πεδίου τῶν «ἐγκλημάτων πάθους» (Crime passionnel).

Ἡ παρέμβασις ἐκ μέρους τῶν ἀστυνομικῶν, ὡς βεβαιοῖ καὶ μέγας ἀριθμὸς ἐγκληματιῶν, δὲν ἐπιτυγχάνει πολλάκις, ὄχι ἐπειδὴ ἡ πρωτοβουλία προέρχεται ἐξ αὐτῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ γίνεται εἰς τὸν οὐχὶ κατάλληλον χρόνον.

Μία ἀστεία περίπτωσις ἐξυβρίσεως δυνατὸν νὰ ἐμφανίζεται ὡς μὴ ἐνδιαφέρουσα καὶ ἐνδεχομένως νὰ μὴ ἔχῃ καὶ πράγματι περαιτέρω συνεπείας. Γεγονὸς ἐν πάσῃ περιπτώσει παραμένει, ὅτι ὁ ἀστυνομικὸς εἰς τοιαύτας περιπτώσεις θὰ ἠδύνατο νὰ πράξῃ πολὺ περισσότερα ἀπὸ τὴν ἐξαγωγὴν τῆς μολυβδίδος διὰ τὴν λῆψιν ση-

μειώσεων. Πρέπει νὰ ἀκούσῃ, ἀλλὰ νὰ ἀκούσῃ δι' ὡρισμένον σκοπόν. Εἶχον πολλὰς συνομιλίας μὲ ἀστυνομικοὺς ἀντιπροσώπους εἰς διάφορα συνέδρια καὶ ὅλοι ἐπεβεβαίωσαν τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀνωτέρω.

Ὁ ἀστυνομικὸς πρέπει νὰ εἶναι ἱκανὸς νὰ διαβλέπῃ ἐὰν ἓν ἄτομον προσεγγίζῃ τὸ ἀνώτατον σημεῖον τῆς συγκινήσεως ἢ ἐὰν βαδίζῃ ταχέως πρὸς τοῦτο. Πρέπει νὰ μάθῃ νὰ παρατηρῇ τὰ σημεῖα ταῦτα εἰς τὰς λέξεις καὶ τὰς πράξεις τοῦ ἀτόμου. Πρέπει νὰ προσπαθῇ νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἐγκληματικῆς πορείας αὐτῆς ταύτης καὶ ὄχι ἁπλῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῶν ἐκδηλώσεών της.

Ἡ κατωτέρω περίπτωσις καταδεικνύει πόσον ἐπωφελὴς δύναται νὰ εἶναι ἡ ἔγκαιρος παρέμβασις. Πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκλήθην εἰς τὸ τηλέφωνον ὑπό τινος φοιτητοῦ τῆς Νομικῆς, ὁ ὁποῖος εἶχε παρακολουθήσει διαλέξεις μου εἰς Louvain, διὰ νὰ παράσχω τὴν βοήθειάν μου. Ἡ ὑπόθεσις δεικνύει ὅτι ὁ φοιτητὴς κάτι ἐνεθυμεῖτο ἐξ ὅσων εἶχεν ἀκούσει ἐκεῖ. Εἷς φίλος του ἰατρὸς συνεδέετο ἐρωτικῶς μὲ μίαν νέαν, ἡ ὁποία ὅμως συνῆψε κατόπιν σχέσεις μετ' ἄλλου προσώπου. Ὁ ἰατρὸς ἐπληροφορήθη τὸ γεγονὸς πρὸ ὀλίγου χρόνου καὶ ἤλπιζεν ἀκόμη ὅτι ἡ νέα θὰ ἐπανήρχετο πλησίον του. Ὁπωσδήποτε ἡ ζηλοτυπία του ἐν τῷ μεταξὺ ηὐξάνετο καὶ ἡ ταραχὴ εἰς τὸν νοῦν του ἐγιγαντοῦτο. Εἶχεν ἤδη ἀρχίσει νὰ ἐκτοξεύῃ ἀπειλάς. Οὐδεὶς ἔδωσεν ἰδιαιτέραν προσοχὴν εἰς τὴν συναισθηματικὴν του κατάστασιν, ἀλλὰ μίαν ἑσπέραν, ἐνῷ ἦσαν ὁμοῦ εἰς μίαν κολυμβητικὴν δεξαμενήν, ὁ νεαρὸς φοιτητὴς παρετήρησεν ὅτι ὁ φίλος του καταδυθεὶς δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, εἰμὴ μόνον ὅταν ὅλοι σχεδὸν εἶχον νομίσει ὅτι ἐπνίγη. Κατόπιν, κατέπεσεν ἐπί τινος πάγκου ὡς ῥάκος. Ὁ φοιτητὴς ἐθορυβήθη ἐκ τοῦ συμβάντος τούτου, ἐπειδὴ ἐγνώριζεν ὅτι ἡ ἰδέα τῆς διαπράξεως «ἐγκλήματος πάθους» συμβαδίζει πολλάκις μὲ τὴν ἰδέαν τῆς αὐτοκτονίας καὶ ἀντελήφθη τὴν πραγματικὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκετο ὁ φίλος του ἰατρός. Συνηντήθημεν μετὰ ταῦτα καὶ ἐπληροφορήθην, ἐπὶ πλέον, ὅτι ὁ ἰατρὸς εἶχε παράσχει εἰς τὴν νέαν προθεσμίαν 24 ὡρῶν ἵνα ἐκλέξῃ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ νέου ἐραστοῦ της. Μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς προθεσμίας ταύτης εἶχεν ἀποφασίσει νὰ φονεύσῃ τὴν νέαν καὶ ἐν συνεχείᾳ νὰ αὐτοκτονήσῃ. Διὰ τῆς καταλλήλου παρεμβάσεώς μας τὸ κακὸν προελήφθη. Ἐὰν ὁ φοιτητὴς δὲν διεγίγνωσκε τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιέλθει ὁ φίλος του, ἡ καταστροφὴ πιθανὸν νὰ ἐπήρχετο.

Ἡ ἀνωτέρω περίπτωσις, θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, εἶναι ἀπολύτως ἐξαιρετική. Ἀλλ' ὅμως ὅταν ἕνας ἐργάτης διακόπτῃ τὴν ἐργασίαν του ἢ κάποιος ὁ ὁποῖος προσέχει συνήθως τὰ χρήματά του ἀρχίζῃ νὰ δαπανᾷ ἀφειδῶς ἢ ἕνας μετρημένος ἄνθρωπος ἀρχίζῃ νὰ πίνῃ ἢ νὰ κλαίῃ ἢ νὰ ἀπειλῇ, τότε πᾶς τις δύναται νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται πρόσωπον διέρχεται κρίσιν. Νομίζω ἐπίσης ὅτι εἶναι λίαν προφανὲς ὅτι κατὰ τὸ μεσολαβοῦν διάστημα μεταξὺ τῆς μελέτης τῆς αὐτοκτονίας καὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς διαπράξεως φόνου, γίνεται ὑπὸ τοῦ προσώπου μία πλήρης ἀναθεώρησις τῶν «ἀξιῶν». Αἱ ἀντιλήψεις τοῦ προσώπου διὰ τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἐδαπάνησεν ἀνοήτως, διὰ τὴν τιμήν του, διὰ τὰς ἱκανότητάς του, διὰ τὴν ὅλην—εἰς τὴν πραγματικότητα—προσωπικότητά του, ἀλλάσσουν τελείως. Ὅταν τὸ στάδιον τοῦτο παρέλθῃ ἐπανευρίσκει τὸν ἑαυτόν του, ἀρχίζει νὰ σκέπτεται ὡς καὶ πρὸ τῆς κρίσεως καὶ ἂν καὶ ἐνδέχεται νὰ εἶναι ἀκόμη ἐπικίνδυνον, δὲν θὰ εἶναι ἐπὶ μακρόν.

Τὸ ζήτημα τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει κυρίως, κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, εἶναι καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν καὶ διὰ τὸν «ἐνδεχομένως ἐγκληματίαν» (potential criminal) νὰ κερδηθῇ ὀλίγων ἡμερῶν χρόνος.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κρισίμου περιόδου ὁ «ἐνδεχομένως ἐγκληματίας» (potential criminal) ἔρχεται ἐνίοτε εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν ἀστυνομίαν, ὄχι πάντοτε ἐξ αἰτίας παραβάσεως νόμων, ἀλλὰ καὶ ἐκ λόγων οἱ ὁποῖοι δεικνύουν ὅτι οὗτος αἰσθάνεται ὅτι ἠττᾶται εἰς τὴν πάλην ἐναντίον τοῦ θελγήτρου τῆς διαπράξεως ἐγκλήματος. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εἶναι σκόπιμον νὰ ἀποφεύγωνται ὁ σαρκασμός, ἡ ὠμὴ καταδίκη ἢ ἡ προσπάθεια ἠθικῆς διαπαιδαγωγήσεως. Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ περὶ οὗ πρόκειται

αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἀπολύτως μόνον εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν ἑνὸς προβλήματος τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ἄλυτον, ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ἀστυνομίας θὰ πρέπει νὰ τὸν ἀκούσῃ, νὰ ὁμιλήσῃ συμπαθητικῶς πρὸς αὐτόν, νὰ ὁρίσῃ συνάντησιν καὶ διὰ τὴν ἑπομένην καὶ ἐὰν εἶναι ἀναγκαῖον (ἐὰν π.χ. ἔχῃ καταναλώσει οἰνοπνευματώδη) νὰ τὸν κρατήσῃ εἰς τὸ «Amigo» (1) δι' ὀλίγας ὥρας.

Τὰ μέτρα ταῦτα, ἐν τούτοις, δικαιολογοῦνται μόνον ἐὰν ἐπιτρέπουν εἰς τὸν ἀστυνομικὸν νὰ δημιουργήσῃ σχέσιν φιλικὴν μὲ τὸν «ἐνδεχομένως ἐγκληματίαν» (potential criminal). Ἐὰν ὁ ἀστυνομικὸς ἐπιτύχῃ τὴν δημιουργίαν φιλικῆς ἀτμοσφαίρας εἶναι λίαν πιθανὸν ὁ «ἐνδεχομένως ἐγκληματίας» νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς ἀπολύτου ἀπομονώσεως καὶ ὁ ὀλίγος εἰσέτι ἐπικίνδυνος χρόνος νὰ διέλθῃ ἀβλαβῶς. Ὁ ἀστυνομικὸς θὰ ἀποφασίσῃ ἐπὶ πόσον χρόνον θὰ παρεμβαίνῃ, αἱ δὲ ἐνέργειαί του πρέπει νὰ ἀποβλέπουν εἰς τὴν πρόληψιν τοῦ μελετωμένου ἐγκλήματος καὶ ὄχι εἰς τὴν ὁπωσδήποτε τιμωρίαν τοῦ πρὸ αὐτοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἀποτυχία τῆς παρεμβάσεως ταύτης θὰ ἐξαρτηθῇ βεβαίως ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς συναισθήσεως τῆς εὐθύνης καὶ τῆς εὐσυνειδησίας τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ἀστυνομίαν.

Ὅταν π.χ. διαπραχθῇ ἓν «ἔγκλημα πάθους» καὶ ὁ ἐγκληματίας εἶχεν ἔλθει προηγουμένως εἰς οἱανδήποτε ἐπαφὴν μὲ τὴν ἀστυνομίαν, οἱ ἀστυνομικοὶ θὰ πρέπει νὰ ἀντιλαμβάνωνται ὅτι ἡ τραγωδία αὕτη ἀντανακλᾷ ὡς ἀποτυχία ὅλων γενικῶς.

Δὲν ἐννοῶ βεβαίως ὅτι ὁ ἔνοχος πρέπει νὰ κηρυχθῇ ἀθῷος καὶ εἰς τὴν θέσιν του νὰ δικασθῇ ὁ ἀστυνομικός, ὁ ὁποῖος ἀδεξίως παρενέβη, ἀλλ' ὅτι ὁ τελευταῖος πρέπει νὰ ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἀπέτυχεν ἐν μέρει καὶ ὅτι εἶναι, ἔν τινι μέτρῳ, ὑπεύθυνος διὰ τὸ ἔγκλημα τὸ ὁποῖον δὲν προελήφθη.

Ὡμίλησα κυρίως διὰ τὰ «ἐγκλήματα πάθους» ἐπειδή, συνήθως, ταῦτα δύνανται νὰ προβλεφθοῦν. Ὅλοι, εἰς τὴν «ὁδὸν» ἢ τὸ χωρίον, εἶναι πλήρως ἐνήμεροι τοῦ τί πρόκειται νὰ συμβῇ. Ἡ κατάλληλος παρέμβασις εἰς τοιαύτας περιπτώσεις εἶναι ἰδιαιτέρως πολύτιμος, ἐπειδὴ αἱ ποιναὶ αἱ ἐπιβαλλόμεναι δι' ἀπειλὰς ἢ ἁπλᾶς σωματικὰς βλάβας δύνανται νὰ ἀποβοῦν αὐτόχρημα καταστρεπτικαί, δεδομένου ὅτι αἱ προσβολαὶ αὗται εἶναι ἁπλῶς καὶ μόνον ὁ πρόλογος τοῦ κυρίου ἐγκλήματος καὶ αἱ διὰ ταύτας ποιναί, αἱ ὁποῖαι εἶναι γενικῶς πολὺ ἐλαφραί, ἐπιτυγχάνουν μόνον νὰ ἐξοργίσουν, ἔτι πλέον, τὸν «ἐνδεχομένως ἐγκληματίαν» (potential criminal).

Ὅταν εἷς ἄνθρωπος κατέχεται ὑπὸ μεγίστης συγκινήσεως εἶναι ἐκπληκτικῶς εὐαίσθητος καὶ δεκτικὸς καὶ ἐλαχίστης ἐπιδράσεως. Τραχεῖς λόγοι ἢ ἀπειλαὶ καὶ ἰδιαιτέρως ἐκφράσεις εἰρωνικαὶ ἢ χλευαστικαί, χειροτερεύουν τὴν κατάστασιν τοῦ «ἐνδεχομένως ἐγκληματίου» καὶ ὁδηγοῦν τελικῶς εἰς συμφοράν.

Ὁ ἀτυχὴς ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος παραπονεῖται διὰ τὴν κατάστασίν του ἢ ἐκτοξεύει ἀπειλάς, ἀκούει—πολὺ συχνὰ—ἀπαντήσεις ὡς αἱ κατωτέρω, τὰς ὁποίας ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἔχω ἀκούσει ὁ ἴδιος: «ἐὰν ἤσουν ἄνδρας θὰ ἤξερες τί νὰ κάμῃς!», ἢ «δὲν θὰ ἄφηνα τὸν ἑαυτόν μου νὰ καταντήσῃ ἔτσι», ἢ ἀκόμη ἓν λακωνικὸν «δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν οἱ σκοτοῦρες σου» κλπ.

Δὲν ἐννοῶ διὰ τῶν ἀνωτέρω ὅτι ἡ φιλικὴ στάσις ἐκ μέρους τῆς ἀστυνομίας πρὸς τοὺς «ἐνδεχομένως ἐγκληματίας» εἶναι ὅλον ὅ,τι χρειάζεται διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἐγκλημάτων. Εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι μέγας ἀριθμὸς ἐγκληματιῶν τοιούτου τύπου οὐδεμίαν δίδουν προσοχὴν εἰς φιλικὰς συμβουλάς, ἐκτὸς ἐν προβλέπουν ἄμεσον κέρδος ἐξ αὐτῶν. Ἐν τούτοις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κρισίμου περιόδου, ὅταν οὗτοι ὑποφέρουν δεινῶς, εἶναι πολὺ ὀλίγον ἐπιφυλακτικοί, ἀναζητοῦν βοήθειαν καὶ οἱ παρήγοροι λόγοι ἀσκοῦν βαθεῖαν ἐπίδρασιν ἐπ' αὐτῶν. Εἶδον τοιούτους ἀνθρώπους εἰς τὴν φυλακὴν εἰς κατάστασιν ἀγωνίας ἢ τελείας καταπτώσεως. Οὗτοι ἔχουν τότε ἀνάγκην βοηθείας, τὴν δέχονται εὐχαρίστως καὶ ἐπὶ πλέον ἐκφράζουν καὶ τὴν εὐ-

1. Amigo: Βελγικὸς ὅρος διὰ τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα. Χρησιμοποιεῖται εἰρωνικῶς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Ἱσπανικῆς κατοχῆς τοῦ Βελγίου.

γνωμοσύνην των. Ὁπωσδήποτε εἶναι περισσότερον ὠφέλιμον νὰ προσπαθῶμεν νὰ δημιουργήσωμεν φιλικὴν σχέσιν μετ' αὐτῶν παρέχοντες καταφύγιον, ὑποστήριξιν καὶ ἄνετον ἐπικοινωνίαν, παρὰ νὰ ἀντιμετωπίζωμεν τούτους μὲ ἀπειλητικὰς διαθέσεις.

Ὅταν εἷς ἄνθρωπος φθάσῃ εἰς σημεῖον τοιοῦτον ὥστε οὐδεμία ἐπίδρασις νὰ δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἐπ' αὐτοῦ—ἡ κατάστασις αὕτη εἰς ὁμαλοὺς ἀνθρώπους δὲν διαρκεῖ εἰμὴ μόνον ὀλίγας ἡμέρας ἢ τὸ πολὺ ἑβδομάδας—τότε οὗτος εἶναι, οὔτε ὀλίγον οὔτε πολύ, μία ἀγρία, ἐπικίνδυνος καὶ ἀτιθάσσευτος δύναμις πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ὁποίας, κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, εἴμεθα ὅλοι ἀπολύτως ἀνίκανοι.

*

Παραδείγματα θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ληφθοῦν καὶ ἐξ ἄλλων πεδίων ἐκτὸς τῶν «ἐγκλημάτων πάθους».

Ὅμοιαι περιπτώσεις δύνανται νὰ ἀνακύψουν καὶ ἐξ ἄλλων μορφῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ παρουσιάζονται σπανιώτερον καὶ δὲν παρέχουν πάντοτε τὴν αὐτὴν «τυπικότητα», ἐὰν τὰ ἐγκλήματα προμελετηθοῦν.

Ἀκόμη καὶ εἰς ἐγκλήματα διαπραττόμενα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν πάθους, δυναμένου προφανῶς νὰ ὑπερνικηθῇ, ἡ ἀστυνομία δύναται νὰ ἐνεργήσῃ προληπτικῶς ὡς ἀνωτέρω, μόνον ἐὰν καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τηροῦν στάσιν εὐμενῆ καὶ κατανοοῦν τὸ ἔργον τοῦτο. Δὲν ἔχομεν εἰσέτι φθάσει εἰς ἱκανοποιητικὴν ἐναρμόνισιν τῶν ἀπόψεων δικαστικῶν ἀρχῶν καὶ ἀστυνομίας καὶ δὲν θὰ φθάσωμεν οὐδέποτε ἐὰν ἀμφότεραι δὲν προσβλέπουν πρὸς τοὺς «ἐνδεχομένως ἐγκληματίας» καθ' ὅμοιον τρόπον. Οἱ δικασταὶ καὶ οἱ ἀνακριταὶ δὲν ἔχουν ἐγκληματολογικὴν προπαίδευσιν πάντοτε καὶ τὸ πρόβλημα τῆς συνεργασίας των πρὸς τὴν ἀστυνομίαν καταλήγει, πολλάκις, εἰς συζήτησιν περὶ προνομίων.

Εἰς τὴν Ἀστυνομίαν τοῦ Βελγίου, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ τοιαύτη πρόληψις ἢ μᾶλλον ἡ διάθεσις πρὸς πρόληψιν τῶν ἐγκλημάτων, εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας, κατὰ τὰ προλεχθέντα, ὑφίστανται ἢ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὑπάρχουν «ἐνδεχομένως ἐγκληματίαι», πρακτικῶς εἶναι ἀνύπαρκτος.

Δὲν σημαίνει ὅμως τοῦτο ὅτι πρέπει νὰ ἀφήσωμεν τὰ πράγματα ὡς ἔχουν, ἂν καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἀρχικὴ ὀργάνωσις τῆς ἀστυνομίας δὲν ἐγένετο διὰ τοιοῦτον ἔργον καὶ ὅτι ἀκόμη καὶ σήμερον προέχει κυρίως τὸ ἔργον τῆς τηρήσεως τῆς δημοσίας τάξεως. Ὡρισμένοι ἐγκληματολόγοι—ὡς εἴπομεν—θεωροῦν τὸν ἀστυνομικὸν ἀντίπαλον, ὅπως ἀκριβῶς θεωρεῖται ὁ ἀστυνομικὸς ἀντίπαλος πρὸς τὸν ἐγκληματίαν. Κατὰ τὴν γνώμην των εἶναι ἀντίπαλος ἐπειδὴ συλλαμβάνει τοὺς ἐγκληματίας καὶ ἀκούει τὰς πρώτας ὁμολογίας ἢ δηλώσεις των καὶ ὅταν τὸ στάδιον τοῦτο τῆς συγχύσεως καὶ τῶν πρώτων ἐντυπώσεων παρέλθῃ, τὸ ὑπὸ κατηγορίαν ἄτομον ἰσχυρίζεται, πολλάκις, ὅτι αἱ δηλώσεις του δὲν ἀνεγράφησαν ὀρθῶς ἢ ὅτι δὲν εἶπε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο ἢ ἀκόμη ὅτι ἐβασανίσθη.

Προσωπικῶς, ἐν τούτοις, ὅταν ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίσω τὰ πράγματι συμβάντα εἰς ὡρισμένην ὑπόθεσιν, ἐξετάζω—κατὰ κανόνα—τὰς καταθέσεις αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν. Ἐκ πείρας γνωρίζω ὅτι αἱ καταθέσεις αὗται ἀποδεικνύονται—σχεδὸν πάντοτε—ἀπολύτως ἀκριβεῖς, ἐὰν συγκριθοῦν πρὸς τὰς δηλώσεις εἰς τὰς ὁποίας προβαίνουν οἱ ἐγκληματίαι, εἰς κατ' ἰδίαν συνομιλίας, μετὰ πάροδον ἀρκετῶν ἐτῶν.

Γνωρίζετε τόσον καλῶς ὅσον καὶ ἐγώ, ὅτι εἰς τοὺς νομικοὺς—παρὰ τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λεγόμενα—δὲν ἀρέσκουν τὰ συγκεκριμένα γεγονότα· γενικῶς οὗτοι ἐνοχλοῦνται ὅταν ἀντιμετωπίζουν τοιαῦτα. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἀκόμη αἱ καταθέσεις τῶν ἐγκληματιῶν ἢ μᾶλλον αἱ ἀπαντήσεις των εἰς τὰ τιθέμενα ἐρωτήματα ἀποτυπωθοῦν ἐπὶ ταινίας (μαγνητοφώνου), τὸ ἔργον τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ εἰς τὸ Ἀστυνομικὸν Τμῆμα πρὶν ὁ ἐγκληματίας ἀρχίσῃ νὰ ἐπανευρίσκῃ ἑαυτόν, πρὶν ἀρχίσῃ νὰ μειοῦται ἡ πρὸς ὁμολογίαν ἔφεσίς του καὶ πρὶν ἀντιληφθῇ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους διατρέχει.

Ἡ πρώτη ὁμολογία, γενικῶς, εἶναι ἀκριβής, ἁπλῆ καὶ καθαρά, ἐν ἀντιθέσει

πρὸς τὰς πολυπλόκους ἐξηγήσεις αἱ ὁποῖαι δίδονται βραδύτερον. Φαίνεται ὅτι δὲν δύναται νὰ δοθῇ ἐπιστημονικὴ ἐξήγησις τῆς τάσεως τῶν ἐγκλημάτιῶν πρὸς μεταβολὴν τῆς ἀρχικῆς ὁμολογίας—ἐὰν γίνῃ πιστευτὸν ὅτι ὑπάρχει τοιαύτη—χωρὶς τὸν κίνδυνον νὰ ὑποπέσωμεν, εὐκόλως, εἰς σφάλματα.

Αἱ πρῶται καταθέσεις τοῦ ἐγκλήματίου πρέπει, ὁπωσδήποτε, νὰ καταχωρίζονται μὲ πᾶσαν δυνατὴν ἀκρίβειαν, ὥστε νὰ ἔχουν τὴν ἀξίαν ἀναμφισβητήτου δεδομένου, μὴ δυναμένου νὰ παροραθῇ.

Σήμερον τὰ δεδομένα ταῦτα, ἀτυχῶς, τίθενται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, διὰ διαφόρους λόγους, κατὰ μέρος καὶ μόνον ὀλίγα ἐξ αὐτῶν διατηροῦν ποιάν τινα ἀξίαν. Εἴπομεν ὅτι αἱ πρῶται ὁμολογίαι καταγράφονται ὑπὸ προσώπων, τὰ ὁποῖα ἢ δὲν ἔχουν πάντοτε τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὸ ἔργον τοῦτο προσόντα ἢ ρέπουν εἰς τὸ νὰ παραβλέπουν τὰ σημεῖα εἰς τὰ ὁποῖα τὸ νόημα εἶναι σκοτεινόν, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν ἐπιστημονικὴν καὶ ἐγκληματολογικὴν κατάρτισιν κλπ. Ὅταν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ καταγράφωνται αἱ καταθέσεις αὗται ἐπί ταινίας, τότε θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἴδωμεν ἐὰν τοῦτο εἶναι ἀνηθές. Τοιαῦται καταγραφαὶ θὰ δύνανται ἀκόμη νὰ χρησιμεύσουν ὡς βάσις διὰ μελέτας· εἶναι οὐσιώδεις διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπιστήμης ἡμῶν. Θὰ ἐπέτρεπον ἐπίσης νὰ ἐξακριβώσωμεν ἐὰν ἐδόθησαν συνεπείᾳ πιέσεως, ἀπειλῶν ἢ σωματικῆς βίας. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἐναντίον ἐνίων κατηγορουμένων ἠσκήθη βία, δὲν ἀποδεικνύει ὅτι ἡ τακτικὴ αὕτη ἐφαρμόζεται γενικῶς εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἢ ὅτι ὅλαι αἱ ὁμολογίαι εἶναι ἀπορριπτέαι.

Ἡ κοινὴ γνώμη πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ θέσις τοῦ ἀτόμου τὸ ὁποῖον συλλαμβάνεται ὡς ὕποπτον διαπράξεως ἑνὸς ἐγκλήματος, δὲν δύναται—ἐὰν πράγματι τὸ διέπραξε—νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν τοιούτην τοῦ ἀτυχοῦς πολίτου τοῦ συλλαμβανομένου ἐκ λάθους.

Ἕν πρόσωπον τὸ ὁποῖον ἔχει διαπράξει ἔγκλημα δὲν εἶναι, ἀναμφιβόλως, ἀθῷον παιδίον. Ἐὰν ἀπευθύνετε πρὸς τοῦτο ἐρωτήσεις διακριτικῶς καὶ εὐγενῶς, ἐὰν ἀρχίσῃ νὰ αἰσθάνεται ἄνεσιν ἢ ἐὰν τὸ μεταχειρισθῆτε ὅπως μεταχειρίζονται τοὺς πλείστους τῶν καταδίκων εἰς τὴν φυλακήν, οὐδέποτε θὰ εἴπῃ τι.

Πιττεύω ὅτι δὲν σφάλλω ἐὰν εἴπω ὅτι ἡ πρώτη ἐπαφὴ ἑνὸς ἐνόχου πρὸς τὸν νόμον πρέπει νὰ εἶναι εἷς ἠθικὸς καὶ κοινωνικὸς «κλονισμὸς» (shock) ἐπαρκὴς νὰ δαμάσῃ τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν οὗτος ἔχει λάβει πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς κοινωνίας. Δὲν ἐννοῶ νὰ συμπεριφερθῇ ἡ ἀστυνομία βαναύσως ἢ βιαίως ἢ διὰ φωνασκιῶν ἢ προσβλητικῶς πρὸς τὸν συλληφθέντα. Εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ὁ «κλονισμὸς» οὗτος δύναται νὰ προκληθῇ διὰ τῆς δημιουργίας σοβαρᾶς, καίτοι ἀπροκαλύπτου, ἀτμοσφαίρας καὶ εἰδικῶς διὰ τῆς ἀποφυγῆς πάσης περιττῆς οἰκειότητος. Ἡ ἀτμόσφαιρα αὕτη δύναται, πιθανόν, νὰ συνδυασθῇ καὶ μετὰ μεγίστης ἀβροφροσύνης, ὥστε νὰ ἐκτιμηθῇ ὑπὸ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσώπου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ φάσις αὕτη εἶναι μία σύγκρουσις μεταξὺ δύο ἠθικῶς ἀντιμετώπων ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ κατ' αὐτὴν εἶναι πολὺ διάφορος ἐκείνης ἡ ὁποία θὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δίκης, ὁπότε, εἰς ποιάν τινα ἔκτασιν «τὸ παιχνίδι ἔχει πιὰ παιχθῆ».

Δὲν συμφωνῶ πρὸς τὴν ἄποψιν τὴν δεχομένην, ὅτι οἱ ἄνθρωποι πρέπει νὰ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ὁμολογήσουν ἢ ὄχι τὰς κακάς των πράξεις. Ἐὰν τοῦτο γίνῃ ἀπολύτως δεκτὸν θὰ πρέπει νὰ παύσωμεν νὰ ἐλπίζωμεν πλέον εἰς ἀπονομὴν δικαιοσύνης. Εἰς ὅλην τὴν σταδιοδρομίαν μου δὲν ἔχω συναντήσει οὔτε πέντε ἐγκληματίας ἐνοχληθέντας σοβαρῶς ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς των. Ὅταν εἷς ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος διέπραξεν «ἔγκλημα πάθους» παραδίδεται εἰς τὴν ἀστυνομίαν, δὲν πράττει τοῦτο ὠθούμενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεως. Εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς μίαν κατάστασιν ἀνευθυνότητος καὶ τάσεως πρὸς αὐτοκτονίαν. Ὅ,τι ἐνδιαφέρει τοῦτον τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι ἔχει μὲν παρανομήσει, ἀλλὰ καθ' ὃν τρόπον, κατὰ τὴν γνώμην του, ἤρμοζε καὶ ὅλαι αἱ ἐπιθυμίαι του συνίστανται εἰς τὸ νὰ ἀνακοινώσῃ τοῦτο εἰς τὸν κόσμον.

Μετ' ὀλίγας ὅμως ἑβδομάδας ἐπανέρχεται εἰς φυσιολογικὴν κατάστασιν καὶ ἀρχίζει νὰ γίνεται περισσότερον ἐπιφυλακτικός.

Πρὸς τούτοις, πιστεύω, ὅτι οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν διεξάγουν γενικῶς τὰς προκαταρκτικὰς ἐξετάσεις ὅσον τελείως θὰ ἠδύναντο, ἐὰν ἐγνώριζον τὴν ἔκτασιν τῶν δυνατοτήτων τὰς ὁποίας ἔχουν.

Εἰς τὸ «Darkness at noon» (Σημ. Μετ.: ἔργον τοῦ συγγραφέως Arthur Koestler) ἔχομεν ἀναγνώσει περὶ μιᾶς μεθόδου ἀνακρίσεως ἐπιτυγχανούσης ἀποτελέσματα διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς κοπώσεως καὶ τῆς ψυχολογικῆς πιέσεως. Εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ μέθοδος αὕτη δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ὁμολογίαν καθαρῶς φανταστικῶν ἐγκλημάτων, ἀλλ' ἐκ παραλλήλου καταδεικνύει πόσον ἀναγκαῖον εἶναι νὰ κατανικήσωμεν τὴν ἄμυναν τοῦ ἀνακρινομένου προσώπου.

Ἡ ἠθικὴ πρόοδος, κατ' ἐμέ, δὲν κεῖται εἰς τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἐγκατάλειψιν πάσης προσπαθείας ἐξαναγκασμοῦ τῶν ὑπόπτων εἰς συνθηκολόγησιν, ἀλλ' ἀντιθέτως εἰς τὸ νὰ κάμνωμεν τούτους νὰ συνθηκολογήσουν ὑπὸ ὅρους, τόσον δυσμενεστάτους διὰ τούτους, ὅσον εἶναι ἐπιτρεπτὸν ἐκ τῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας. Ὁ συμβιβασμὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως δυνατός. Σεβασμὸς τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται δεκταὶ ὅλαι αἱ ἀρνήσεις τοῦ κατόπιν σοβαρῶν ὑπονοιῶν συλληφθέντος. Πρέπει νὰ γίνωνται προσπάθειαι νὰ καταλήξωμεν εἰς ἀποτέλεσμα, ἔχω δὲ πεισθῆ ἐκ τῆς πείρας, τὴν ὁποίαν ἀπεκόμισα ἐκ συνομιλιῶν μετ' ἐγκληματιῶν καὶ ἐξ «ἀνεκδότων» διηγήσεων τούτων περὶ τῆς ψυχικῆς των καταστάσεως, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα δύνανται νὰ ἐπέλθουν ἄνευ οὐδεμιᾶς βασάνου ἢ βαναύσου συμπεριφορᾶς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅ,τι ὁ ὕποπτος λέγει πρέπει ἀμέσως ἢ ἐμμέσως νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν δύο τελευταίων πολέμων μέγας ἀριθμὸς ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἁπλῶς καὶ μόνον ὕποπτοι καὶ ὄχι ἐγκληματίαι, ἐπιέσθησαν καὶ προέβησαν εἰς ὁμολογίας διὰ μεθόδων περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἀσχοληθῶ. Οἱ πλεῖστοι ὅμως ἐκ τούτων ἐξεπλάγησαν κατόπιν διὰ τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον ἐνέδωσαν εἰς τὰς πιέσεις ἄνευ οὐδεμιᾶς πραγματικῆς βασάνου καὶ ἐμέμφθησαν ἑαυτοὺς δι' ἔλλειψιν ἀντιστάσεως πρὸς τάς, ὅπως περιφρονητικῶς τὰς ὠνόμασαν, «ἀστυνομικὰς μεθόδους». Ἡ περίπτωσίς των εἶναι ἐνδιαφέρουσα, ἐπειδὴ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐγκληματιῶν (ἢ ὅσοι τοὐλάχιστον ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι ἀκόμη «πεπειραμένοι») δὲν εἶναι—πρέπει νὰ γίνῃ παραδεκτὸν—ἰδιαιτέρως ἀνθεκτικοὶ ἢ ἱκανοὶ μεγάλης ἠθικῆς ἀντοχῆς καὶ συνήθως καταρρέουν ταχύτατα.

Εἰς τὴν πραγματικότητα, ἐλάχιστοι ἄνθρωποι ἔχουν ἱκανότητα ἠθικῆς ἀντιστάσεως ἐὰν ἀφεθοῦν εἰς ἑαυτούς· τοῦτο ἰσχύει ἀκόμη καὶ διὰ τοὺς παλαιοὺς πεπειραμένους ἐγκληματίας καὶ κατὰ μείζονα λόγον διὰ τοὺς ἄνευ πείρας εἰσέτι.

Ἔντιμοι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἐνέδωσαν μόνον κατόπιν ἡρωϊκῆς ἀντιστάσεως, δὲν πρέπει—προφανῶς—νὰ γίνωνται πάντοτε πιστευτοί. Ἡ ἄμυνά των δυνατὸν νὰ ἐφάνη εἰς τοὺς ἰδίους ἡρωϊκή, ἀλλὰ τὰ κριτήριά των διὰ τὸν ἡρωϊσμὸν εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα μετριοφρονέστατα.

Διὰ νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν ἰδικήν μας ἔλλειψιν θάρρους, δὲν πρέπει νὰ ἐνδώσωμεν εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ ὀνομάζωμεν τοὺς ἄλλους σκληροὺς καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀρχίζωμεν νὰ ὑποπτευώμεθα ὅτι εἷς ἀστυνομικὸς βασανίζει σαδιστικῶς τοὺς κατηγορουμένους, ἁπλῶς καὶ μόνον ἐπειδὴ ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ ἀποσπᾷ ὁμολογίας.

Οἱ ἀστυνομικοί, τοὺς ὁποίους ἔχω συναντήσει εἰς διάφορα συνέδρια, σπανίως λαμβάνουν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν των τοιαῦτα ἐπιχειρήματα. Ἔχω ἐπίσης παρατηρήσει ὅτι πολλάκις ἔχουν τὴν γνώμην ὅτι γνωρίζουν καλύτερον τοὺς ἐγκληματίας ἀπὸ τοὺς ἐγκληματολόγους. Ἡ βεβαιότης των αὕτη μοὶ ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν καὶ ὄχι μόνον δὲν μέμφομαι τούτους διὰ ταύτην ἢ τὴν εὑρίσκω ἀστείαν, ἀλλὰ νομίζω ὅτι εἶναι ἐν γεγονὸς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ληφθῇ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν.

(Συνεχίζεται)

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Ὑπὸ τοῦ ἀστυφύλακος, κ. Θ. ΚΑΛΑ· Ι· ΤΖΙΔΗ

Πολλαὶ εἶναι ἀναμφιβόλως αἱ ἀλήθειαι, τὰς ὁποίας διεπίστωσεν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ἀναλόγως δὲ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀληθειῶν τούτων ὑφ' ἑκάστου Ἔθνους, ἐκρίθη καὶ ὁ βαθμὸς τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἀναπτύξεως τοῦ Ἔθνους αὐτοῦ.

Μία δὲ τούτων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἀσφαλὲς κριτήριον τοῦ βαθμοῦ τοῦ πολιτισμοῦ ἑνὸς Ἔθνους, εἶναι καὶ ἡ ἀπότισις φόρου τιμῆς καὶ αἰωνίας εὐγνωμοσύνης εἰς τὸν Ἄγνωστον Στρατιώτην. Λέγοντες ἄγνωστον στρατιώτην ἐννοοῦμεν πάντα ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνισθέντα, θυσιασθέντα καὶ μὴ ἀνευρεθέντα, ἵνα ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτὸν αἱ προσήκουσαι καὶ νενομισμέναι τιμαί.

Τὴν ἰδέαν πρὸς ἀπότισιν φόρου τιμῆς καὶ αἰωνίας εὐγνωμοσύνης εἰς τὸν Ἄγνωστον Στρατιώτην συνέλαβον πρῶτοι οἱ Ἀθηναῖοι. Ὡς ἀναφέρει ὁ μέγας ἱστορικὸς Θουκυδίδης, κατὰ τὴν ἐκφορὰν τῶν κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ Πελοποννησιακοῦ Πολέμου πεσόντων ὑπὲρ Πατρίδος, ἐκτὸς τῶν δέκα φερέτρων («κλινῶν») τὰ ὁποῖα ἐφέροντο συμβολικῶς—ἀνὰ ἓν δι' ἑκάστην φυλήν—«καὶ μία κλίνη κενὴ φέρεται ἐστρωμένη τῶν ἀφανῶν ὅσοι ἂν μὴ εὑρεθῶσιν εἰς ἀναίρεσιν». Διὰ τὸν Ἄγνωστον Στρατιώτην δὲν ἔχει σημασίαν ὁ φυσικὸς τάφος τῆς Πατρίδος καὶ αἱ ἀναμνηστικαὶ στῆλαι ταύτης, διότι τάφος διὰ τὸν Ἄγνωστον Στρατιώτην εἶναι ἡ ψυχὴ φίλων καὶ ἀλλοτρίων καὶ πολεμίων, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπεθανατίσθη ὁ ὑπὲρ Πατρίδος θυσιασθεὶς ἀφανὴς ἥρως. «Ἀνδρῶν γὰρ ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος καὶ οὐ στηλῶν ἐν τῇ οἰκείᾳ σημαίνει μόνον ἐπιγραφῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ μὴ προσηκούσῃ ἄγραφος μνήμη παρ' ἑκάστῳ ἐνδιαιτᾶται».

Προσερχόμενος εἰς τὸν Τάφον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου εὐλαβὴς προσκυνητής, καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἱερᾶς συγκινήσεως· ὁ νοῦς μου ἀναστρέφει εἰς τὸ παρελθὸν καὶ ἀναπολεῖ τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τῶν ἐνδόξων ἡρώων, τὰ τρόπαια τὰ ὁποῖα ἔστησαν, τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐμαρτύρησαν καὶ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν ἔδωσαν εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὸ ἔθνος. Ἀντιλαμβάνομαι τὰς βαρείας ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας κατέλιπον ὡς Ἐθνικὴν Κληρονομίαν εἰς τὰς ἐπιγιγνομένας γενεάς. Συναισθάνομαι, εὑρισκόμενος εἰς τὸν ἱερὸν χῶρον τοῦ κενοταφίου, ἡ ψυχή μου νὰ συγκλονίζηται καὶ νὰ πλημμυρίζῃ ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν τῆς πατρίδος συναίσθημα. Ἀντιλαμβάνομαι τὰς ψυχὰς τῶν ἀγνώστων ἡρώων νὰ περιΐπτανται βομβοῦσαι καὶ ἀναμέλπουσαι τῶν αἰώνιον τῆς ἀθανασίας ὕμνον.

Διέλθετε ἔνδοξοι ἥρωες καὶ ἀληθεῖς ἡμίθεοι, τὰ τηλαυγῆ προπύλαια τῆς Οὐρανίας Ἀκροπόλεως καὶ μὲ τοὺς πυρσοὺς τῆς Ἀθανασίας καὶ μὲ τὴν θείαν ἀνταύγειαν τῶν Ἀθανάτων μορφῶν σας, φωταγωγήσατε τοὺς λαούς, δεικνύοντες τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν ὀφείλουν νὰ πορεύωνται τὰ Ἔθνη τὰ εὐγενῆ καὶ οἱ Λαοὶ οἱ ἐκλεκτοί, οἱ τιμῶντες τὴν Ἀθάνατον Ἐλευθερίαν.

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΟΥΣ

Ὑπὸ τοῦ Ἀρχιφύλακος,
κ. **ΧΑΡ. ΣΤΑΜΑΤΗ**

Πρὸ δύο ἀκριβῶς ἐτῶν παρακολουθήσαμε τὴ μεγάλη ἐξόρμηση τοῦ Ἐθνικοῦ μας θεάτρου στὴν περιοχὴ τῆς τραγῳδίας. Διδάχθηκαν τότε στὴν Ἐπίδαυρο ἡ Ἑκάβη, ὁ Οἰδίπους Τύραννος καὶ ὁ Ἱππόλυτος τοῦ Εὐριπίδη καὶ τοῦ Σοφοκλῆ, καὶ θεωρήσαμε χρέος μας νὰ δώσουμε τρία σύντομα σημειώματα γιὰ τὴν κατατόπιση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Ἐφέτος ὅμως ὁ κύκλος τῆς τραγῳδίας παρουσιάσθηκε λιγώτερο εὐρὺς ἀπὸ τὸν προπερσινὸ καὶ διανοίχθηκε ὁ κύκλος τῆς κωμῳδίας τοῦ Ἀριστοφάνη. Ἂς ρίξουμε λοιπὸν μερικὲς σύντομες ματιὲς στὸ ἐφετεινὸ φεστιβὰλ τῆς Ἐπιδαύρου Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι—Λυσιστράτη—Ἐκκλησιάζουσαι, συνεπεῖς στὴν τακτικὴ τῆς παρακολουθήσεως τοῦ μεγάλου ἔργου ποὺ συντελεῖται στὸν ἱερὸ χῶρο τοῦ Ἀσκληπιείου.

Ὁ κ. Θ. Κωτσόπουλος καὶ ἡ κ. Α. Συνοδινοῦ, στὴν «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι».

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ Η ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

Ἡ «Ἰφιγένεια ἡ ἐν Αὐλίδι» εἶναι ἡ προσωποποίηση τοῦ ἀνθρώπινου πόνου καὶ τῆς ἀνθρώπινης θυσίας. Τὴν Ἰφιγένειαν, τὴν ὁραματίσθηκε ὁ Εὐριπίδης, σὰν ἕνα ἁβρότατο παρθενικὸ λουλούδι, γιὰ νὰ μᾶς δώσῃ ἔτσι ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ μεγαλείου, ἀλλὰ καὶ τῆς καταπτώσεως τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς. Παρουσίασε μὲ ἄλλους λόγους στὴν Ἰφιγένεια ὅλο τὸ μεγαλεῖο, ὅλη τὴν ἀδυναμία καὶ ὅλο τὸ προσωπικὸ πάθος, προτερήματα καὶ ἐλαττώματα τοῦ αἰωνίου ἀνθρώπου. Στὴ θυσία τῆς Ἰφιγενείας μᾶς δίδει τὴν ἐξιλέωση, στὴν ἀπόφαση γιὰ τὴ θυσία τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ στὰ προηγηθέντα τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς θυσίας μᾶς δίνει τὸ συμφέρον, τὸ ἐγωϊστικὸ πάθος καὶ τὴν προσωπικὴ φιλοδοξία τοῦ ἀνθρώπου. Παρουσιάζει ἔτσι ὁ Εὐριπίδης τὴν ψυχοσύνθεση τοῦ αἰωνίου ἀνθρώπου, τοῦ αἰωνίου Ἕλληνα, μὲ τὶς ἀδυναμίες καὶ τὰ πάθη του, μὲ τὸν ἡρωϊσμὸ καὶ τὰ ὑψηλὰ ἰδανικά του.

Γιὰ νὰ μὴν παρεξηγηθῶ ὅμως, θὰ πρέπῃ νὰ γίνω πιὸ ἀναλυτικός. Θὰ πρέπῃ νὰ πῶ ἐκεῖνο ποὺ ἔγινε πίστις ὄχι μόνον γιὰ τὸν ἀρχαῖο τραγικὸ ποιητὴ μας, ἀλλὰ

καὶ γιὰ τὸν Ἕλληνα ποὺ δοκίμασε τὸ δέος τῆς τραγωδίας τοῦ Εὐριπίδη : Εἶναι κοινῶς παραδεδεγμένον, ὅτι ὁ Εὐριπίδης στὴν «Ἰφιγένεια τὴν ἐν Αὐλίδι» δὲν ἔδωσε μόνο τὸ ὑψηλὸ παράδειγμα τῆς θυσίας τῆς κόρης στὸ βωμὸ τῆς νίκης, ἀλλὰ καὶ τὴ συμφεροντολογία, τὰ ταπεινὰ ἔνστικτα ποὺ ὡδήγησαν τὸν Ἀγαμέμνονα, τὸ Μενέλαο καὶ τοὺς ἄλλους βασιλεῖς, στὴν ἐκστρατεία ἀφ' ἑνὸς κατὰ τῆς Τροίας καὶ στὴν ἀπόφαση ἀφ' ἑτέρου τῆς θυσίας. Δὲν ἦταν μόνη ἡ νίκη ποὺ θὰ χάριζαν οἱ θεοὶ στοὺς ἐκστρατεύοντας, ὅταν θυσιαζόταν ἡ Ἰφιγένεια, ἀλλὰ καὶ τὰ κέρδη, οἱ προσωπικὲς φιλοδοξίες ποὺ θὰ ἀπεκόμιζαν οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Ἑλλήνων, ὅταν νικοῦσαν τοὺς Τρῶες. Ὑπῆρχε ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἡ τιμὴ τοῦ ἀπατηθέντος συζύγου καὶ τὸ φιλότιμο τῶν Ἑλλήνων νὰ βοηθήσουν τὸν ἀπατηθέντα ν' ἀνακτήσῃ τὴν τιμή του, ὑπῆρχε ὅμως ἀπὸ τὴν ἄλλη ἡ ὠφέλεια, τὸ κέρδος τῆς Ἐκστρατείας. Οἱ βασιλεῖς ποὺ συσπειρώθηκαν γύρω ἀπὸ τὸν Ἀγαμέμνονα, θὰ ἔβλεπαν σὲ λίγο νὰ μεγαλώνουν τὰ βασίλειά τους—δυνάμει συμφωνίας ποὺ ἔκαμαν γιὰ νὰ μετάσχουν στὴν ἐκστρατεία—θὰ ἔβλεπαν ἀκόμα νὰ γίνωνται πιὸ πλούσιοι ἀπὸ τὰ λάφυρα ποὺ θὰ ἀπεκόμιζαν. Ὅλα αὐτὰ ὅμως ἀφήνει ὁ Εὐριπίδης νὰ φανοῦν σὰς σκιές, ὑπογραμμίζοντας ἐλαφρὰ τὸν πραγματικὸ ἀνθρώπινο χαρακτῆρα καὶ ἐκεῖνο ποὺ χρωματίζει ἔντονο, εἶναι τὸ φ ι λ ό τ ι μ ο, ἡ ἀ ξ ι ο π ρ έ π ε ι α τοῦ προαιώνιου Ἕλληνα, ἡ θυσία τῶν πάντων γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ ἰδανικοῦ.

Ἔτσι φέρνει ὡς τὴν Αὐλίδα ὁ Εὐριπίδης τοὺς Ἕλληνας. Τοὺς δείχνει ν' ἀντιμάχωνται γιὰ τὶς προσωπικὲς φιλοδοξίες, ἀλλὰ καὶ νὰ στοχάζωνται τὴν δίκαιη τιμωρία τοῦ βέβηλου νεανία, ποὺ κατεσπίλωσε τὴν τιμή τους. Ὁ Πάρις πρέπει νὰ δώσῃ λόγο τῆς βδελυρᾶς πράξεώς του.

Ὅλα ὅμως τὰ τρωτὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, τὰ ἐπισκιάζει ὁ Εὐριπίδης μὲ τὴν ἔλευση τῆς Ἰφιγένειας στὸ προσκήνιο. Ἡ θυσία τοῦ ἑνός, ὅταν γίνεται γιὰ τὸ γενικὸ καλό, ἀποκτᾷ αἰώνια ἀξία καὶ χρησιμεύει πάντοτε ὡς παράδειγμα πρὸς μίμηση. Δὲν ἔχει σημασία τὸ τί προηγήθηκε τῆς θυσίας, μὲ τὸ ἂν ἡ κόρη καταφθάνῃ στὴν Αὐλίδα γιὰ νὰ χαρῇ τὴ γλύκα τοῦ Ὑμέναιου μὲ τὸ ὁμορφώτερο παλληκάρι τῆς ἐποχῆς. Σημασία ἔχει ἡ ψυχικὴ ἀνάταση τῆς κόρης ὅταν ἀποφασίζει νὰ θυσιασθῇ, τὸ ψυχικὸ μεγαλεῖο ποὺ ὀρθώνεται ὅταν ἀποφασίζει ν' ἀφήσῃ τὰ ἐγκόσμια καὶ νὰ προσφερθῇ στὸ βωμὸ τῆς θυσίας, σὰν τὸ εὐγενικώτερο σύμβολο ποὺ μπορεῖ νὰ ἐννοηθῇ.

Τὸ δίδαγμα τοῦ Εὐριπίδη μὲ τὴν «Ἰφιγένειαν τὴν ἐν Αὐλίδι» εἶναι ἀνθρώπινο ἑκατὸ τοῖς ἑκατό. Πάντοτε ὑπῆρξε στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀγάπη γιὰ τὴ ζωή, μιὰ ἀγάπη ποὺ φαίνεται τόσο καθαρὰ στὴ παρθενικὴ ψυχὴ τῆς Ἰφιγένειας, ὅταν πέφτῃ στὰ πόδια τοῦ πατέρα της καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ μὴ τὴν θυσιάσῃ. Πάντοτε ὑπῆρξε ὁ πόνος, ποὺ εἶναι καὶ ἡ οὐσία τῆς ζωῆς, ἀλλὰ πάντοτε ὑπῆρξε καὶ ἡ εὐψυχία, ἡ ἐγκαρτέρηση μὲ τὴν ὁποία ὁ ἄνθρωπος μπόρεσε νὰ νικήσῃ καὶ τὸν μεγαλύτερο πόνο. Καὶ πάντοτε ὑπῆρξε ἡ μεγάλη ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάταση ἡ μεγαλειώδης ἀπόφαση γιὰ τὴ θυσία τῶν πάντων στὸ βωμὸ τοῦ γενικοῦ καλοῦ.

Αὐτό, νομίζω, εἶναι καὶ τὸ φωτεινὸ σύμβολο τοῦ τραγικοῦ ποιητοῦ. Μπαίνουμε τώρα στὴν περιοχὴ τῆς Κωμῳδίας.

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Ἡ «Λ υ σ ι σ τ ρ ά τ η» εἶναι ἕνα δεῖγμα τῆς Ἀττικῆς Κωμῳδίας, ποὺ ὁ Ἀριστοφάνης ἔγραψε σὲ μιὰ ἐποχὴ πολὺ σκληρὴ γιὰ τοὺς Ἀθηναίους. Τὴν ἔγραψε τότε ποὺ ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος καὶ ἰδίως ἡ ἐκστρατεία κατὰ τῆς Σικελίας, εἶχεν ἐπιφέρει καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα γιὰ τοὺς Ἀθηναίους. Μαχητικὸς εἰρηνόφιλος ὁ Ἀριστοφάνης καὶ πιστεύοντας ὅτι ἐκπληρώνει τὴν ἀποστολή του, κάθεται καὶ γράφει τὴ «Λυσιστράτη», ἕνα ἔργο μὲ θέμα τὴ γυναίκα ποὺ μάχεται ὑπὲρ τῆς Εἰρήνης. Ἡ «εἰρηνοφιλία» ὅμως αὐτὴ τοῦ Ἀριστοφάνη εἶναι ἐντελῶς

ξένη πρὸς τὴ σημερινὴ κίνηση τῶν ἄλλων «εἰρηνοφίλων» καὶ δείχνει τὴ γυναίκα νὰ μάχεται μὲ τὸν ἀποκλειστικὰ δικό της τρόπο γιὰ τὴν εἰρήνευση : Τὴν ἀποχὴ ἀπὸ τὰ συζυγικὰ καθήκοντα.

Στὴ δύναμη τῆς «μάχης» αὐτῆς τῶν γυναικῶν, ὁ Ἀριστοφάνης πίστευε μὲ ὅλη του τὴν ψυχὴ καὶ γι' αὐτὸ τὴν ἔδωσε μὲ πίστη καὶ συνέπεια πρὸς τὸν ἑαυτό του. Μὲ ὅπλο του τὴ Λυσιστράτη, μιὰ Ἀθηναία σὰν ὅλες τὶς ἄλλες ἀρχαῖες καὶ σύγχρονες Ἀθηναῖες, ἔδωσε τὴν εὔθυμη πλευρὰ τῶν γυναικῶν ὅλου τοῦ κόσμου, ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ τὴν ἀπουσία τῶν ἀνδρῶν ὅταν ἐκεῖνοι πολεμοῦν στὰ διάφορα μέτωπα. Γνήσια λοιπὸν ἀπόγονος τῆς Ἀφροδίτης, ἡ Λυσιστράτη, συγκαλεῖ ὅλες τὶς γυναῖκες τῶν Ἀθηνῶν γιὰ νὰ βροῦν μὲ τί τρόπο θὰ σταματήσουν τὸ κακὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. Μὲ τὴν ἄφθαστη ρητορικότητα ποὺ τὴν διακρίνει, πείθει ὅλες τὶς Ἀθηναῖες, ὅτι ὁ μόνος τρόπος γιὰ εἰρήνευση εἶναι ἡ ἀποχὴ ἀπὸ τὶς συζυγικές των ὑποχρεώσεις, μιὰ ἀποχὴ ποὺ θὰ γενικευθῇ ὅταν οἱ πολεμοχαρεῖς σύζυγοι γυρίσουν στὰ σπίτια τους διψασμένοι γιὰ τὸ γυναικεῖο κορμὶ καὶ τὸ γυναικεῖο χάδι.

Τὸ κακὸ γιὰ τὴ Λυσιστράτη εἶναι, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι σύζυγοι δὲν διψοῦν καὶ τόσο γιὰ τὶς γυναῖκες τους, ἀφοῦ τὸ μέτωπο εἶναι πλησίον καὶ ἔχουν ἔτσι τὴ δυνατότητα νὰ τὶς ἐπισκέπτωνται συχνά. Τὸ κακὸ ὅμως αὐτὸ ἐξουδετερώνεται ἀπὸ τὸ ὅτι καὶ οἱ γυναῖκες δὲ διψοῦν καὶ τόσο πολὺ γιὰ τὰ ἀνδρικὰ χάδια, ἀφοῦ οἱ ἄνδρες των εἶναι κοντὰ καὶ τὶς ἐπισκέπτονται συχνά. Αὐτὸ βοηθεῖ τὶς γυναῖκες νὰ δώσουν μὲ φανατισμὸ τὴ μάχη ἐναντίον τῶν συζύγων καὶ οἱ ἐχθροπραξίες ἀρχίζουν.

Ἡ «Λυσιστράτη»—κ. Μαίρη Ἀρώνη—σὲ μιὰ πολὺ ἐκφραστικὴ στιγμὴ τοῦ ἔργου.

Πρώτη ἐχθρικὴ ἐνέργεια εἶναι ἡ προφορικὴ ἀπαγόρευση τῆς σαρκικῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀνδρῶν. Αὐτὸ ὅμως δὲν «πιάνει», γιατὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐ π ι τ ί θ ε ν τ α ι, ἀντὶ ν' ἀπαντήσουν προφορικῶς κι' αὐτοὶ τὸ ναὶ ἢ οὔ. Ἡ Ἀρχιστρατηγίνα τότε Λυσιστράτη, διατάσσει γενικὸ κλείσιμο τῶν γυναικῶν στὴν Ἀκρόπολι. Οἱ πολεμισταὶ Ἀθηναῖοι πολιορκοῦν τὴν Ἀκρόπολι καὶ στεροῦν τὶς γυναῖκες ἀπὸ ὅλα τὰ ἐφόδια. Ἀποτέλεσμα τῆς πολιορκίας αὐτῆς εἶναι ἡ αὐτομόληση πρὸς τὸν «ἐχθρό», μιὰ αὐτομόληση ποὺ ἔρχεται σὰν συνέπεια τῆς ἐλλείψεως τροφῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου. Οἱ δραπετεύσεις τῶν γυναικῶν πρὸς τὸ στρατόπεδον τῶν ἀνδρῶν συνεχίζονται, μέχρις ὅτου ἡ Λυσιστράτη ἀναγκάζεται νὰ καταθέσῃ τὰ ὅπλα καὶ νὰ παραδοθῇ. Τὸ μόνο ποὺ κέρδισε ἀπ' αὐτὴ τὴν κατάσταση εἶναι ἡ πληροφορία ποὺ παίρνει μόλις παραδίνεται, ὅτι τὸ ἴδιο ἔκαμαν καὶ οἱ Σπαρτιάτισσες στοὺς ἄνδρες τους χωρὶς ὅμως καμμία σπουδαία ὠφέλεια.

Αὐτὴ εἶναι μὲ λίγα λόγια ἡ «Λυσιστράτη», ἡ πιπεράτη κωμῳδία, ποὺ χρησιμοποιῶντας σὰν ὑλικὸ τὶς γυναῖκες ὁ Ἀριστοφάνης, πλέκει ἀληθινὰ γιορτάνια ἀπὸ ἐνδιαφέρουσες καὶ σπαρταριστὲς καταστάσεις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΥΣΕΣ

Μὲ τὶς «Ἐ κ κ λ η σ ι ά ζ ο υ σ ε ς» ὁ Ἀριστοφάνης, δίνει μιὰ ἄλλη πλευρὰ τῆς ζωῆς τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων. Δίνει τὴ δίψα τῆς γυναίκας γιὰ τὴν ἰσότητα πρὸς τὸν ἄνδρα, τὴ δίψα τῆς χειραφετήσεως, πού, μόλις δυστυχῶς πραγματοποιήθηκε

ἐδῶ καὶ λίγα σχετικῶς χρόνια. Δίνει ἀκόμα τὸ δίκηο ποὺ ἔπνιγε τὴν ἀχειράφετη γυναίκα, γιὰ τὸ ἄδικο ποὺ γινόταν εἰς βάρος της. «Κοινοκτημοσύνη» ζητοῦσαν οἱ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς τοῦ 'Αριστοφάνους, γιὰ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς : Γιὰ τὴν πολιτεία, γιὰ τὴν ἐρωτικὴ ζωή, γιὰ τὸ κάθε τι ποὺ ἀπολάμβανε ἐγωϊστικὰ μόνος ὁ ἄνδρας ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη (καὶ γιὰ πολλὲς ἑκατονταετηρίδες χρόνια ἀκόμη).

Γιὰ νὰ τὰ κατορθώσουν λοιπὸν αὐτά, ἀποφασίζουν νὰ ὑποκαταστήσουν τοὺς ἄνδρες στὴν 'Εκκλησία τοῦ Δήμου. 'Αποφασίζουν δηλαδὴ νὰ διοικοῦν αὐτὲς πλέον τὰ κοινὰ τῶν πολιτῶν. Συνέρχονται σὲ συνέλευση καὶ ψηφίζουν δύο κυρίως νόμους :

Πρῶτος νόμος : Ἅπαντα τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ θὰ εἶναι κοινὰ καὶ ἀδιαίρετα. Κοινὲς θὰ εἶναι καὶ οἱ γυναῖκες γιὰ ὅλους τοὺς ἄνδρες !

Δεύτερος νόμος : 'Απαραίτητος προϋπόθεσις γιὰ ν' ἀποκτήσουν οἱ ἄνδρες τὶς νέες καὶ ὄμορφες γυναῖκες, θὰ εἶναι νὰ ἔρθουν πρῶτα σ' ἐπαφὴ μὲ ὅλες τὶς γρηὲς καὶ ἄσχημες γυναῖκες !

(Ἄμ πῶς ! Παίζουμε ;!!!)

Σὲ ὅλη αὐτὴ τὴ φεμινιστικὴ κίνηση πρωτοστατεῖ μιὰ μαχητικὴ γιὰ τὰ δίκαια τῶν γυναικῶν γυναίκα, ἡ Πραξαγόρα. Ἡ Πραξαγόρα ἐξωθεῖ τὶς γυναῖκες σ' ἕναν πόλεμο ἱερὸ γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς δημόσιας ζωῆς, μόνο ποὺ ἡ καϋμένη παίρνει τὰ πράγματα ἀπὸ τὴν πολὺ μαχητικὴ πλευρὰ καὶ στὸ τέλος ἀποτυγχάνει παταγωδῶς.

. . . . . .

Δὲν θὰ μποῦμε σὲ λεπτομέρειες στὴν ὅλη ὑπόθεση ἀπὸ τὶς «'Εκκλησιάζουσες» διότι ὁ χῶρος δὲν μᾶς τὸ ἐπιτρέπει. Πάντως, οἱ λεπτομέρειες καὶ τὰ ἐπεισόδια, εἶναι ἀπερίγραπτα, διότι τὸ θέμα τῆς κοινοκτημοσύνης τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν, ἐπιτρέπει πολλὰ εὐτράπελα.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴ «Λυσιστράτη», ποὺ τὸ θέμα τῆς εἰρηνεύσεως κατὰ τὸν γυναικεῖο τρόπο, περικλείει ἀληθινὰ σπαρταριστὲς καταστάσεις.

Κύριο γνώρισμα στὶς δύο αὐτὲς κωμῳδίες τοῦ 'Αριστοφάνη—ὅπως καὶ σ' ὅλα τὰ ἔργα του σχεδὸν—εἶναι ἡ ἀθυροστομία καὶ ἡ βωμολοχία. Διάχυτο εἶναι τὸ τσουχτερό, πιπεράτο χιοῦμορ του, διανθισμένο μὲ ἀθυροστομίες ποὺ ἔκαναν νὰ κοκκινίζουν ἀκόμα καὶ τὰ μάρμαρα τοῦ 'Ασκληπιείου στὸν καιρό του, ἂν ποτὲ παίχτηκαν κωμῳδίες τοῦ 'Αριστοφάνη στὸν ἱερὸ χῶρο τῆς 'Επιδαύρου. Ἴσως νὰ ἦταν ἀπαραίτητο αὐτὸ γιὰ νὰ δημιουργῆται στὸν ἀρχαῖο Ἕλληνα θεατὴ ἡ ἀντίθεση μεταξὺ τοῦ ἄγχους τῆς τραγῳδίας καὶ τοῦ εὐτράπελου τῆς κωμῳδίας. Ὁ 'Αριστοφάνης σατύριζε καὶ καυτηρίαζε πρόσωπα καὶ πράγματα, καταστάσεις ἐπίκαιρες, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ σήμερα. Ἦταν ἕνας «ἐπιθεωρησιογράφος» πολὺ πιπεράτος, ποὺ ὁπωσδήποτε θὰ ἔβαζε σὲ πειρασμὸ καὶ τὸν Εἰσαγγελέα ἀκόμα, ἂν ὑπῆρχε στὴν ἐποχή του.

Πιὸ βαθειὰ ὅμως παρατήρηση στὸ ποιητικὸ ἔργο τοῦ 'Αριστοφάνη, μᾶς κάνει νὰ δοῦμε σ' αὐτὸ πηγαῖες καταστάσεις ποὺ ἔβγαιναν στὸ προσκήνιο ὠθούμενες ἀπὸ μιὰ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη. Ἦταν ἐπιτακτικό, ἀπαραίτητο τὸ λαϊκὸ πανηγύρι, τὸ γέλιο καὶ ὁ σκωπτισμὸς γιὰ τὰ κοινωνικὰ ἐκεῖνα φαινόμενα, τὰ ζητήματα καὶ τὰ προβλήματα ἐκεῖνα, ποὺ ἀπασχολοῦσαν τοὺς προγόνους μας. Καί, ὅπως καὶ σήμερα, τὸ σοβαρὸ στοιχεῖο μιᾶς ἀνάγκης παρουσιαζόταν ἀπ' τὴν εὔθυμη, τὴν κωμική του πλευρὰ καὶ ἀπέβλεπε στὸ νὰ διαφανῇ μέσα ἀπὸ τὴ κωμικὴ κατάσταση ἡ πραγματικότης, τὸ διόρθωμα κάποιου κακῶς κειμένου ζητήματος.

Ἡ ἀθυροστομία τῆς κωμῳδίας τοῦ 'Αριστοφάνη, ὀφείλεται στὸ ὅτι οἱ γυναῖκες δὲν φοιτοῦσαν ἐκεῖνο τὸν καιρὸ στὰ Θέατρα, στὴν 'Αγορὰ καὶ στὴ Βουλή. Τοῦτο ἐπέτρεπε στὸν κάλαμο τοῦ 'Αριστοφάνη κάθε βωμολοχία, κάθε ὑπονοούμενο καὶ μή. Τὰ μὴ ὑπονοούμενα ἐλέγοντο μὲ ὠμὴ ἀδιαφορία ἀπὸ τοὺς προσωπιδοφόρους ὑποκριτάς, οἱ ὁποῖοι μὲ χειρονομίες καὶ ραμμένα καταλλήλως ἐνδύματα, συνεπλήρωναν τὴν κυριολεξία τοῦ λόγου. 'Εκεῖνο ὅμως ποὺ παραμένει γεγονός, εἶναι τὸ ὅτι ὅλες

οἱ μεταφράσεις τῶν ἔργων του, συμπεριέλαβαν πράγματα ποὺ ποτὲ δὲν εἰπώθηκαν ἀπὸ τὸν Ἀριστοφάνη. Αἰτία σ' αὐτὸ ὑπῆρξαν τὰ ὑπονοούμενα, ποὺ γιὰ νὰ γίνουν καταληπτὰ ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους τοῦ ἀρχαίου κόσμου, μεταφράσθηκαν σὲ χυδαῖες φράσεις καὶ πολὺ χοντροκομμένα ἀστεῖα. Μιὰ ἀθυρόστομη λέξη λ.χ. ἢ ἕνα ὑπονοούμενο, συμπεριελήφθη στὶς μεταφράσεις εἴκοσι φορές, ἐνῷ στὸ πρωτότυπο ἀναφέρεται μόνο μιὰ φορά. Κι' αὐτὸ γιὰ λόγους εὐνοήτους : Γιὰ τὴν πώληση τοῦ ἔργου ὡς τολμηροῦ, ὡς ἀσέμνου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μεγαλώνει τὴν κυκλοφορία του.

Ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο ἔγινε ἡ ἀποκάθαρση τῶν βωμολοχιῶν τῶν μεταφράσεων καὶ δόθηκε τὸ γνήσιο πνεῦμα τῆς σάτυρας τοῦ Ἀριστοφάνη. Αὐτὸ φυσικὰ δὲν ἐμείωσε τὴν ἀξία τοῦ ἔργου, δὲν ἐμπόδισε τὸ πηγαῖο γέλοιο καὶ δὲ νόθεψε τὴν καθαρότητα τοῦ λόγου. Ἁπλῶς, πετάχθηκαν τὰ χονδροειδῆ κατασκευάσματα τῶν ἐμπόρων τῆς χυδαιότητας καὶ τῆς προστυχιᾶς, ποὺ ἀποβλέπουν στὴ διαφθορὰ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, στὸν ἐκμαυλισμὸ τῆς νεότητος καὶ στὴν καταράκωση τοῦ κορυφαίου τῶν κωμῳδιογράφων τῆς παγκοσμίου φιλολογίας. Γιατὶ ὁ Ἀριστοφάνης, πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὑπῆρξε ὁ πρύτανις τῶν κωμῳδιογράφων τῆς παγκοσμίου φιλολογίας καὶ τὰ ἔργα του γνώρισαν πραγματικὸ θρίαμβο στὴν ἐποχή του, παράλληλα μὲ τὸ θρίαμβο τῆς τραγῳδίας. Τί νὰ πρωτοπῇ κανεὶς γιὰ τοὺς «Ὄρνιθας», ὅπου ὁ ποιητὴς διακωμῳδεῖ τὴν παράλογη πολιτικὴ τοῦ δημαγωγοῦ Ἀλκιβιάδη; «Νεφελοκοκκυγίαν» ὠνόμασε ὁ Ἀριστοφάνης τὴν ἐκστρατεία ἐναντίον τῆς Σικελίας, μιὰ ἐκστρατεία ποὺ ἦταν καρπὸς τῆς ἔξαλλης πολιτικῆς τοῦ Ἀλκιβιάδη καὶ κατὰ τὴν ὁποία ἐξεστράτευσε ἡ μεγαλύτερη ναυτικὴ δύναμη ποὺ εἶδαν ποτὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐναντίον τῆς Σικελίας, μὲ σκοπὸ νὰ κυριεύσουν τὴν Ἰταλία ὁλόκληρη, κατόπιν τὴν Καρχηδόνα, καὶ νὰ ὑποτάξουν εὔκολα ὕστερα ἀπὸ αὐτὰ τοὺς Πελοποννησίους. Κατὰ τὴ διδασκαλία τῶν «Βατράχων» τοῦ Ἀριστοφάνη, ποὺ ἐδιδάχθηκαν τὸ 405 π.Χ. γιὰ τὸ θάνατο τοῦ μεγάλου τραγικοῦ Σοφοκλῆ, οἱ Ἀθηναῖοι στεφάνωσαν τὸν ποιητὴ μὲ ὑαλλὸν ἱερῆς ἐληᾶς, ποὺ ἐθεωρεῖτο ἰσότιμος μὲ τὸ χρυσὸ στεφάνι. Καὶ κατὰ τὴ διδασκαλία τῶν «Ἀχαρνῶν» στὰ Λήναια τοῦ 425 π.Χ., ὁ Ἀριστοφάνης ἔλαβε τὰ πρωτεῖα πάλι καὶ στεφανώθηκε ἀπὸ τοὺς Ἀθηναίους πολίτες.

Ἡ κ. Μ. Ἀρώνη στὶς «Ἐκκλησιάζουσες».

Καὶ οἱ δύο κωμῳδίες τοῦ Ἀριστοφάνη, ποὺ παίχτηκαν στὸ ἐφετεινὸ Φεστιβὰλ τῆς Ἐπιδαύρου, εἶναι κωμῳδίες γυναικεῖες. Ἡ «Λυσιστράτη» πρωτοδιδάχθηκε τὸ 411 π.Χ., τότε ποὺ ὁ Ἀριστοφάνης ἦταν ἡλικίας 41 ἐτῶν (χρονολογία γεννήσεως τὸ 452 π.Χ.). Οἱ «Ἐκκλησιάζουσες» πρωτοδιδάχθηκαν τὸ 390 π.Χ. ὅταν οἱ τρεῖς

μεγάλοι δραματικοὶ ποιηταί, Εὐριπίδης, Σοφοκλῆς καὶ Αἰσχύλος, εἶχαν πεθάνει πλέον.

Μεγάλος θαυμαστὴς καὶ ὑποστηρικτὴς τοῦ Ἀριστοφάνη, ἦτο ὁ φιλόσοφος Πλάτων. Ὁ Πλάτων τιμοῦσε τὸν Ἀριστοφάνη, διότι ἔστειλε στὸν Διονύσιο τῶν Συρακουσῶν τὶς κωμῳδίες του, καὶ διότι ἔβλεπε στὰ ἔργα του μεγάλες σύγχρονες ἀλήθειες. Λέγεται ὅτι τὸ Συμπόσιο τοῦ Πλάτωνος, ποὺ γράφτηκε τὸ 384—ἕνα χρόνο μετὰ τὸ 385 ποὺ πέθανε ὁ Ἀριστοφάνης—καὶ στὸ ὁποῖο ὁ ποιητὴς συνδιαλέγεται μὲ τὸν Σωκράτη, ἐγράφη σὲ ἀνάμνηση τοῦ Ἀριστοφάνους. Ἕνα δεῖγμα τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ θαυμασμοῦ τοῦ Πλάτωνος πρὸς τὸν Ἀριστοφάνη, εἶναι καὶ τὸ παρακάτω ἐπίγραμμα ποὺ ὁ Πλάτων ἔγραψε κατὰ τὸ θάνατο τοῦ ποιητοῦ τῆς «Λυσιστράτης» τῶν «Ἐκκλησιαζουσῶν» καὶ τόσων ἄλλων ἀθάνατων πιπεράτων κωμῳδιῶν :

«Αἱ Χάριτες τέμενός τι λαβεῖν ὅπερ οὐχὶ πεσεῖται
ζητοῦσαι, ψυχὴν εὗρον Ἀριστοφάνους».

Χ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Ἡ σπορὰ τῶν μαρτύρων

Κι' ὁ βαρὺς ὁ σπόρος τοῦ καλοῦ σποριᾶ
στὸ μαλακὸ τὸ χῶμα χώθηκε βαθειά·
κι' εἶν' σίγουρο τὸ φύτρο πὼς θὰ σκίσῃ
τὶς σκοταδοφασκιές· τὸ φῶς θὰ πλημμυρίσῃ!

*

Ὤ, ναί! Τῶν μαρτύρων κοχλαστὸ αἷμα
ὀργώνει τὴν σταχτυὰ καὶ τὴν καμμένη γῆ·
κι' ἐκεῖ ποὺ κυλιῶταν χθὲς τὸ ψέμμα
φυτρώνει τῆς Ἀνάστασης ἡ ἀναμονή.

*

Κι' ἀπὸ τὶς καλύβες καὶ τὰ παλάτια,
τὰ στενοσόκακα καὶ τοὺς μεγάλους δρόμους,
σκιὲς ἀνθρώπων μὲ ἅγια μάτια
καὶ μὲ βαρεῖς σταυροὺς στοὺς δυνατούς τους ὤμους.

*

σιγὰ περνοῦν καὶ ταπεινὰ βαδίζουν,
τὴν καλωσύνη γύρα τους πάντα χαρίζουν
στὴν καπνισμένη τούτη κοινωνία
καὶ ἀπαλύνουν τὴν πικρὴ τὴν δυστυχία.

*

Μάρτυρες, ταπεινοὶ διαβάτες τῆς θυσίας,
τὰ σκότη τῆς Μεγάλης τῆς Παρασκευῆς
στὸ πῦρ μπρὸς τῆς τρανῆς σας τῆς δημιουργίας
σκορπίζουν μὲ ὑπόσχεσι Λαμπρῆς...

Σ. Χανδρῆς

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ

Τοῦ ἐν Πάτραις ὑπηρετοῦντος Ἀρχιφύλακος, κ. **ΣΩΚΡΑΤ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ**

«Παρ' ἑκάστῃ Ἀστυνομικῇ Ὑπηρεσίᾳ καὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ἀξ/κοῦ Ὑπηρεσίας τηρεῖται βιβλίον καλούμενον «Βιβλίον Συμβάντων».

«Κανονισμὸς ὑπ' ἀριθ. 48 ἄρθρον 11»

Ἐγώ, ἐσύ, ὁ ἄλλος, ὅλοι μας, συνθέτουμε αὐτὴ τὴν ὑπέροχη συντροφιά, ποὺ ἀκούει στ' ὄνομα Κοινωνία.

Εἶναι ἡ θαυμαστὴ ἀνθρώπινη κυψέλη, ποὺ ἡ γέννησή της χάνεται στὸ λυκαυγὲς τῆς ἀνθρωπότητας...

Σίγουρα, τὴ θεμέλιωσε τ' ἀνθρώπινο πνεῦμα καὶ ἀπὸ τότε, ὑπέροχη καὶ ἀκατάλυτη, δρασκελίζει συντροφιὰ μὲ τοὺς αἰῶνες τὸ διάστημα τῆς ἀθανασίας!..

Χάρη σὲ τούτη ὁ ἄνθρωπος ἔφθασε στὸ προορισμό του καὶ φέρνει τ' ἀχνάρια του στὰ παλάτια τοῦ πνεύματος!.. Μοχθεῖ νὰ γίνῃ πνεῦμα...

Πῶς νὰ τὸ κάνουμε ὅμως; Πνεῦμα ἀπόλυτο εἶναι μονάχα ὁ Θεός.

Ἐγώ, ἐσὺ φίλε, ὅλοι μας, εἴμαστε τὸ πεδίο τῆς μάχης, ποὺ πνεῦμα καὶ ὕλη ἀδιάκοπα συγκρούονται!...

Ὅταν τὸ πνεῦμα νικᾷ, λάμπουν οἱ πράξεις μας ἀπὸ τὸ κάλλος τῆς ψυχῆς... Μικροὶ θεοὶ γινόμεθα!...

Δυστυχῶς ὅμως, τὸ βάθρο τοῦ νικητοῦ, φιλοξενεῖ τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς τὴν ὕλη. Τότε; Ὤ τότε! ἐξαφανίζεται ὁ μικρὸς Θεός... Ἡ ἤρεμη ψυχὴ φουρτουνιάζει... Τὰ εὐλογημένα χέρια μεταβάλλονται σὲ καταραμένα ὄργανα ἐγκλήματος... Ὁ ἄνθρωπος γίνεται ὑποχθόνιο «ρομπότ», ποὺ πειθήνιο στὰ μισητὰ πάθη, ποὺ δέρνουν τὸ χλωμὸ μυαλό του, σκοτώνει,... κλέβει,... αὐτοκτονεῖ,... κλπ.

Τί ἀπομένει πλέον;... ἡ φυγή.

Φεύγει λοιπόν, τρέχει, ἐνῷ τὸ ἔξαλλο βλέμμα του ἀνιχνεύει τριγύρω γιὰ νὰ μὴ συναντήσῃ κανένα ἀστυφύλακα· καὶ τότε ὅλα θὰ πᾶνε καλά... θὰ ξεφύγῃ... θὰ κρυφτῇ...

Μὰ ξαφνικά, ἐκεῖ ποὺ ἔνιωσε τὴ σιγουριά, ἀκούγεται... μιὰ σταθερὴ φωνή· τοῦ παγώνει τὸ αἷμα!...

«Σὲ συλλαμβάνω! κε..... Ἀπορεῖς βέβαια πῶς βρέθηκα μπροστά σου;... γύρισε νὰ μὲ κυττάξῃς... Ἐγὼ εἶμαι... Ἐγὼ ὁ νόμος... Εἶμαι πανταχοῦ παρών!!!».

Δυστυχία του! Εἶναι ὁ νόμος σὲ ὄψη ἀστυφύλακα...

«Ἀλλὰ πᾶμε τώρα στὸ Τμῆμα,... ἀργήσαμε!...».

Στὸ Τμῆμα... Στὴν κατοικία τῆς δικαιοσύνης... «Στὸ σπίτι τοῦ Θεοῦ»... καθὼς πολὺ πετυχημένα ἔγραφε κάποιος ἀγαπητός μου συνάδελφος!...

Ἐκεῖ ὁ Ἀξ/κὸς Τμήματος καταπιάνεται μὲ τὴν ὑπόθεση καὶ ἀφοῦ ἐνεργήσῃ ὅ,τι πρέπει, παίρνει ἀπὸ δίπλα του ἕνα μεγάλο βιβλίο καὶ γράφει... «Ἀναφέρω ὅτι... ».

Ἕνα μεγάλο βιβλίο. Τὸ Βιβλίο Συμβάντων.

Τὸ ἡμερολόγιο, ἂς ποῦμε, τοῦ Τμήματος. Τὸ μητρῷον τῆς κοινωνίας!...

Ἡ ὀθόνη, ὅπου προβάλλονται λογῆς-λογῆς κοινωνικὰ ἔργα!...

Ὁ πίνακας τῆς κοινωνίας ζωγραφισμένος μὲ πνεύματα, γράμματα, τελεῖες... τόνους!...

Ἀλλὰ καὶ κάθε τι τὸ ὑπηρεσιακὸ ἔχει θέση σ' αὐτό.

Εἶναι σίγουρα τὸ ἐπικρατέστερο ἀπὸ τὰ ὑπηρεσιακὰ βιβλία...Τὸ σπουδαιότερο.

Ὅταν τὸ βλέμμα διατρέχει τὶς σελίδες του, αἰσθάνεσαι τὴν Ἀστυνομία σὰν ἕναν τεράστιο εὐεργετικὸ προβολέα, νὰ φωτίζῃ κάθε κοινωνικὴ πτυχή!..

Ἀλλὰ θαρρῶ εἶναι πιὸ πειστικὸ νὰ παρακολουθήσουμε, ἀπὸ τὴν ὀθόνη τῶν σελίδων του, τὴν προβολὴ τῶν κοινωνικῶν «φίλμς»...

Ἂς τὸ ἀνοίξουμε λοιπὸν φίλοι μου στὴν τύχη...

Περίληψη: «Ἀπόπειρα αὐτοκτονίας».

Περιεχόμενον «Ἀναφέρω ὅτι, τὴν 8ην ὥραν τῆς 15-5-195.., ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήσῃ...»

Ποιός;... ποιά;... μὰ γιατί;...

Τ' ὄνομά της δὲν ἐνδιαφέρει... Νέα ἦταν... Στὴν ἄνοιξη τῆς ζωῆς της...

Ζοῦσε γαλήνια στὸ φτωχικό, μὰ ζεστὸ σπιτικό της περιβάλλον...

Συμπαθητικιὰ μὲ ὄνειρα πολλά, λουσμένα στὸ γαλάζιο φῶς τῆς ἐλπίδας...

Ἦρθε ὅμως ὁ ἔρωτας... Ἦρθε ὁ Ἀδάμ!...

Χάθηκε ἡ γαλήνη... Συννέφιασε ὁ οὐρανός...

Δὲν τὸ ἀρνιέται... Τὸν καρτεροῦσε τὸν... Ἀδάμ!...

Ἦταν ὁ πρωταγωνιστὴς στὰ ὄνειρά της... Ὁ ἥρωας τῆς φαντασίας της...

Εἶναι ἁμάρτημα τάχα;...

Ὁ ἀχαλίνωτος ζωγράφος τῶν ρεμβασμῶν της τὸν ἐζωγράφιζε εὐγενικό, γοητευτικό... μὲ χρυσῆ καρδιά...

Θὰ ἦταν τὸ βασιλόπουλο...ποὺ θὰ τὴν ἔπαιρνε στὰ δυνατά του μπράτσα καὶ ἁπαλὰ θὰ τὴν ἀπέθετε στὰ σύννεφα τῆς εὐτυχίας...

Αὐτὸς θὰ ἦταν χωρὶς ἄλλο... Ἦταν σίγουρη γι' αὐτό...

Ὅταν ὅμως οἱ ρεμβασμοὶ προσγειώθηκαν στὴ πραγματικότητα, τότε ὑπῆρχε περιθώριο μόνο γιὰ κλάμμα... γιὰ δάκρυα...

Οἱ γυναικοῦλες τῆς γειτονιᾶς πανηγύρισαν!...

Μεγάλη εὐκαιρία!...

Ἅρπαξαν χαιρέκακα τὸ νυστέρι τοῦ κουτσομπολιοῦ καὶ βάλθηκαν νὰ τὴν ἀνατάμουν...τῆς ξέσκισαν τὶς σάρκες... τῆς κουρελιάσανε τὸ λίγο θάρρος ποὺ εἶχε ἀπομείνει...

Ἄτυχη κοπέλλα, εἶπαν μερικοί. Καμμιὰ ἀντιλογία. Δυὸ φορὲς ὅμως ἄτυχη, γιατὶ ὅταν χρειάστηκε νὰ σκύψῃ καὶ νὰ ξερριζώσῃ τὸ ἀγκάθι, ποὺ φύτρωσε στὸ δρόμο τῆς ζωῆς της, δὲν εἶχε τὴ δύναμι... τὸ κουράγιο...

Δὲν μπόρεσε νὰ δρασκελίσῃ τὴ θλιβερὴ στιγμὴ ποὺ κηλίδωσε τὴ ζωή της...

Δρασκέλισε ὅμως μὲ εὐκολία τὴν ἀπόσταση τοῦ σπιτιοῦ της, ἕως στὸ Φαρμακεῖο... Καὶ ἡ περίληψη γράφει «Ἀπεπειράθη...»

***

Ἀλλαγὴ ἔργου... Νέα σελίδα... καινούργια περίληψη... «Ἁπλῆ σωματικὴ βλάβη καὶ ἐξύβρισις».

Κοινωνικοὶ ἄνθρωποι ἦσαν... Μοντέρνοι... πολιτισμένοι...

Μόρφωση ἀρκετή... Παραμορφωμένοι!...

Ἡ γραβάτα,... δεῖγμα ἀξιοπρεπείας ἐκαλλώπιζε τὸν ἐξωτερικὸν ἄνθρωπον!...

Ὁ ἐσωτερικὸς ἄνθρωπος;... καμαρῶστε τον...

Εἶχαν κάτι διαφορές... Ἔπρεπε νὰ τὶς λύσουν καὶ κατὰ λάθος ἔλυσαν τὶς μύτες τους!...

Καταμεσῆς τοῦ δρόμου ἀγωνισθήκανε ἀξιοπρεπέστατα μὲ τὶς γροθιὲς τους... Θεαταὶ ἄφθονοι... Ὑπέροχο θέαμα... Θέαμα μετὰ μουσικῆς... Ἄφθαστη μουσική...

...Ἀδελφάδες, γονεῖς, οἰκογένειες... ἔγιναν χυδαῖες νότες στὸ ἀσύδοτο πεντάγραμμο τῆς γλώσσας!...

Ἕνας ἀστυφύλακας τοὺς ὡδήγησε στὸ Τμῆμα, πρὸς μεγάλη θλίψη τῆς μαρίδας...

Φαίνεται δὲν εἶχε φίλαθλα αἰσθήματα... Κρῖμα!

***

Νέο «φίλμ», τῆς μόδας!... Μιὰ ματιὰ στὴν περίληψη...

«Κακόβουλος βλασθημία».

Θρήσκευμα δράστου... «Χριστιανὸς ὀρθόδοξος»... Ἔτσι ἔλεγε ἡ ταυτότητά του, τοὐλάχιστον...

Ἡ πραγματικότητα διαφωνεῖ... Διαβᾶστε την...

Χρήματα τοῦ χρώσταγε συνάνθρωπός του... Τυχαῖα τὸν συνήντησε στὸ δρόμο...

«Τὰ χρήματά μου...»

«Δὲν ἔχω τώρα, ὅταν οἰκονομηθῶ...»

Ἄναψε ὁ... χριστιανός... Λάκτισε τὸ προσωπεῖο... Φάνηκε ὁ Φαρισαῖος... Ὤρθωσε τὴν ἀπερισκεψία του καὶ ἐξηκόντισε τὰ πύρινα βέλη του, νὰ πλήξῃ τὸ Θεό του.

Καὶ ἡ ταυτότητά του ἐξακολουθεῖ νὰ γράφῃ...

«Χριστιανὸς ὀρθόδοξος...» Εὐτυχῶς καὶ παρὰ λίγο νὰ ἀδικήσουμε τὸν ἄνθρωπον... Νὰ τὸν ποῦμε... ἄπιστο!

***

Νεοφερμένη ταινία... ἡ περίληψη... «Κράτησις οἰνόφλυγος»...

Ἡμερομίσθιος ὁ ἥρωάς μας... Βιοπάλη ἀσήκωτη τὸν βάραινε... Πολὺς ἱδρώτας, λίγο χρῆμα...

Χρῆμα...ποὺ μεταμορφωνότανε σὲ κατοσταράκι... στὴ θολὴ ἀτμόσφαιρα τῆς ταβέρνας...

Ὁ ἁρμυρὸς ἱδρώτας τῆς ἡμέρας γινότανε πλάνο κράσι τῆς νύχτας...

Τὰ παιδιά, ἡ γυναίκα... νυστικά... ρακένδυτα...

Πρωτεῖα στὸ κρασί...

Λίγα χρήματα, κι' αὐτά, «θυσία στὸ Βάκχο»...

Εἶναι ἁμαρτία ἕνα κατοσταράκι;...

Εἰλικρινά, ὄχι...

Ὁ «Βάκχος» ἀπόψε ὅμως ἦταν ἀκόρεστος... Δὲν ἀρκέσθηκε σ' ἕνα κατοστάρι. Θέλησε πολλά!! Κάποτε σκέφθηκε τὸ σπίτι του... Καιρὸς νὰ πάῃ καὶ σ' αὐτό...

Ναί, ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ προπαγανδίσῃ τὰ ὀφέλη τῆς ξανθιᾶς ρετσίνας στοὺς διαβάτες πρῶτα...

Φαίνεται ὅμως ὅτι αὐτοὶ δὲν συμφώνησαν!...

Θηρίο ὁ ἄνθρωπός μας!... Φρύαξε...

Τράκαρε τὶς κολῶνες στὰ πεζοδρόμια... μέτρησε μὲ τὸ κορμί του τὸ πλάτος τοῦ δρόμου... ἔβρισε... ἐνώχλησε καὶ κατέληξε στὸ Τμῆμα... γιὰ νὰ συνεχίσῃ ἐκεῖ τὴν προπαγάνδα!!! ὑπὲρ τῆς Ρετσίνας!!

***

Ἂς δώσουμε ὅμως τέρμα στὴ προβολὴ φίλοι μου...

Ἂς κλείσουμε τὸ Βιβλίο Συμβάντων, χωρὶς πολλὰ σχόλια...

Ἀρκετὰ ραπίσματα δεχτήκαμε ἀπὸ τὰ λίγα ποὺ διαβάσαμε... Ραπίσματα στὰ μάγουλά μας... Μαστίγωμα στὸν πολιτισμό μας...

Τώρα, ἂν τὰ μάγουλά μας κοκκινίζουν, εἶναι ἄλλη ὑπόθεση!...

Πρέπει ὅμως. Ναὶ πρέπει, γιατὶ ὅλοι ἔχουμε μερίδα εὐθύνης γιὰ τοὺς πρωταγωνιστές, ποὺ παρελάσανε στὶς λίγες γραμμές μας!..

Καί γιὰ σκεφτῆτε, αὐτοὶ εἶναι οἱ ἐλάχιστοι... Ὑπάρχουν κι' ἄλλοι πολλοί... Ἀμέτρητοι!...

Ναί! ὅλοι εὐθυνόμαστε. Κανεὶς ἂς μὴν ἐπικαλεσθῇ ἀθῳότητα!...

Ἄλλος σὰν ἀδελφός. Ἄλλος σὰν πατέρας. Ἄλλη σὰν μητέρα. Ἐμεῖς σὰν ἀστυνομικοί. Οἱ ἄλλοι σὰν ἱερεῖς, σὰν ἐκπαιδευτικοί... σὰν... σὰν... εἴμαστε ὑπόλογοι!...

Ὑπόλογοι, γιὰ τὴ θεοποίηση τῆς ὕλης... γιὰ τὴν περιφρόνηση τῶν ἠθικῶν παραδόσεων.

Μεταβάλαμε τὴν κοινωνία σὲ ἀπέραντο «στούντιο» ἁμαρτίας... διαφθορᾶς...

Τί προσμένουμε τάχα; Ὠφέλιμα ἔργα νὰ γυριστοῦν σ' αὐτό;... Θὰ ἦταν μωρία...ἀφέλεια!!..

Ὅπως σπέρνουμε, θερίζουμε!...

Δὲν ὑπάρχει Θεὸς σοῦ λένε...

Δὲν ὑπάρχουν ἀξίες...

Ψυχή;... Εἶναι μιὰ χίμαιρα... Ὁ τάφος ἐξαφανίζει τὸν ἄνθρωπο στὸ παγερὸ βάθος του... Ἕως ἐκεῖ εἶναι... Ἀπὸ κεῖ καὶ πέρα τίποτα, δὲν ὑπάρχει... Τίποτα...

Μὲ αὐτὲς τὶς σκάρτες λαδομπογιὲς ζωγραφίζουν οἱ φιλισταῖοι τοῦ πνεύματος τὸ κοινωνικὸ πορτραῖτο!

Μὲ αὐτὴ τὴ σμίλη λαξεύουν οἱ κίβδηλοι ἱεροφάντες τὴν προτομὴ τῆς κοινωνίας!!...

Ἀλλά, ἂς μὴ χαρακτηριστῶ... γκρινιάρης.

Ὑπάρχει βέβαια, τ' ὁμολογῶ, πολὺ φῶς χριστιανικὸ στὸ βασανισμένο πλανήτη μας... Ὑπάρχουν καὶ ἄξιοι τοῦ προορισμοῦ τους πρωταγωνιστὲς τῆς ζωῆς...

Εἶναι τοῦτο τὸ μοναδικὸ φωτεινὸ χαμόγελο, στὸ σημερινὸ θρῆνο!..

Δὲν ἱκανοποιεῖ ὅμως τὸ φῶς αὐτό. Χρειάζεται ἄπειρη λάμψη νὰ καταυγάσῃ τὸ στερέωμα τῆς κοινωνίας. Ἡ νύχτα πρέπει νὰ τελειώσῃ... Νάρθῃ ἡ ἡμέρα... Ἡ ἡμέρα ἡ ἡλιόλουστη, ἡ γαλάζια!!...

Ἡ κοινωνία ἀπὸ τὶς σελίδες τοῦ Βιβλίου Συμβάντων...

Δὲν μᾶς κολακεύει τὸ ποιόν της...

Κοινὴ ὁμολογία...

Ἐπικίνδυνη πορεία χάραξε... Λάθεψε ἡ μαγνητικὴ βελόνη...

Συλλογιστῆτε ἐλάχιστα διαβάσαμε· σταγόνα στὸν ὠκεανὸ ἀποτελοῦν αὐτά. Ἂς μὴ συνεχίσουμε, γιατὶ ἂν ἡ σταγόνα μᾶς ράπισε, ὁ ὠκεανὸς θὰ μᾶς πνίξῃ στ' ἀνήλια βάθη του!...

Τί καρτεροῦμε;... ἂς ἐκπέμψῃ ὁ ἀσύρματος τῆς ψυχῆς μας τὸ «S.O.S»!...

Ἀποφασιστικὰ ἂς ἀδράξουμε τὰ ἠθικὰ χριστιανικὰ σωσίβια, γιατὶ τὸ ἄγριο κῦμα πλησιάζει καὶ ψυχικὸ πνιγμὸ θὰ μᾶς φέρῃ...

Ὅλα τὰ βιβλία... θὰ πρέπῃ νὰ γίνουν Βιβλία Συμβάντων!!!... καὶ δὲν θὰ ἀρκοῦν...

Δὲν θὰ ὑπάρχῃ πιὰ ἔλεος!

Ἐμπρὸς ἂς τολμήσουμε!!!

Ὁ ἀσύρματος προσμένει...

Ἀπόφαση, μετάνοια χρειάζεται καὶ τὸ «S.O.S.» θὰ μᾶς φέρῃ σίγουρα, στὸ ἀπόμερο λιμάνι τοῦ λυτρωμοῦ!...

Σ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΦΑΤΟΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ

— ΤΑ ΜΕΤΑΞΥ ΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ —

Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «**Γεγονότα καὶ κείμενα**»—Τεῦχος 9ον, Φεβρουάριος 1957

Ἡ ἐφημερὶς τῆς σοβιετικῆς Κυβερνήσεως «ΙΣΒΕΣΤΙΑ», τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1957, εἰς ἄρθρον της ὑπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Λ. Καμίνιν, ἔγραψε σχετικῶς μὲ τὰς Ἑλληνοσοβιετικὰς σχέσεις:

«Οἱ λαοὶ τῶν δύο χωρῶν μας ἀπὸ πολλοῦ συνδέονται διὰ δεσμῶν φιλίας. Αἱ » φιλελεύθεραι παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐξησφάλισαν τὴν θερμὴν συμπά- » θειαν καὶ τὴν φιλίαν τῶν λαῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Ὁ κοινὸς κατὰ τοῦ Χι- » τλερισμοῦ ἀγών, ἀκόμη περισσότερο συνέσφιξεν τὴν Σοβιετοελληνικὴν φιλίαν. » Κατὰ τὸ ἔτος 1955 ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις ἀνέλαβε τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν Σο- » βιετοελληνικῶν σχέσεων. Ἔκτοτε αἱ Ἑλληνοσοβιετικαὶ σχέσεις σταθερῶς βελτι- » οῦνται. Τὸ ἔτος τοῦ 1956 ἐχαρακτηρίσθη ἀπὸ νέας προόδους εἰς τὸν τομέα αὐτόν. » Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις εἰς τὰς μετὰ τῆς Ἑλλάδος σχέσεις της ἐκκινεῖ ἀπὸ τὰς » ἀρχὰς τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος καὶ τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμά- » των καὶ τῆς πλήρους ἰσοτιμίας».

Καὶ κατέληγε τὸ ἄρθρον τοῦ κ. Λ. Καμίνιν:

«...Αἱ ὑφιστάμεναι ἐπὶ τοῦ πεδίου μιᾶς περαιτέρω ἀναπτύξεως τῶν Σοβιε- » τοελληνικῶν σχέσεων δυνατότητες δὲν ἐξηντλήθησαν. Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις εἰς » τὸ μέλλον θὰ ἐνισχύῃ καὶ θὰ ἀναπτύσσῃ τὰς σχέσεις της μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ » τῆς βάσεως τῶν ἀρχῶν τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως ».

Ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς οὐδέποτε διετυπώθη ἡ ἄποψις, ὅτι αἱ δυνατότητες αὗται—ἀναπτύξεως τῶν Ἑλληνοσοβιετικῶν σχέσεων—ἔχουν ἐξαντληθῆ. Ὅμως ὀφείλομεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ πρωτοβουλία διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δυνατοτήτων δὲν ἀνήκει εἰς ἡμᾶς ἀλλὰ εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι πρόθυμος νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς πᾶσαν φιλικὴν ἐκδήλωσιν ἀλλὰ κατὰ τὸν βαθμὸν ποὺ διαπιστώνει ὅτι ἡ ἐκδήλωσις αὕτη εἶναι εἰλικρινής. Καὶ τὸ μέτρον τῆς εἰλικρινείας τῶν λόγων εἶναι τὰ ἔργα.

Εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ὅπως ἄλλωστε καὶ εἰς κάθε χώραν, εἶναι εὔκολον καὶ ἐντελῶς ἀνέξοδον νὰ διαβεβαιώνῃ τοὺς ἄλλους περὶ τῶν ἀγαθῶν της προθέσεων. Τί κάμνει ὅμως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς μετατροπῆς τῶν καλῶν λόγων εἰς ἀνάλογα ἔργα;

Δεκαεπτὰ μόλις ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἄρθρου τῆς «Ἰσβέστια», τοῦ σχετικοῦ μὲ τὰς δυνατότητας ἀναπτύξεως τῶν Ἑλληνοσοβιετικῶν σχέσεων, τὸ Ἀνώτατον Σοβιὲτ ἐπεκύρωσε τὸ διάταγμα τῆς 9ης Ἰανουαρίου 1957, διὰ τοῦ ὁποίου πέντε ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐθνικοτήτων αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐκτοπισθῇ ὁμαδικῶς ἐκ τῶν νοτίων περιοχῶν τῆς Ρωσίας εἰς τὴν Σιβηρίαν, τὸ Καζαχστὰν καὶ τὴν Κεντρικὴν Ἀσίαν (Κατὰ τὴν περίοδον 1943—45) ἐπαναπατρίζονται καὶ ἀποκαθίστανται αἱ καταργηθεῖσαι «αὐτόνομοι δημοκρατίαι» των. Αἱ ἐθνότητες αὗται εἶναι τῶν Βαλκαρίων, Τσετσένων, Ἰνγκουσίων, Καλμούχων καὶ Καράτσα. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρομεν ὅτι ὁ ἐκτοπισμὸς τῶν Βαλκαρίων ἦταν ἤδη ἐπισήμως γνωστὸς ἀπὸ ἕνα διάταγμα τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιὲτ τοῦ Ἰουνίου 1945, ποὺ καταργοῦσε τὴν Αὐτόνομον Δημοκρατίαν τῶν Καμπαρντίν—Μπαλκάρ. Εἰς τὴν θέσιν της ἱδρύθη ἡ Δημοκρατία τῶν Καμπαρντῶν. Ἡ διαταγὴ ἐκτοπισμοῦ τῶν Τσετσένων καὶ τῶν Τατάρων τῆς Κριμαίας, ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν «Ἰσβέστια» τῆς 26 Ἰουνίου 1946. Ἀνέφερεν ὅτι πολλοὶ

ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἐβοήθησαν τοὺς Γερμανούς, ἐνῷ «ἡ μεγάλη μᾶζα τοῦ πληθυσμοῦ ἔμεινε ἀδρανὴς» καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν διετάχθη ἡ ἐκτόπισίς των «εἰς ἄλλας περιοχάς».

Ἐξ ἄλλου αὐτόπτες μάρτυρες περιέγραψαν λεπτομερῶς ὅλες τὶς λεπτομέρειες αὐτοῦ τοῦ ἀσυλλήπτου, διὰ τὸν σύγχρονον πολιτισμένον ἄνθρωπον, ἐγκλήματος. Ρωσικὰ στρατεύματα περιεκύκλωσαν ὁλοκλήρους κατῳκημένας περιοχὰς καὶ ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῶν πολυβόλων ὠθοῦσαν μὲ τὰς λόγχας των τοὺς κατοίκους πρὸς τὰ ἀναμένοντα στρατιωτικὰ καμιόνια καὶ ἔπειτα πρὸς τὰ φορτηγὰ τραῖνα τὰ ὁποῖα θὰ τοὺς μετέφεραν πρὸς ἄγνωστον κατεύθυνσιν. Δὲν ἔγινε καμμία διάκρισις. Τὴν ἰδίαν τύχην εἶχον οἱ ἄνδρες καὶ τὰ γυναικόπαιδα, οἱ γέροι καὶ οἱ νέοι, οἱ κομμουνισταὶ καὶ οἱ μὴ κομμουνισταί. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτήν, οἱ καθαρόαιμοι Ρῶσοι μπολσεβῖκοι ἐτήρησαν ἀπολύτως τὴν ἀρχὴν τῆς...ἰσότητος.

Τὸ σταλινικὸν αὐτὸ ἔγκλημα—ἀπὸ τὰ θηριωδέστερα—κατήγγειλε ἐπίσης ὁ ἴδιος ὁ Κροῦστσεφ κατὰ τὸ περισυνὸν 20ὸν Συνέδριον τοῦ σοβιετικοῦ Κ.Κ., χαρακτηρίζων τοῦτο ὡς «κτηνῶδες». Εἰς τὴν γνωστὴν ἔκθεσίν του πρὸς τὴν Κ.Ε. τοῦ Κόμματος, ὁ Νικήτα Κροῦστσεφ ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

« Τερατωδέστατες ἦσαν αἱ πράξεις, τῶν μαζικῶν ἐκτοπίσεων ἀπὸ τὸν τό-
» πον τῆς ἰδιαιτέρας των πατρίδος, ὁλοκλήρων ἐθνοτήτων, πράξεις ποὺ ἀποτελοῦν
» κτηνώδεις παραβάσεις τῶν βασικῶν λενινιστικῶν ἀρχῶν, περὶ ἐθνικῆς πολιτικῆς
» τοῦ Σοβιετικοῦ κράτους καὶ τῶν ὁποίων ἑρμηνευτὴς ἦτο ὁ ἴδιος ὁ Ἰωσὴφ Στάλιν.
» Καὶ αἱ πράξεις αὗται ἐξετελέσθησαν χωρὶς νὰ τὰς ὑπαγορεύσῃ καμμία στρα-
» τιωτικὴ ἀνάγκη.

« Σύντροφοι, εἶναι γνωστὸν ὅτι κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1943 εἶχε σημειωθῇ ἡ
» ὁριστικὴ στροφὴ τοῦ πολέμου ὑπὲρ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως εἰς τὸ Ἀνατολικὸν
» Μέτωπον. Παρὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Στάλιν ἐλήφθη καὶ ἐξετελέσθη μία ἀπόφασις μα-
» ζικῆς ἐκτοπίσεως ὅλων τῶν Καράτσα, χωρὶς καμμίαν ἐξαίρεσιν. Μετὰ ἕνα μῆνα
» πάλι κατὰ διαταγὴν τοῦ Στάλιν συνετελέσθη ἡ ἐκτόπισις τοῦ πληθυσμοῦ τῶν
» Καλμούκων. Μετὰ τρεῖς μῆνας, τὸν Μάρτιον τοῦ 1944, ὅλοι οἱ Τσετσὲν καὶ οἱ
» Ἰνγκοὺς ἐξετοπίσθησαν καὶ ἡ αὐτόνομος δημοκρατία των κατηργήθη. Τὴν ἰδίαν
» τύχην εἶχον οἱ πληθυσμοὶ τῶν Καμπαρυτὶν—Μπαλκάρ. Καὶ θὰ ἐξετοπίζοντο καὶ
» οἱ Οὐκρανοὶ ἐὰν δὲν ἦσαν τόσο πολλοὶ καὶ ἂν εὑρίσκετο τόπος εἰς τὸν ὁποῖον θὰ
» μποροῦσαν νὰ μεταφερθοῦν ».

Ὡστόσο ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει ἰδιαιτέρως τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν εἶναι τὸ γεγονὸς ὅτι μεταξὺ τῶν μειονοτήτων ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐξέσπασε ἡ μανία τοῦ Κρεμλίνου ἦσαν καὶ οἱ Ἕλληνες, ποὺ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἦσαν ἐγκατεστημένοι εἰς τὰς νοτίους περιοχὰς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ρωσίας. Ἐναντίον αὐτῶν οἱ διωγμοὶ ἤρχισαν ἀμέσως μετὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1917. Ὅλαι αἱ Ἑλληνικαὶ περιουσίαι, δημιουργημέναι μὲ τὸν σκληρὸν μόχθον ὁλοκλήρων γενεῶν, ἐδημεύθησαν ἢ κατεστράφησαν. Χιλιάδες Ἑλλήνων ἐφυλακίσθησαν, ἐξετελέσθησαν ἢ ὁπωσδήποτε ἐξηφανίσθησαν χωρὶς ἔκτοτε νὰ δώσουν σημεῖα ζωῆς.

Δευτέρα μεγάλη περίοδος διωγμῶν κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς μειονότητος, ἐντελῶς ἀδικαιολόγητος, ἤρχισε τὸν Νοέμβριον τοῦ 1937 ἀπὸ τὸν τότε Ἐπίτροπο τοῦ Λαοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γέζωφ—τὸ αἱμοσταγὲς κτῆνος ποὺ ἀντικατέστησε τὸν ἐκκαθαρισθέντα Γιακόντα, γιὰ νὰ ἐφαρμόσῃ πλέον ἀποτελεσματικῶς τὴν σταλινικὴν τρομοκρατίαν. Κάθε 15ην τοῦ μηνὸς χίλιοι Ἕλληνες διετάσσοντο ἀπὸ τὰ ὄργανα τοῦ Γέζωφ νὰ εἶναι ἕτοιμοι πρὸς ἀναχώρησιν. Ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἕλληνες τῆς Γεωργιανῆς πόλεως Τουαζὲ ἐξετοπίσθησαν. Κατηγορία ἦτο ἡ συνήθης· κατασκοπία καὶ προπαγάνδα ἐναντίον τῆς ἀσφαλείας τοῦ καθεστῶτος. Ἀπόδειξις καμμία. Ἦτο δὲ πασίδηλον καὶ γνωστὸν ὅτι οἱ Ἕλληνες τῆς Ρωσίας ποτὲ δὲν ἀνεμίχθησαν εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς ἀγώνας καὶ τὰς ἐπαναστάσεις τῶν Ρώσων.

Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸ 1940, σύμφωνα μὲ τὴν στατιστικὴν τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν «ΠΡΑΒΔΑΝ» τῆς Μόσχας τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1940, ἀνήρχετο εἰς 285.000. Ἐκ τούτων οἱ 248 εἶχον ἀποκτήσει τὴν σοβιετικὴν ὑπηκοότητα. Οἱ περισσότεροι ἦσαν ἐγκατεστημένοι εἰς τὴν Κριμαίαν καὶ εἰς τὸν Καύκασον. Μὲ τὰ καταπιεστικὰ μέτρα καὶ τὰς ἀπελάσεις τοῦ 1937, μὲ τὰς πολεμικὰς περιπετείας καὶ τὰς μετακινήσεις, μὲ τὰ στρατόπεδα καταναγκαστικῆς ἐργασίας εἰς τὴν Σιβηρίαν δὲν εἶχον παραμείνει τὸ 1949 παρὰ μόνον 17.000 εἰς τὸ Σοχοὺμ καὶ εἰς τὸ Μπατούμ. Καὶ αὐτοὺς τὸν Ἰούνιον τοῦ 1949 ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις τοὺς ἔδιωξεν ἀπὸ τὰς ἑστίας των καὶ ἐξώρισεν εἰς τὴν Κεντρικὴν Ἀσίαν, ὅπως καὶ τοὺς Ἐσθονοὺς καὶ Λιθουανούς.

Σαφῆ εἰκόνα τῆς ἀθλίας διαβιώσεως τῶν ὑπολειμμάτων αὐτῶν τῆς ἄλλοτε εὐημερούσης Ἑλληνικῆς μειονότητος μᾶς ἔδωσαν οἱ τελευταῖοι ἐπαναπατρισθέντες ἀπὸ τὸ Καζαχστὰν ὁμογενεῖς. Αὐτοὶ ὄχι μόνον ἐπεβεβαίωσαν τὰ σχετικὰ μὲ τοὺς διωγμοὺς ποὺ ἀνεφέραμε ἀνωτέρω, ἀλλὰ μᾶς ἀφηγήθησαν καὶ πλῆθος ἄλλων λεπτομερειῶν τῆς ἀφαντάστου αὐτῆς τραγωδίας, ἡ ὁποία συνεχίζεται ἀκόμη.

Ὁ κ. Καμίνιν εἰς τὸ ἄρθρον του τῆς 25ης Ἰανουαρίου 1957 μᾶς διαβεβαιώνει ὅτι «ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις εἰς τὸ μέλλον θὰ ἐνισχύῃ καὶ θὰ ἀναπτύσσῃ τὰς σχέσεις της μετὰ τῆς Ἑλλάδος». Πῶς εἶναι ὅμως δυνατὸν νὰ πεισθοῦμε περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν ἀνεξόδων αὐτῶν διαβεβαιώσεων ὅταν τὸν ἴδιον περίπου χρόνον ἐκδίδεται ἕνα Διάταγμα τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ, περὶ ἀποκαταστάσεως πέντε μόνον ἐκ τῶν ἐκτοπισθεισῶν μειονοτήτων καὶ οὐδὲ λέξις ἀναφέρεται περὶ τῆς τύχης χιλιάδων ὁμογενῶν μας τῆς αὐτῆς κατηγορίας; Δὲν θὰ ἦταν ἄρά γε πρᾶξις στοιχειώδους ἀνθρωπισμοῦ καὶ μία ἀπὸ τὶς ἀποδείξεις καλῶν διαθέσεων ποὺ θὰ ἠμποροῦσε νὰ μᾶς δώσῃ τὸ Κρεμλῖνον, ἡ ἀποκατάστασις τῆς συνεχιζομένης ἀδικίας;

ΛΥΣΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ἡ λύσις τοῦ Ἀστυνομικοῦ Προβλήματος τοῦ 103ου τεύχους ὑπὸ τὸ τίτλον «Τὰ φῶτα ἔσβυσαν...», εἶναι ἡ ἑξῆς :

Ὁ Συνεργάτης μας ὑπωψιάσθη τὸν ταμίαν.

Εἶχε πλάσει τὴν Ἱστορία αὐτὴ μὲ τὸ σκοπὸ νὰ σκεπάσῃ τὴν κατάχρηση ποὺ εἶχε διαπράξει.

Τὰ εἶχε προβλέψει ὅλα, ἀκόμη νὰ σβύσῃ καὶ τὸ φῶς τοῦ γραφείου του. Δὲν σκέφτηκε ὅμως τὸ ἠλεκτρικὸ ρολόϊ, τὸ ὁποῖο θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε σταματήσει κατὰ τὴν ὥρα ποὺ διεπράχθη τὸ ἀδίκημα, ὁπότε θὰ ἔπρεπε νὰ «πηγαίνῃ» ἕνα περίπου τέταρτον πίσω, ἐνῷ πήγαινε ἕνα λεπτό...μπροστά!

Ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀπέστειλαν ὀρθὴν λύσιν οἱ : 1) Ὑπαστυνόμος Α' κ. Γεώργιος Καραβαλίσης, 2) ἀστυφύλαξ κ. Σπῦρος Ἀρχοντάκης καὶ 3) ἰδιώτης κ. Κων. Παναγιωτόπουλος.

ΕΦΟΔΙΑ ΤΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΙΝ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥ

Ὑπὸ τοῦ Ἀρχιφύλακος,
κ. **ΣΠΥΡΟΥ ΠΗΛΟΥ**

Ἡ Ἀστυνομικὴ ράβδος

Ἡ νύχτα φεύγει ὁλόχαρη...

Μέσα στὸ ἀπέραντο, τρομαχτικὸ σκοτάδι της πνίγεται κάθε φῶς... Οὔτε τ' ἀστέρια, οὔτε τὸ χλωμὸ φεγγάρι δὲν καταφέρνουν νὰ φωτίσουν τοὺς ἔρημους δρόμους... Ἡ Νύχτα μαίνεται... Ἡ Νύχτα κυριαρχεῖ παντοδύναμη τριγύρω...

...Μέσα στὴν καμαρούλα μου βασιλεύει ἡ σιωπή... Μονάχα τὸ μικρὸ ρολόϊ τοῦ κομοδίνου ταράζει τὴν ἡσυχία...

Ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο βλέπω τὴν κοιμισμένη πόλη σὰν μέσα σὲ ὅραμα...

Χιλιάδες μικρὰ φωτάκια ἐκεῖ ἀπέναντι, μέσα στὸ κατάμαυρο φόντο, μοιάζουν μὲ ἀσημένιες χάντρες, κεντημένες πάνω σ' ἕνα σκοῦρο χαλί...

Μιὰ κάτασπρη γάτα, μέσα στὴν αὐλή, κάτω ἀπὸ τὴ μικρὴ ροδακινιά, στέκει κουλουριασμένη κι' ἀμίλητη ἀπέναντί μου, καὶ μὲ κυττάζει... Ποιὸς ξέρει τί νὰ συλλογίζεται γιὰ μένα!!!... Βλέπω τὰ μάτια της ποὺ γυαλίζουν παράξενα μέσα στὸ σκοτάδι, καὶ νοιώθω ἕνα περίεργο φόβο νὰ μὲ πλημμυρίζῃ...

Ἐγὼ κι' αὐτὴ ἡ γάτα, μόνοι κι' ἄγρυπνοι τούτη τὴν προχωρημένη ὥρα, εἴμαστε δυὸ παράξενοι σύντροφοι, ἀμίλητοι καὶ σιωπηλοί...

Ἕνας σκύλος κάπου-κάπου ἀγριεύει... Ἀκούγεται ἀπὸ μακριὰ τὸ γαύγισμά του μονότονο, ἐχθρικό... Κι' ὕστερα ξαναγίνεται καὶ πάλι ἡσυχία...

Κι' ἡ νύχτα φεύγει ὁλόχαρη, μέσα στὸ ἀπέραντο, τρομαχτικὸ Σκοτάδι της...

Περίεργο... Ἄξαφνα, καθὼς στέκω συλλογισμένος μπροστὰ στὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο, νοιώθω πὼς ἡ νεκρὴ ἐτούτη Πολιτεία τῶν ἄψυχων ὄντων ἀνασταίνεται...

Βλέπω τὰ δέντρα νὰ κινοῦνται... Τ' ἀκούω νὰ φλυαροῦν ψιθυριστά...

Βλέπω τὰ σπίτια νὰ μετακινοῦνται... τοὺς μαντρότοιχους νὰ παίρνουν ζωή... τ' ἀνηφορικὰ δρομάκια νὰ ἁλαφροπερπατοῦν κοντὰ-κοντά... Καὶ χάμω, πάνω στὸ ζεστὸ χῶμα, βλέπω ἕναν ὁλόκληρο κόσμο μικροσκοπικῶν ἐντόμων νὰ πηγαινοέρχεται βιαστικὰ ἐδῶ κι' ἐκεῖ... Μονάχα ἡ γάτα στέκει πάντα ἐκεῖ, στὴν ἴδια θέση, κάτω ἀπ' τὴ μικρὴ ροδακινιά, κουλουριασμένη κι' ἀμίλητη...

...Ψηλὰ τ' ἀστέρια ἔχουν σχεδὸν ἀποκοιμηθῆ... Καὶ τὸ φεγγάρι, ἀκόμα κι' αὐτό, μισοκλείνει τὰ βλέφαρά του νυσταγμένο...

Ἕνα μικρὸ παιδάκι, ἕνα μωρὸ ἀπ' τὸ γειτονικὸ σπίτι ξύπνησε ἄξαφνα...καὶ κλαίει... Ἡ μαμά του προσπαθεῖ νὰ τὸ ἡσυχάσῃ...Ἀκούω τὸ νυσταγμένο της νανούρισμα...

«Νάνι του, νανάκια του, κι' ὕπνος στὰ ματάκια του»

Ἀντηχοῦν τὰ λόγια της πένθιμα, μέσα στὴ νύχτα...

«Ὕπνε, ποὺ παίρνεις τὰ μικρά,
ἔλα, πάρε κι' ἐτοῦτο...»

Ὕστερα σωπαίνει... Τὸ μωρὸ ἀποκοιμήθηκε... Κι' ὀνειρεύεται τὸ Μικρὸ Χριστούλη νὰ τοῦ χαμογελᾷ...

Ἡ γάτα ξαφνικὰ τινάζεται ἀπὸ τὴ θέση της κι' ὁρμᾷ μέσα στὰ πυκνὰ φύλλα, ἑνὸς ἄγριου φυτοῦ... Μὰ σὲ λίγο ξαναγυρίζει στὴ θέση της, κρατῶντας στὰ δόντια της ἕνα ποντικό... Τὸν γαργαλάει, τὸν πιλατεύει, τὸν θυμώνει, παίζει μὲ τὴν ἀγωνία του...

Κι' ἔτσι γινόμαστε τρεῖς στὴ συντροφιά μας...

Τρεῖς καὶ τέταρτο τὸ πρωΐ...

Μιὰ ἐλαφρὴ ψύχρα μπαίνει ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο... ἐνῶ, τὴν ἴδια ὥρα οἱ προβολεῖς ἑνὸς αὐτοκινήτου φωτίζουν τὸ στενὸ σοκάκι τοῦ σπιτιοῦ μου... Σὲ λίγο τὸ αὐτοκίνητο σταματᾷ πιὸ 'κεῖ... Μιὰ παρέα, μιὰ εὔθυμη παρέα ἀποβιβάζεται, καὶ συνεχίζει πεζῇ τὸ δρόμο πρὸς τὰ λατομεῖα τραγουδῶντας, σὲ σπασμένη μουσικὴ κλίμακα :

«...'Απόψε μή...
ἀπόψε μή...
ἀπόψε μὴ βαρυγκομᾷς
Ὁ κόσμος ἔγινε γιὰ μᾶς...»

Νυχτερινὴ σερενάτα, ἔξω ἀπὸ τὰ κλειστά, φτωχικὰ σπιτάκια τῆς γειτονιᾶς μου... Ὅλα τότε θαρρεῖς καὶ ἐπαναλαμβάνουν τραγουδιστὰ τὰ ἴδια λόγια...

«Ὁ κόσμος ἔγινε γιὰ μᾶς...»

Μονάχα ὁ μικρὸς κατάδικος τῆς συντροφιᾶς μου, ὁ ἄτυχος ποντικός, δὲν τολμᾷ νὰ σιγοντάρῃ τὰ λόγια τοῦ τραγουδιοῦ, καθὼς βρίσκεται πιασμένος στὸ στόμα τοῦ αἰώνιου θηλυκοῦ...

Τώρα ἡ παρέα διαλύθηκε... Ὕστερα ἀπὸ ἀτέλειωτα καληνυχτίσματα καὶ λυρικοὺς ἀποχαιρετισμοὺς τραβᾷ καθένας τους γιὰ τὸ σπιτάκι του...

'Αστυνομικὴ ῥάβδος (γκλὸπ)

Δυὸ ἀπ' αὐτοὺς περνοῦν τρικλίζοντας ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μου καὶ κουβεντιάζουν. Κουβεντιάζουν στὴν πανάρχαιη διάλεκτο τῶν μεθυσμένων...

—«...Τὸ λοιπόν, ποὺ λές, Βάγγο, ἡ διεθνὴς ἐξοπλιστικὴ » κατάσταση τοῦ πᾶσα ἕνα Ἔθνους θὰ φέρῃ τὴ συντέλεια τοῦ » αἰῶνος...» (μικρὴ παῦσις) «...'Ακοῦς ἐκεῖ νὰ μὴν ὑπάρχη » συγκοινωνία!!!... 'Αργά, λέει... Δηλαδὴ στὴν ἐκμετάλλευση » τὸ πᾶμε...Ταξὶ σοῦ λέει ὁ ἄλλος... Νὰ ἕνα τριαντάρη... Καὶ » διπλῆ ταρίφα ἀπ' τὸν Ἅγιο Λουκᾶ, καὶ δύο μετὰ μεσονύ- » χτιον... Τί τσίχλα εἶναι αὐτὴ ἡ Καίτη!!...»

—«Κατὰ τὰ βρισκούμενα... Πῶς νὰ δουλέψῃς τὴν αὔ- » ριον ἡμέραν; Πᾶμε γιὰ καφέ ;...»

'Ακούω τὸν χαριτωμένο αὐτὸ διάλογο, καὶ μὲ...συναρπάζει... ἡ ἀκαταμάχητη λογική του... 'Απὸ τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ πᾶσα ἕνα βγαίνει ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ διπλῆ... Κι' ἀπ' τὰ βρισκούμενα ρωτιέσαι πῶς νὰ δουλέψῃς τὴν αὔριον ἡμέραν, καὶ πᾷς γιὰ καφφέ...

Δηλαδὴ «ῥάβδος ἐν γωνίᾳ, ἄρα βρέχει...»

«Ῥάβδος ἐν γωνίᾳ...» Κλείνω τὸ παράθυρο καὶ μπαίνω στὸ δωμάτιο... Μισοχαμογελῶ καθὼς ἀντικρύζω στὴ γωνιὰ μιὰ ῥάβδο... Τὴν ἀστυνομικὴ ῥάβδο μου...

Εἶναι στὴ γωνιά... Κι' ὅμως δὲν βρέχει!!!

Σκύβω καὶ παίρνω ἐτοῦτο τὸ ἄψυχο ξύλο στὰ χέρια μου... Ξαπλώνω ὕστερα στὴν μικρή, πράσινη πολυθρονίτσα μου, κρατῶντας πάντα τὸ ραβδὶ στὰ χέρια μου...

Νὰ καὶ ὁ τέταρτος τῆς συντροφιᾶς... Τὸ καρρὲ συνεπληρώθη... Δὲν μᾶς μένει παρὰ νὰ παίξουμε ξερή... Γελῶ, πετῶντας ἐπάνω στὸ κρεβάτι τὸ ραβδί...

Μὰ τότε γίνεται κάτι τὸ καταπληκτικό... Σηκώνεται τότε ἐκεῖνο ὄρθιο, στηρίζεται στὸ μοναδικὸ ξύλινο πόδι του, καὶ μὲ ρωτᾷ πειραγμένο:

«...Γιατὶ μὲ εἰρωνεύεσαι, κύριε 'Αρχιφύλαξ;...»

Δὲν βρίσκω τί νὰ τοῦ ἀπαντήσω, καὶ ἑτοιμάζουμαι νὰ τοῦ ζητήσω συγνώμην, μὰ ἐκεῖνο δὲν μ' ἀφήνει νὰ μιλήσω... Ἔχει πάρει φόρα...

«...Μὲ κοροϊδεύεις ἔ;... Ἀχάριστε... Τί μὲ κυττάζεις ἔτσι, σὰν χαζός;... Σοῦ » κακοφαίνεται;... Κι' ὅμως, δὲν εἶναι ψέμματα... Εἶσαι ἀχάριστος... Ἀλλὰ ἀπόψε » θὰ σοῦ τὰ ψάλλω μιὰ καὶ καλή, ἔτσι γιὰ νὰ ξεσκάσω...»

Νοιώθω δύσκολη τὴ θέση μου, αἰστάνουμαι σὰν κατηγορούμενος, καθὼς ἐκεῖνο συνεχίζει τὸ φιλιππικό του:

«...Μ' ἔχεις πετάξει σὲ μιὰ γωνιά, ὅπως πετᾷς τ' ἀποτσίγαρά σου... Κι' ὅταν » ἡ ἀδελφή σου σκουπίζῃ τὸ σπίτι μὲ κλωτσᾷ νευριασμένη... «Οὔφ, αὐτὸ τὸ πα- » λῃογκλὸπ» φωνάζει... Κι' ἄλλοτε πάλι μὲ παίρνεις ἐσὺ καὶ μὲ κτυπᾷς ἐπάνω σὲ » κανένα καρφί, σὰν νἄμαι κανένα παληόσφυρο... Ὅμως ἡ θέση μου δὲν εἶναι αὐτή. » Ἀνήκω κι' ἐγὼ σ' εὐγενικὴ τάξη. Κι' ἔχω ἀποφασίσει ν' ἀγωνισθῶ γιὰ τὴν καλ- » λιτέρευση τῆς θέσεώς μου. Γιὰ σκέψου νὰ σοῦ κάνω μιὰ ἀπεργία;... Τί θὰ γίνῃς » λοιπόν, κ. Ἀρχιφύλαξ, χωρὶς ἐμένα;... Ἀχάριστε... Δὲν σὲ εἶδα ποτὲ νὰ μὲ πάρῃς » στὰ χέρια σου, νὰ μὲ χαϊδέψῃς στοργικά, νὰ μοῦ παίξῃς, νὰ μοῦ πῇς—ἔστω καὶ μιὰ » φορὰ—«Μπράβο, μικρέ μου φίλε... Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος μαζί σου». Γιατί;... » Τὴν ἄλλη φορὰ σ' ἔβλεπα ὅλο τὸ βράδυ νὰ γράφῃς γιὰ 'κεῖνο ἐκεῖ τὸ παληορόλογο, » ποὖχεις πάνω στὸ κομοδίνο σου... Αὐτὸ τόχεις ψηλά, ἐμένα μὲ ρίχνεις κάτω... » Ὅμως αὐτὸ ὅλο σὲ φασαρίες σὲ βάζει... Πρῶτα-πρῶτα θέλει κάθε βράδυ κούρ- » δισμα... Ὕστερα τακτικὰ θέλει καθάρισμα... Κι' ἄλλοτε πάλι σταματᾷ, χαλάει... » Καὶ θέλει μάστορη... Καὶ σὲ ἀναγκάζει νὰ δώσῃς τοῦ κόσμου τὰ λεφτὰ γιὰ τὴν » ἀφεντιά του... Κι' ὕστερα τί ὑπηρεσία σοῦ προσφέρει; «Μετράει τὸ χρόνο», λέει... » Σπουδαῖα τὰ λάχανα... Ἐγὼ ὅμως τὸ φουκαριάρικο καὶ περιφρονημένο οὔτε κούρ- » δισμα θέλω, οὔτε χαλάω ποτέ, οὔτε ποτὲ σ' ἔβαλα σὲ ἔξοδα. Εἶμαι τὸ μόνο πρᾶ- » γμα στὸν κόσμο ποὺ σὲ ὑπηρετῶ χωρὶς νὰ ζητῶ τίποτε... Καὶ τί ὑπηρεσίες σοῦ » προσφέρω!!!. Ἐγὼ δέν... «μετράω τὸ χρόνο», ἀλλὰ προστατεύω ἀποτελεσματικὰ » τὴ ζωή σου καὶ σοῦ δίνω δύναμη στὶς κρισιμώτερες στιγμές σου... Γιὰ θυμήσου... » «...κάποιο «τρομερὸ» συλλαλητήριο, ὅταν βρέθηκες κυκλωμένος ἀπὸ ἔξαλλους » συνανθρώπους σου καὶ κινδύνευε ἡ ζωή σου... Πετάχτηκα ἀπ' τὴ θέση μου, καὶ » τοὺς ἔτρεψα σὲ φυγή...

«...Γιὰ θυμήσου...

...«Ὅταν, ἕνα θεοσκότεινο, χειμωνιάτικο βράδυ, βρέθηκες ἀπέναντι ἀπὸ μία » ὁμάδα κακοποιῶν ποὺ ἔπεσαν ἐπάνω σου γιὰ νὰ σὲ κομματιάσουν... πῶς γλύτω- » σες, λοιπόν, ἀχάριστε; πάλι μὲ μένα... Ἐγώ... ἐγὼ «καθάρισα γιὰ πάρτι σου» » καὶ τότε...

«Τὰ ξέχασες, ὅλα αὐτά, κ. Ἀρχιφύλαξ;...

«Ὅμως δὲν πρέπει... Εἶναι ἀδικία... Ὁ πόλεμος ἔγινε γιὰ τὰ δίκαια τῶν » λαῶν... Γιατὶ ὄχι καὶ τὰ δικά μας;...

« Γιὰ θυμήσου...

...«Ὅταν, κάτω ἀπ' τὶς φεγγαριάτικες ἀχτῖδες, σὲ κάποιαν ἄκρη ἀπόμερη » τῆς Ἀθήνας, ἅστραψε μπροστά σου ἡ μυτερὴ λεπίδα ἑνὸς τεράστιου μαχαιριοῦ... » Τὰ χρειάστηκες τότε, δειλέ... Ἤσουνα ἕτοιμος νὰ τὸ βάλῃς στὰ πόδια... Ἀλλὰ » ἐγὼ σὲ συγκράτησα, διασώζοντας τὸ γόητρο τῆς Ἀστυνομίας σου... Τινάχτηκα ξανὰ » ἔξω, καὶ σὲ λίγο τὸ μαχαίρι βρισκόταν πεταγμένο στὸ λιθόστρωτο, καὶ ὁ κακο- » ποιὸς δεμένος μπροστά σου...

«Λοιπόν; Τί συλλογᾶσαι, καπετάνιο μου;... Δὲν ἔχω δίκῃο;... Τότε γιατὶ σὲ » ὑποχρεώνουν οἱ ἀνώτεροί σου νὰ μὲ σέρνῃς μαζί σου ὅπου πᾷς; Εἶμαι κι' ἐγὼ ἕνα » ἀπὸ τὰ «ἀπαραίτητα ἐφόδιά σου...». Ἀλλὰ ἦλθε ἡ στιγμὴ νὰ κάνῃς κάτι καὶ γιὰ » μένα... Ἄσε τοὺς ρωμαντισμοὺς καὶ τὶς νύχτες ποὺ φεύγουν ὁλόχαρες, καὶ γράψε » δυὸ λόγια γιὰ μένα, τὸν ἀνώνυμο φύλακά σου, ποὖμαι καὶ ἀνώνυμος, καὶ πιστὸς » φύλακας τοῦ ἀνθρώπου ἀπ' τὰ πολὺ-πολὺ παληὰ χρόνια... ἐμπρός, λοιπόν...» εἶπε, καὶ ξανάγειρε στὸ κρεβάτι ἡ ἀστυνομικὴ ράβδος μου, ξαναπαίρνοντας πάλι τὴν πρώτη μορφή της... Ἕνα ἄψυχο κομμάτι ξύλου... Τὸ κυττάζω καὶ γιὰ πρώτη φορὰ

τὸ βλέπω κομψό, ἔτσι μὲ τὴν πέτσινη κορδελίτσα ποὺ τυλίγει τὸ κεφαλάκι του...

Σηκώνουμαι νὰ ξανανοίξω τὸ παράθυρο, νὰ δῶ τοὐλάχιστον τί ἔγινε ὁ αἰχμαλωτισμένος ποντικός, ἀλλὰ θυμᾶμαι τὰ λόγια της: «Ἄσε τοὺς ρωμαντισμοὺς καὶ τὶς νύχτες ποὺς φεύγουν ὁλόχαρες...»... Ξανακάθουμαι λοιπὸν στὴν καρέκλα μου, ἀνάβω ἕνα τσιγαράκι καὶ αἰστάνουμαι τὴν ὑποχρέωση νὰ τῆς ἀφιερώσω ὁλόκληρο αὐτὸ τὸ κείμενό μου, ὄχι ἀπὸ καθῆκον, ἢ ἀπὸ φόβο. Ἀλλὰ ἀπὸ εὐγνωμοσύνη... Γιὰ τὶς πολλὲς καὶ πολύτιμες ὑπηρεσίες της... Κι' ἐνῷ ἐκείνη γυρνᾷ ἀπ' τ' ἄλλο πλευρὸ κι' ἀποκοιμιέται, σκαλίζω τὴ μνήμη μου νὰ ἀνακαλύψω τὸ γενεαλογικό της δέντρο... Ἔτσι, γιὰ νὰ ἀνακαλύψω τὴν εὐγενικὴ καταγωγή της, καὶ νὰ ἀποκαταστήσω τὸ ὄνομα καὶ τὴ μνήμη της...

***

Γεννήθηκε ἀπ' τὸ κοινὸ ραβδί... Κι' αὐτὸ πρωτοφτειάχτηκε ἀπὸ ξύλο... Δὲν εἶναι αἰτία αὐτὴ γιὰ νὰ τὸ κατηγορήσω... Κι' ἐγὼ ἀπὸ... πηλὸ ἔγινα... Λάσπη ἐγώ, ξύλο αὐτό... ἕνα ξύλο μακρύ, μὲ χίλιες ὀνομασίες... Ἡ βακτηρία εἶναι ἡ γιαγιά του...

Καὶ μέσα στοὺς πρώτους βλαστοὺς τῆς οἰκογενείας του ἀνταμώνουμε ἄφθονους εὐγενεῖς, ἱερωμένους, στρατιωτικούς, μουσικούς, σπόρτσμαν, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους τοῦ μόχθου... Ἔτσι ἔχουμε τὴν «ποιμαντορικὴ ράβδο», τὴν «στραταρχική», τὴν «ράβδο τουφεκίων» (κοινῶς ὀβελό), τὴν «ἀστυνομικὴ ράβδο» (ἢ γκλόπ), τὴ «μαγικὴ» τῶν ταχυδακτυλουργῶν, τὴν «ποιμενικὴ» (κοινῶς ἀγκλίτσα), τὴν «σιδηροδρομικὴ» (τὴν ἑτεροθαλῆ ἀδελφή του ἀπὸ σίδερο), τὴν «ρυθμικὴ» (κοινῶς μπαγκέτα) τὴν «χιονοδρομικὴ» καὶ ἕνα σωρὸ ἄλλες...

Τὴν ἀνταμώνουμε ἀπ' τὰ πολὺ παληὰ τὰ χρόνια... Ἀπ' τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους εἴτε σὰν μπαστούνι κατὰ τὸ περπάτημα, εἴτε σὰν ὅπλο...

Οἱ Βαβυλώνιοι, παραδείγματος χάριν, χρησιμοποιοῦσαν ράβδους στολισμένες μὲ ἀνάγλυφες εἰκόνες, δηλαδὴ μὲ φροῦτα, λουλούδια, πουλιὰ κλπ. Αὐτὰ τὰ ραβδιὰ τὰ ὀνομάζει ὁ Ἡρόδοτος «σκῆπτρα χειροποίητα». Τέτοια ξύλινα ραβδιὰ στολισμένα μὲ ἱερογλυφικὲς διακοσμήσεις βρέθηκαν πολλὰ στὴν Αἴγυπτο. Οἱ πρόγονοί μας, οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, χρησιμοποιοῦσαν πολὺ στὸν καθημερινό τους βίο τέτοια ραβδιά, ποὺ τοὺς ἔδιναν διάφορες ὀνομασίες, ὅπως «βάκτρον», ἢ «βακτηρία», ἢ «σκῆπτρον», ἢ «σκίπων», ἢ «σκυτάλη», κλπ.

Ὁ Ὅμηρος ἀναφέρει γιὰ ραβδιὰ μὲ χρυσᾶ καρφιὰ καὶ ἔλικες, οἱ Δωριεῖς χρησιμοποίησαν τὴν βαρειὰ σκυτάλη, οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι τὰ «ρόπαλα τοῦ Ἡρακλέους», οἱ δὲ θηλυπρεπεῖς νεαροὶ ἄλλοτε τὴν «περσίδα βακτηρία» καὶ ἄλλοτε ἄγρια ραβδιὰ μὲ ἀκάνθια. Γενικώτερα ὅμως ἡ ράβδος ἦταν γνώρισμα τῶν γερόντων καὶ ἰδίως τῶν ραψῳδῶν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους βγῆκε καὶ ἡ φράσις : «κατὰ ράβδον ἐπῶν».

Οἱ Ἐτροῦσκοι ἐχρησιμοποίησαν ἐπίσης πολυτελῆ, ἴσα ραβδιά, μὲ πλατὺ ἢ σφαιρικὸ κεφάλι, καὶ λιγώτερο οἱ Ρωμαῖοι, ποὺ τὰς ἔδωσαν καὶ αὐτοὶ διάφορες ὀνομασίες, ὅπως bacillum, baculus, scipia κλπ.

Τὸν ἐνδέκατο αἰῶνα ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦν τέτοια ραβδιὰ καὶ οἱ δεσποινίδες τῆς ἀριστοκρατίας, ἐνῷ τὸν δέκατο πέμπτο αἰῶνα ἐθεωρεῖτο σὰν ἀπαραίτητο ἐξάρτημα περιπάτου. Ὕστερα τὸν δέκατο ἕκτο αἰῶνα χρησιμοποιοῦσαν ράβδους ὅλες οἱ κοινωνικὲς τάξεις, γιὰ νὰ γίνῃ σὲ λίγο καὶ μέρος τῆς στρατιωτικῆς στολῆς περιπάτου ἀντὶ γιὰ ξίφος.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως παρουσιάζεται καὶ ἡ μαγκούρα. Ὕστερα ἡ χρήση τῆς ράβδου γενικεύτηκε, ὥστε καὶ στὴν ὀρειβασία ἀκόμα νὰ χρησιμοποιῆται ὡς «ραβδοσκαπάνη» καὶ «χιονοδρομικὴ ράβδος». Ὑπάρχουν δὲ ραβδιὰ σήμερα ποὺναι κούφια ἀπὸ μέσα καὶ περιέχουν τρίποδες φωτογραφικῶν μηχανῶν, καλάμια ψαρέματος καὶ χίλια δυὸ ἄλλα ἀντικείμενα.

Σὰν ὅπλο ἡ ράβδος χρησιμοποιήθηκε εὐρύτατα κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, κι' ὕστερα μὲ τὴ μορφὴ τοῦ πολεμικοῦ ροπάλου, ποὺ στὴν ἄκρη εἶχε καρφιὰ ἢ ἄλλα βαρίδια. Ἀργότερα τὴ συναντᾶμε ὡς τὸ συνηθέστερο ὅπλο τῶν μονομαχιῶν,

ἐνῷ τὸν δέκατο τέταρτο αἰῶνα μ' αὐτὸ εἶναι ὡπλισμένοι οἱ ἀγρότες, ποὺ συνεχῶς ἐπαναστατοῦν. Ἀργότερα μέσα στὸ κούφιο ραβδὶ κλεινότανε ξίφος ἡ σουγιᾶς.

Σὰν ὅπλο ἡ ράβδος εἶναι τρομερή, ὁ δὲ καλὸς χειριστής της μπορεῖ νὰ καταφέρῃ περίπου 80 κτυπήματα μέσα σὲ 15 μόνο λεπτὰ τῆς ὥρας.

Ἡ ράβδος εἶναι ὅπλο τόσο ἀμυντικό, ὅσο καὶ ἐπιθετικό, στὴ Γαλλία δέ, πρὶν δυὸ αἰῶνες περίπου, ἡ ραβδομαχία ἀπετέλεσε ξεχωριστὴ τέχνη καὶ ξεχωριστὸ ἀγώνισμα. Ἀλλὰ καὶ σὰν ἔμβλημα ἐξουσίας χρησιμοποιήθηκε ἡ ράβδος ἀπ' τὰ ἀρχαιότατα χρόνια. Ἔτσι ἔχουμε πρῶτα-πρῶτα τὶς «ἡγεμονικὲς ράβδους», ποὺ οἱ Γάλλοι τὶς ὠνόμαζαν bâton de commandement καὶ οἱ Γερμανοὶ Kommandostad, ὕστερα τὰ σκῆπτρα κλπ.

Ἐπίσης σὰν ἱεραρχικὸ ἔμβλημα τὴν συναντᾶμε στοὺς ἀρχαίους Σῖνες, στοὺς Αἰγυπτίους, στοὺς Ἰουδαίους καὶ στοὺς Ρωμαίους, ὅπου ἦταν ἔμβλημα τῶν Ὑπάτων, ποὺ εἶχαν τοὺς ραβδούχους τους, τῶν Ἑκατοντάρχων, τῶν Δικαστῶν (ὅπως καὶ στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα ὅπου οἱ Δικασταὶ κρατοῦσαν τὴν γνωστὴ «ὀρθὴν βακτηρίαν») ἀλλὰ καὶ σὰν θρησκευτικῆς ἐξουσίας ἔμβλημα ποὺ τὸ κρατοῦσαν οἱ οἰωνοσκόποι καὶ οἱ κήρυκες (litus, virga). Ἀργότερα τὴν ἐχρησιμοποίησαν καὶ οἱ Χριστιανοὶ (ποιμαντορικὴ ράβδος) ποὺ τὴν κρατοῦσαν οἱ Πατριάρχαι, οἱ Πάπαι, οἱ Ἐπίσκοποι, Ἱερεῖς κλπ., ὅπως τὴν εἶχαν χρησιμοποιήσει καὶ οἱ Βουδισταί, μὲ τὴν ὀνομασία : «χακχαράμ». Κατὰ τοὺς φεουδαρχικοὺς χρόνους ἐπίσης συναντιέται ὡς ἔμβλημα δυνάμεως (festuca), ἔπειτα ἔγινε ἔμβλημα τῶν τελεταρχῶν, κηρύκων, στραταρχῶν καὶ στὸ τέλος, μέχρι πρὸ ὀλίγων χρόνων, στὴ Γαλλία καὶ στὴν Ἱσπανία, φανέρωνε, ἀναλόγως τοῦ σχήματός της, τὸν βαθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν ποὺ τὴν κρατοῦσαν.

Γιὰ νὰ μὴν ἐπεκταθῶ πολύ, ἀποφεύγω νὰ ἀναφέρω τὴν ἐθιμοτυπία τῆς ράβδου. Περιορίζομαι ὅμως, ἁπλῶς γιὰ τὴν ἱστορία της, νὰ μνημονεύσω περιληπτικῶς ὅτι ἡ εὐθεῖα ράβδος ἦταν ἐπισημότερη τῆς καμπύλης, ὅτι δὲν ἐπιτρεπότανε ἄλλοτε νὰ τὴν κρατοῦν οἱ ὑπηρέται, ὅτι ὁ ἐπισκέπτης δὲν τὴν ἔπαιρνε μαζί του στὴν αἴθουσα, ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ θεατὴς στὴν πλατεῖα τῶν μεγάλων χειμερινῶν θεάτρων, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν θεατὴ τοῦ θεωρείου, κι' ὅτι, τέλος, κατὰ τὸ χαιρετισμὸ μιᾶς κυρίας, ἡ ράβδος κρατιόταν ἀπ' τὸ ἄλλο χέρι κι' ὄχι σ' ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖο ἔβγαζε ὁ χαιρετῶν τὸ καπέλλο του.

Αὐτὴ εἶναι ἡ σύντομη ἱστορία τῆς ράβδου, ἡ ὁποία ἔχει πλουσία παράδοση καὶ εὐγενικὴ καταγωγή.

Τώρα, ὅσον ἀφορᾷ τὴ δική μας, τὴν ἀστυνομικὴ ράβδο, τὸ γκλὸπ—ὅπως τὸ λέμε—ἔλκει τὴν καταγωγή της ἀπὸ τὴ ράβδο ποὺ κρατοῦσαν οἱ νυχτοφύλακες στὴν πολὺ παληὰ ἐποχή.

Ἡ λέξις γκλὸπ (ἀγγλικὰ club) εἶναι ἀγγλικὴ καὶ σημαίνει ραβδί, ρόπαλο, μπαστούνι. Ἀπ' αὐτὴν ὠνομάστηκε ἔτσι καὶ ἡ ράβδος, ποὺ φέρουν οἱ ἄγγλοι ἀστυνομικοὶ καὶ τὴν ὁποίαν ἡ ἀγγλικὴ ὀργανωτικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἀστυνομίας καθιέρωσε στὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὸ 1921.

Στὸν Κανονισμό μας ὀνομάζεται «ἀστυνομικὴ ράβδος» καὶ εἶναι ξύλινη, βάρους 175 δραμίων, μήκους 35 ἑκατοστομέτρων καὶ περιμέτρου 10 ἑκατοστ. στὸ κάτω ἄκρο ποὺ εἶναι λεῖο. Ἡ λαβή της εἶναι λεπτότερη καὶ ἔχει τέσσερα ἀνάγλυφα δακτύλια, γιὰ νὰ κρατιέται καλὰ ἀπὸ τὸ χέρι, ὅπως ἐπίσης καὶ μικρὸ δερμάτινο λουρὶ ποὺ περιβάλλει τὸν καρπὸ τοῦ χεριοῦ.

Οἱ ἀστυνομικοὶ φέρουν τὸ γκλὸπ στὴ δεξιὰ τσέπη τοῦ πανταλονιοῦ, ποὺ εἶναι εἰδικὰ φτειαγμένη βαθύτερη.

***

Γλυκοροδίζει... Τὰ σκοτάδια σιγὰ-σιγὰ διαλύονται...
Ἕνα νέφος περιβάλλει τὶς γύρω βουνοκορφές...
Ἕνα-ἕνα ξυπνᾶν τὰ κοκόρια, καὶ σαλπίζουν τὸ πρωϊνὸ ἐγερτήριο...

Σηκώνομαι κι' ἀνοίγω τὸ παράθυρο... Μιὰ μυρωμένη πνοὴ δροσεροῦ ἀγέρα ὁρμᾷ μέσα στὴν κάμαρα...

Στὴν αὐλὴ ἡ γάτα χάθηκε... Μαζὶ κι' ὁ ποντικός...

Ἡ συντροφιά μου ἐλαττώθηκε...

Γυρίζω καὶ βλέπω τὸ γκλόπ, στὴ μέση τοῦ κρεβατιοῦ... Ἀκόμα κοιμᾶται... Κοιμᾶται βαθειά...

Ξανακάθομαι ἀπέναντί του καὶ τὸ κυττάζω... Τὸ κυττάζω μὲ συμπάθεια... Ποιὸς ξέρει ἀπὸ πόσα χέρια πέρασε πρὶν νὰ φτάσῃ στὰ δικά μου!!!... Ποιὸς ξέρει πόσους ἄλλους ἀφεντάδες ὑπηρέτησε πρὶν νὰ γίνῃ ὀρντινάτσα μου!!!..

Αὐτὴ ἡ διαδρομή, ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, μοῦ θυμίζει σκυταλοδρομία... Ναί!!!.. Ἀπὸ χιλιάδες ἄλλους ἀγωνιστὲς πέρασε ἡ ἀστυνομικὴ φλόγα γιὰ νὰ φτάσῃ στὸ 1957... τριάντα πέντε ὁλόκληρα χρόνια... Μιὰ ζωὴ ὁλόκληρη δηλαδή!!!

Καὶ τὴ ζωὴ αὐτὴ τὴν ἀκολούθησε πιστὰ ἐτοῦτο τὸ χιλιοκατηγορημένο ραβδί... Θυμᾶμαι...

Τὸ μάθημα τῆς Πρακτικῆς Διδασκαλίας στὴ Σχολὴ Ἀρχιφυλάκων. Χειμῶνας τοῦ 1921 στὴ γραφικὴ Κέρκυρα...

Καντούνια καὶ μεσαιωνικὰ πανύψηλα σπίτια... Γαλάζια θάλασσα τριγύρω μὲ τράτες καὶ ψαρόβαρκες... Ἡ Μπάντα στοὺς δρόμους... Καντάδες στὰ σοκάκια... Ἔρωτας στὰ πάρκα καὶ κάτω ἀπ' τὰ λουλουδιασμένα παρτέρια...Βενετσάνικα Μέγαρα, καὶ πανέμορφοι κῆποι... Ναοὶ κατάλευκοι... κι' ὁ Ἅγιος Σπυρίδωνας στὴ μέση, φρουρὸς ἀκοίμητος τοῦ ἀγαπημένου νησιοῦ Του...

Τότες πρωτοεμφανίστηκεν ὁ πρῶτος, κομψὸς καὶ εὐσταλὴς πόλισμαν, μὲ τὸ σῆμα ὑπηρεσίας στὸ χέρι, καταχειροκροτούμενος ἐδῶ κι' ἐκεῖ... Ἡ πρώτη σελίδα τῆς πανίερης ἱστορίας τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων...

Τότες πρωτακούστηκε καὶ τὸ πρῶτο, γλυκόλαλο τραγούδι γιὰ τὸ ἀσήμαντο αὐτὸ ξύλινο ραβδί... Ὁ ἐπιβλητικὸς πόλισμαν ἁρπάχτηκε στὰ φτερὰ ἑνὸς γαλάζιου θρύλου... Ἔγινε ὁ ἄρχοντας τοῦ παραμυθιοῦ... Χιλιάδες καρδιὲς ἐχτύπησαν γι' αὐτόν, καθὼς εὐθυτενὴς καὶ χαμογελαστὸς περιπολοῦσε στὸ νησί...

Κι' οἱ ἀγαθοὶ Κερκυραῖοι, οἱ πανέμορφοι αὐτοὶ τραγουδισταὶ καὶ κανταδόροι τῆς βιοπάλης, τὸν δέχτηκαν σὰν τὸ Μεσία... Πολλὲς διαδόσεις παραμυθένιες τὸν τύλιξαν στὰ φτερὰ τοῦ ὀνείρου...Μὰ ἀνάμεσα σ' αὐτὲς ἡ πιὸ χαριτωμένη εἶναι ἐτούτη:...

Λέγανε δηλαδή, (καὶ σταυροκοπιόντουσταν. Μὰ τὸν Ἅγιο!!! Μὰ τὸν Ἅγιο Σπυρίδωνα, μάθια μου!!!) ὅτι ὁ νέος φρουρὸς τῆς τάξεως, κρατοῦσε, λέει, ἕνα μαγικὸ ραβδὶ (Ἡμαρτον Παναγία μου) τόχε, λέει, φυλαμένο στὴν τσέπη τοῦ παντελονιοῦ του... Κι' ὅταν κυνηγοῦσε κάποιον τόβγαζε καὶ τόρριχνε (Σῶσον Ἅγιε τοὺς εὐσεβεῖς!!!) καὶ τότε (ὦ! τοῦ θάματος!) ὁ κυνηγημένος δὲν μποροῦσε νὰ γλυτώσῃ. Μόλις ἔφτανε κοντὰ στὸ ραβδί, τὰ πόδια του παραλύανε, μάθια μου, οἱ δυνάμεις του τὸν ἐγκαταλείπανε καὶ ἀναγκαζότανε νὰ παραδοθῇ... Ἴντα εἶναι ἐτοῦτο πάλι, ρωτάγανε οἱ ξένοι ποὺ τὸ μάθαιναν!!! Καὶ ἡ διάδοση αὐτὴ ἔγραψε τὸν ὡραιότερο πρόλογο τῆς Ἀστυνομικῆς Ἱστορίας...·

Ὦ! τὸ καϋμενούλη τὸ μαγικό μου ραβδί!!!... Ἀκόμα κοιμᾶται στὸ κρεβάτι μου...

***

Ἡ ἀστυνομικὴ ράβδος!!!... Ἡ πρώτη καὶ ἡ ἀσφαλέστερη ἄμυνα τοῦ ἀστυφύλακα.

Εἶναι ἡ φύση τῆς δουλειᾶς του τέτοια... Παντοῦ καὶ πάντα κινδυνεύει... Κάθε μέρα, κάθε νύχτα, κάθε ὥρα συναντιέται μὲ κακοὺς ἀνθρώπους. Κι' ἄλλοτε ἀνταμώνεται μὲ μιὰ θύελλα... Μ' ἕναν ἀνθρώπινο ἀνεμοστρόβιλο καταμεσῆς τῆς πρωτευούσης. Ὡρκίστηκε νὰ προστατεύσῃ τ' ἀγαθὰ τῶν συνανθρώπων του. Πῶς ὅμως; Μονάχα μὲ τὰ χέρια του; Τὸ πλῆθος, ποὖναι πολλὲς φορὲς φανατισμένο καὶ ὡπλι-

σμένο μαζί, δὲν συγκρατιέται μὲ τὰ χέρια... Τότε μὲ τὸ περίστροφο; Ἀλλὰ τὸ αἷμα ποὺ θὰ χυθῇ; Οἱ ἀθῷοι ποὺ θὰ πέσουν; Ἔ! τότε... τί μένει;... Ὤ! Μένει ἀκόμα κάτι... Μένει ἐτοῦτο τὸ περιφρονημένο ξύλο, ποὖναι καμμιὰ φορὰ τὸ ξύλο τοῦ Σταυροῦ γιὰ τὴν Ἀστυνομία...

Βέβαια κι' ἡ χρήση τοῦ γκλὸπ γίνεται—ὅπως ὅλα τὰ πράγματα στὴν Ἀστυνομία—μὲ τάξη καὶ σὲ αὐστηρῶς προκαθωρισμένες περιπτώσεις... Περιπτώσεις ἀνάγκης... Περιπτώσεις ὀδυνηρές, ἀλλὰ ἐπιβεβλημένες...

Χρειάζεται Διαταγὴ ἀνωτέρου γιὰ νὰ χρησιμοποιηθῇ τὸ γκλόπ. Καὶ ἡ Διαταγὴ αὐτὴ δίνεται μόνον ἐφ' ὅσον «συντρέχει νόμιμος καὶ δεδικαιολογημένος λόγος». Κάτι σὰν τὴν κατάσταση ἀνάγκης τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Ἀλλ' ὅταν ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος, ὁλομόναχος, βρίσκεται ἐν ἀμύνῃ καὶ δὲν ὑπάρχει ἀνώτερος; Καὶ τότε μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ γκλόπ, ἐφ' ὅσον δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ ἀλλοιῶς. Τὸ ἴδιο, ὅταν εἶναι μόνος του, καὶ ἐπιδιώκων νὰ συλλάβῃ πολλοὺς κακοποιοὺς συγκεντρωμένους, ἀντιμετωπίζει «προφανῆ πρόθεση ἀντιστάσεως». Ἀλλὰ καὶ τότε δὲν τραβᾷ τὸ γκλὸπ καὶ «ὅποιον πάρῃ ὁ χάρος». Χτυπᾷ μὲ προσοχὴ σὲ ὡρισμένα μέρη τοῦ σώματος καὶ οὐδέποτε στὸ κεφάλι. Καὶ χτυπᾷ διαγωνίως καὶ τόσο μέχρι νὰ ἐκλείψουν οἱ λόγοι χρήσεως τῆς ράβδου του. Ποτὲ πάρα πάνω.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ γκλὸπ χρησιμοποιεῖται σὲ τέτοιες κρίσιμες στιγμές, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ κρατιέται σφιχτὰ μὲ τόνα χέρι, καὶ τἄλλο νἆναι ἐλεύθερο στὴ μέση. Ἔτσι ὁρίζει ἡ Πρακτικὴ Ἀστυνομία... ὅπως ἐπίσης ὁρίζει ὅτι τόσον οἱ Ἀρχιφύλακες, ὅσο καὶ οἱ ὑπαρχιφύλακες καὶ ἀστυφύλακες, εἴτε ἐν ὑπηρεσίᾳ, εἴτε ἐκτὸς ὑπηρεσίας, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ φέρουν πάντοτε μαζί τους τὴν ἀστυνομική τους ράβδο. Καὶ πολὺ σωστά.

Γιατί, χωρὶς αὐτήν, δὲν μπορεῖ νὰ κάνῃ ὁ ἀστυνομικὸς τὴ δουλειά του. Λένε, ὅτι «τὸ ξύλο βγῆκεν ἀπ' τὸν Παράδεισο». Ἐγὼ δὲν τὸ παραδέχουμαι αὐτό. Μισῶ τὴ βία. Ἀλλά, παρ' ὅλα ταῦτα, νομίζω ὅτι αὐτὸ τὸ ξύλο βγῆκε πράγματι ἀπὸ κάποιο παράδεισο. Γιατὶ αὐτὸ προστατεύει καὶ σένα ποὺ τὸ κρατᾶς, κι' ἐκείνους ποὺ κινδυνεύουν, καὶ τοὺς ὁποίους καλεῖσαι νὰ προστατεύσῃς. Εἶναι κατηγορημένο τὸ γκλὸπ ἀπὸ πολλούς. Τὸ ξέρω. 9 χρόνια σχεδόν, ἤμουν ἀστυφύλακας σὲ διάφορα Τμήματα καὶ ἄκουγα καὶ ἔβλεπα. Εἶναι ὅπλο. Καὶ σὰν ὅπλο—ἔστω ἀμυντικὸ—προκαλεῖ ἀντιπάθειες. Ὅμως ὄχι καλοί μου φίλοι... Αὐτὸ τὸ ξύλινο ραβδὶ εἶναι ἡ ἀτομικὴ βόμβα τῆς Κοινωνίας ἐναντίον τοῦ ὁποιουδήποτε ἐγκλήματος. Ὅταν ἀμύνεται ὁ ἀστυνομικός, δὲν προστατεύει τὸν ἑαυτό του. Τὴν ἔννομη τάξη καὶ τὴ Δικαιοσύνη φρουρεῖ. Γιὰ σκεφθῆτε το κι' αὐτὸ λιγάκι...

***

Ξημέρωσε...

Μικρὰ-μικρὰ καραβάνια οἱ ἐργάτες ξεκινᾶνε γιὰ τὶς δουλειές τους. Ἀπέναντι τὸ βουνό, καίγεται ἀπ' τὶς πρῶτες κατακόκκινες ἡλιαχτίδες. Ἕνα πουλάκι στάθηκε στὸ πρεβάζι τοῦ παραθύρου καὶ κελαηδάει...

Σηκώνομαι καὶ παίρνω τὸ γκλὸπ ἀπ' τὸ κρεβάτι μου καὶ τὸ τοποθετῶ ψηλότερα ἀπ' τὸ ρολόϊ... στὴν κρεμάστρα... καὶ τὸ σκεπάζω μ' ἕνα μεταξωτὸ πανί... Δὲν τὸ βλέπω πιὰ σὰν ἕνα ἄχρηστο ξύλο... Μοιάζει μὲ Σύμβολο... Σύμβολο Δυνάμεως τῆς Κοινωνίας... Ὅπλο ἐναντίον τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ... Ὅσοι φίλοι ἀστυνομικοὶ μὲ διαβάζετε, ἀγαπῆστε το μ' ὅλη σας τὴν καρδιά... τοῦ ἀξίζει...

Σ. ΠΗΛΟΣ

Ὑπὸ QIL. CESBRON, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν»

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

.....

.....

—«Καὶ τὶ ἔνοιωσες;» ξαναρώτησεν ὁ γιατρὸς «τί ἔνοιωσες τότε; Σὰν ἔμαθες δηλαδὴ ὅτι αὐτοὶ δὲν ἦταν πραγματικοί σου γονεῖς ; ».

—«Αἰσθάνθηκα σὰν νὰ βρισκόμουνα σ' ἕνα μεγάλο, σ' ἕνα τρομακτικὸ κενόν» εἶπεν ὁ Ἀλλὲν Ρομπὲρ μὲ ὑπόκωφη φωνή. «Μοῦ ἦρθε ἡ ἐπιθυμία νὰ κάνω ἐμετὸ στὸ σταῦλο. Ἐκρύωνα πολύ, σὰν νὰ εἶχα ψηλὸ πυρετό. Ἀποζητοῦσα τὸ θάνατο...».

—«Ἤθελες νὰ σουνα νεκρὸς ὅπως ὁ Ἀνδρέας, ἔτσι δὲν εἶναι; Τὸ προτιμοῦσες αὐτό;...».

—«Ἄ! Ἦταν τυχερὸς ὁ Ἀνδρέας...».

—«Ἔτσι νομίζεις; Ἐγὼ πάντως πιστεύω ὅτι μᾶλλον θἄθελε κι' ἐκεῖνος νὰ βρίσκεται στὴ θέση του...».

—«Μὰ ἂν ζοῦσε, θἄχε αὐτὸς γονεῖς...».

—«Κι' ἐσὺ ἔχεις...».

—«Ἐμένα μοῦ λέτε; Ἐμένα οἱ γονεῖς μου εἶναι κουκουβάγιες».

—«Γιατὶ τὸ λὲς αὐτό;» ρώτησε ὁ γιατρὸς μὲ ἀπορία «ἔχω τὴν ἐντύπωση ὅτι εἶναι μετανοιωμένοι γιὰ ὅ,τι ἔγινε. Οἱ Ντεροῦ λυποῦνται διότι δὲν ἔχουν παιδί, καὶ σὺ γιατὶ δὲν ἔχεις γονεῖς. Ἔχετε κι' οἱ δυὸ ἀνάγκη ἀπὸ κάτι. Κι' ἀφοῦ κι' ἐκεῖνοι σὲ εἶχαν ἀνάγκη θἄπρεπε νὰ σοῦ φέρωνται καλύτερα κι' ὄχι νὰ σὲ φοβερίζουν ὅτι θὰ σὲ κλείσουν σὲ Ἵδρυμα...».

—«Κάθε τόσο καὶ λιγάκι αὐτὸ μοῦ ἔλεγαν».

—«Σὲ μάλλωναν ἀκόμα γιατὶ ἔσπαζες τὴ φωτογραφία τοῦ Ἀνδρέα; Ἔτσι δὲν εἶναι; Τὴν ἔλεγαν: «οἰκογενειακὸ ἐνθύμιο...».

—«Εἶχαν γεμίσει τὸ σπίτι μὲ τέτοια πορτραῖτα τοῦ Ἀνδρέα...».

—«Ἔχει καλῶς. Ἀλλὰ τὸ ἀμάξι; Γιατὶ τὸ χάραζες; Ἤθελες νὰ τὸ καταστρέψῃς;...».

—«Ποιὸ νὰ καταστρέψω; Αὐτὸ δὲν ἦταν ἀμάξι. Ἦταν ἕνα παμπάλαιο, ἄχρηστο αὐτοκίνητο, χωρὶς κινητῆρα καὶ φρένα. Ἦταν τοποθετημένο στὴ σιταποθήκη, κι' ἔμεναν μέσα κόττες...».

—«Λοιπόν;...».

—«Τί λοιπόν; Ἁπλούστατα ἔγραφα τὸνομά μου» εἶπε ὁ Ἀνδρέας μὲ σκληρὴ φωνή. «Τὄγραφα πάνω στὶς τέσσερις πόρτες του. Ἔγραφα τὸνομά μου. Γιατὶ ἔχω κι' ἐγὼ ὄνομα, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος...».

—«Ὅπως ὅλος ὁ κόσμος» ἐπανέλαβεν ἀφῃρημένα ὁ γιατρός, ἐνῷ ὁ μικρὸς Ἀλλὲν συνέχιζε μὲ πεῖσμα!

—«Ὅλα ἐκεῖ μέσα ἦταν δικά τους. Εἶχαν τόσα καὶ τόσα ἀκριβὰ πράγματα. Τί τὸ ἤθελαν αὐτὸ τὸ σαράβαλο: Σὲ τὶ τοὺς χρειαζότανε;..».

Ὁ γιατρὸς κούνησε τὸ κεφάλι του συγκαταβατικά:

—«Ἔχεις δίκηο» ἀπάντησε. «'Αλλὰ μὴν ξεχνᾷς ὅτι ὅταν κανεὶς γεράσῃ ὅλα τοῦ φταῖνε—ἔστω—Γιὰ πές μου τώρα, πῶς περνᾷς στὸ 'Ορφανοτροφεῖο;...».

—«Ἔτσι κι' ἔτσι...».

—«Βλέπεις μήπως ὄνειρα τὴ νύχτα; 'Απόψε, παραδείγματος χάριν, τί ὠνειρεύτηκες;...».

Τὸ πρόσωπο τοῦ Ρομπὲρ ἀπότομα σκοτεινιάζει... Σκοτεινιάζει σὰν τὸν Οὐρανὸ ποὺ μένει δίχως ἥλιο. Τὰ μάτια του λάμπουν παράξενα. Γυαλίζουν, ὅπως τὰ μάτια ἑνὸς ἄρρωστου ζώου...

«'Απόψε» εἶπε μὲ φωνὴ βραχνὴ «ὠνειρευόμουν ὅτι ἤμουν τυχερός».....

.....

.....

Εἶναι Παρασκευὴ πρωΐ... Καὶ μέσα στὸ ἰατρεῖο τοῦ Κλεράν ἐπικρατεῖ μεγάλη κίνηση. 'Ο γιατρὸς μὲ τοὺς βοηθούς τοῦ Ντανφὲρ καὶ τὶς ἐπιβλέπουσες ἀδελφὲς ἔχουν συνεδρίαση. Ταξινομοῦν τοὺς φακέλλους τῶν παιδιῶν ποὺ ἐξητάσθησαν αὐτὴν τὴν 'βδομάδα, τοὺς ἐρευνοῦν, τοὺς μελετοῦν προσεκτικὰ καὶ ἀποφασίζουν γιὰ τὴν τύχη καθενὸς παιδιοῦ χωριστά. Ἄλλα ἀπ' αὐτὰ θὰ τοποθετηθοῦν σὲ μιὰν οἰκογένεια, ἄλλα θὰ μποῦν σὲ μιὰ χειρονακτικὴ δουλειά, ἄλλα θὰ σταλοῦν σὲ οἰκοτροφεῖα γιὰ νὰ ἐκπαιδευθοῦν καὶ πάλιν, ἄλλα θὰ κλειστοῦν σὲ κέντρα ἐκμαθήσεως, ἢ σὲ ἄσυλα, ὅταν ἡ κατάστασίς τους εἶναι ἀπελπιστική, καὶ ἄλλα θὰ παραμείνουν στὸ Ντανφὲρ γιὰ παρατήρηση καὶ θεραπεία. 'Ο γιατρὸς Κλεράν—ὅπως ὅλες τὶς Παρασκευές—εἶναι νευρικός, καί, κάθε τόσο καὶ λιγάκι, διαμαρτύρεται :

—«Σύμφωνοι. 'Αλλὰ μὲ τί πιστώσεις θὰ γίνουν ὅλα αὐτά; Χρειάζονται πιστώσεις, πολλὰ λεφτὰ—ποῦ νὰ τὰ βροῦμε; Ἄς εἶναι. Ἄς ἀρχίσουμε μ' αὐτὴ τὴ φωτογραφία. Ποιὰ εἶναι ἡ μικρή;...».

—«Μουνιὲ Ροβέρτα» ἀπαντᾷ ἡ ἀδελφή. «Εἶναι τὸ κορίτσι ποὺ ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήσῃ τρεῖς φορές, γιατρέ...».

—«Καὶ ἡ διανοητική της κατάσταση;...»

—«Συγκεχυμένη. Σ' ἕνα τὲστ παρουσιάζεται ἰσορροπημένη, σ' ἄλλο ἀνώμαλη...».

Μιὰ ἄλλη ἀδελφὴ συμπληρώνει :

—«Εἶναι λίγο νωχελής, γιατρέ μου. Καὶ ματαιόδοξη. Πλέκει εἴκοσι πόντους, κι' ὕστερα ἀφήνει τὸ πλεκτό της καὶ ὀνειροπολεῖ. Ἄλλοτε πάλι διαβάζει σοβαρὰ βιβλία, γιὰ νὰ δείξῃ ὅτι εἶναι μορφωμένη...».

«...Δηλαδή, μὲ ἄλλα λόγια» λέει ὁ γιατρὸς Κλεράν «θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν μιὰ γοητευτικὴ καὶ ἀξιαγάπητη κόρη, ἂν εἶχε οἰκογένεια. Μὰ δυστυχῶς δὲν ἔχει. Αὐτὸ εἶναι τὸ κακό. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ ναυάγια... Καὶ ποιὰ ἐργασία προτιμᾷ; Τί θέλει νὰ κάνῃ;...».

—«Ὅταν τὴ ρώτησα, γιατρέ μου», εἶπεν ἡ ἀδελφή, μοῦ ἀπάντησε: «Δέκα φορὲς μὲ ἀσκήσεις καὶ πειράματα, προσπαθήσατε νὰ βρῆτε τὴν κλίση μου, καὶ δὲν τὸ καταφέρατε, ἐσεῖς οἱ σοφοί. Πῶς θέλετε λοιπὸν νὰ ξέρω ἐγώ;...».

—«Καλά. Καλά. Νὰ ξανάρθῃ τὴν ἄλλη Παρασκευή. 'Εν τῷ μεταξὺ κυττᾶξτε στὸ Πρακτορεῖο τῶν Παρισίων, μήπως μπορέσετε νὰ τῆς βρῆτε καμμιὰ καλὴ οἰκογένεια νὰ τὴν ἀναλάβῃ. Ἡ ἑπομένη τώρα...».

—«Μουρσελὲν 'Αδριανή».

—«Τί ἔκανε αὐτή;».

—«Χθὲς δραπέτευσε ἀπὸ τὸ 'Αβυνιόν».

—«Πολὺ καλὰ ἔκανε...».

—«Ναί, ἀλλὰ μετὰ δυὸ μέρες μᾶς τὴν ξαναφέρνουν» λέγει ἀναστενάζοντας ἡ ἀδελφή. «Καὶ δὲν εἶναι μόνον αὐτό. Ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο, πιὸ σημαντικό. Εἶναι δηλαδὴ ἔγκυος, καὶ ἔχει ἀνάγκην προστασίας...».

—«Θὰ μᾶς διαλύσουν τὸ Ἵδρυμα» ἐπεμβαίνει ἡ ἀδελφὴ προϊσταμένη «ἔχουμε ἀκόμα τὴν Μολὲ Φραγκίσκα καὶ τὴν Ἄλμα Κωλέτ...».

—«Μὰ φεύγουν κι' οἱ δυὸ τὴν Τρίτη» ξαναλέει ἡ ἀδελφή, «ἡ μιὰ πηγαίνει στὶς ἀδελφὲς τοῦ Ἀρζαντέϊγ κι' ἡ ἄλλη στὴν ἑστία τοῦ Βερβίλ...».

—«Καλά-Καλὰ» τὴν διακόπτει ὁ γιατρός. «Νὰ τοὺς τὸ πῆτε ὅμως ξεχωριστά, γιατὶ διαφορετικὰ θὰ δραπετεύσουν μαζί, ὡς τότε.... Ἡ ἑπομένη...».

«Στιρλὲν Μαρία. Ξέρετε ἐκείνη ἡ ψηλὴ ξανθειὰ πού...».

—«Ξέρω, ξέρω. Στὸ σημεῖο ποὺ ἔφταση δὲν μποροῦμε πιὰ νὰ κάνουμε τίποτε. Καλύτερα νὰ τὴν στείλουμε σ' ἕνα Ἄσυλο... Ἄς συνεχίσουμε...».

«Ρομπὶν Ἐρνέστος, δεκατεσσάρων ἐτῶν. Δραπέτευσε 22 φορές. Κατηγορεῖται καὶ γιὰ κλοπὴ μοτοσυκλέττας...».

—«Οἱ 22 φορὲς ποὺ δραπέτευσε δὲν ἔχουν ἰδιαίτερη σημασία. Εἶχαν ὅλες τὸν ἴδιο σκοπό: νὰ συναντήσῃ τὴ νονά του. Μὲ τὴν μοτοσυκλέττα ποὺ ἔκλεψε ξεκίνησε ἀπ' τὴν Μασσαλία κι' ἔφτασε στὸ Παρίσι μέσα σὲ 4 μέρες. Ἤθελε νὰ συναντήσῃ τὴ νονά του, γιατὶ δὲν εἶχε νέα της, καὶ κόντευε νὰ τρελλαθῇ γι' αὐτό. Τὸν κατηγοροῦν γιὰ ἀστάθεια, ἀλλὰ νομίζω, ἀπεναντίας, ὅτι εἶναι ὅλως διόλου τὸ ἀντίθετο».

—«Καὶ τί θὰ κάνουμε λοιπὸν μ' αὐτόν;».

—«Ἔγραψα σ' αὐτὴν τὴν νονά του, γιὰ νὰ μάθω ἂν θέλῃ νὰ τὸν πάρῃ. Περιμένω ἀπάντηση. Ὁ ἑπόμενος...».

—«Μαρσὲλ Ἰωάννης. Μικρός, ἀδύνατος. Ἀποτυχημένη υἱοθεσία».

—«Ἀσφαλῶς ἀποτυχημένη. Εἶναι ἕνα παιδὶ ποὺ τὸ φόρτωναν κάθε μέρα μ' ἕνα σωρὸ ψέμματα, ὅπως τὰ περισσότερα παιδιά. Τοὺς λένε ψέμματα γιὰ τὸν Ἅγιο Βασίλη, γιὰ τὴ γέννηση τῶν παιδιῶν, γιὰ τὰ ἔμμηνα τῶν μικρῶν κοριτσῶν, γιὰ κάθε ζήτημα. Νομίζουν ὅτι ἔτσι τὰ προστατεύουν, οἱ ἀνόητοι. Εἶδα τοὺς θετοὺς γονεῖς τοῦ Μαρσέλ, τὴν περασμένη ἑβδομάδα. Ἂν τοὺς εἶχα γνωρίσει πρὶν δὲν θὰ τοὺς ἐμπιστευόμουνο ποτὲ αὐτὸ τὸ παιδί...».

—«Λοιπόν;...».

—«Θὰ δοκιμάσουμε νὰ τὸ τοποθετήσουμε σ' ἄλλη οἰκογένεια. Θὰ γράψω ἐγὼ ὁ ἴδιος στὸν Διευθυντὴ τοῦ Πρακτορείου..».

—«Καὶ γιὰ τὸν Ἀλλὲν Ρομπέρ; Τί θὰ κάνουμε; Θὰ τὸν τοποθετήσουμε σὲ ἄλλη οἰκογένεια;...».

—«Μπά! Ὄχι! Δὲν θὰ τὰ καταφέρουμε. Εἶναι γνωστὸς σ' ὁλόκληρη τὴν περιοχή, κι' ἔχει ἀποκτήσει κακὲς συνήθειες. Θὰ τὸν τοποθετήσω λοιπὸν στὸ Τερνερέ. Ἐκεῖ θὰ γίνῃ ἄλλος ἄνθρωπος...».

—«Στὸ Τερνερὲ εἴπατε; Ἄ! μάλιστα. Εἶναι τὸ κέντρο ποὺ προτιμᾷ ὁ δικαστὴς Λαμύ...».

—«Ἀκριβῶς. Καὶ τὸ ἐπισκέπτεται τακτικά. Θὰ τοῦ τηλεφωνήσω ἀπόψε καὶ θὰ τοῦ μιλήσω γιὰ τὴν περίπτωση τοῦ Ἀλλὲν Ρομπέρ...».

.....

Ἦταν πιὰ ἀπόγευμα ὅταν ὁ γιατρὸς Κλεράν, βγῆκε ἀπὸ τὸ κάτασπρό του βασίλειο. Διασχίζοντας τοὺς διαδρόμους τοῦ Ἀσύλου εἶχε τὴν ἐντύπωση ὅτι βρισκόταν σ' ἕνα ἄγνωστό του μέρος. Κι' ἐνοιωθε ἀνακούφιση γι' αὐτό.

Σταμάτησε στὴ μεγάλη αὐλὴ τῶν ἀγοριῶν καὶ ξεχάστηκε κυττάζοντας μὲ συμπάθεια τὰ παιδιὰ ποὺ ἔτρεχαν καὶ ἐφώναζαν παίζοντας. Θυμήθηκε τότε τοὺς φακέλλους τους, ποὺ τὸν ἀπασχόλησαν ὅλο τὸ πρωϊνὸ καὶ χαμογέλασε μὲ καλωσύνη. Ὁ φθινοπωριάτικος ἥλιος τοῦ φάνηκε θλιμμένος καὶ ἀνήμπορος νὰ ζεστάνῃ τὴ φύση, ποὺ ἔμοιαζε 'κείνη τὴν στιγμὴ μὲ βασίλισσα ποὺ ὁμορφοστολίστηκε γιὰ νὰ ὁδηγηθῇ στὴν λαιμητόμο. Ἡ φύση αὐτὴ περίμενε μὲ δέος τὸν χειμῶνα, ποὺ πλησίαζε ἀγριεμμένος ἀπὸ μακριά. Ὁ ἀγέρας ἔκανε νὰ χοροπηδοῦν τὰ χαρτιὰ καὶ τὰ πεταγμένα φύλλα. Ὕστερα ἀπὸ λίγο θὰ γινόταν παγωμένος καὶ κακός. (Συνεχίζεται)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Παρητήθησαν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος οἱ κάτωθι ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι: Ἀνθυπαστυνόμος κ. Γιαλακίδης Γεώργιος. Εἰς τοῦτον ἀπενεμήθη ὁ βαθμὸς τοῦ Ὑπαστυνόμου Β΄ τάξεως, λόγῳ συμπληρώσεως 25ετοῦς συνταξίμου ὑπηρεσίας. Ἀρχιφύλακες: Καραβᾶς Νικόλαος καὶ Ζωγραφάκης Σπυρίδων καὶ Ἀστυφύλακες: Ἀνεστόπουλος Ἀνάργυρος, Κανέλλος Ἀναστάσιος, Λανδράκης Ἀντώνιος, Τζερβάκης Δημήτριος καὶ Ἠλιόπουλος Διονύσιος.

—Ἀπελύθη τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος διὰ λόγους ὑγείας ὁ ἀστυφύλαξ Λιάπης Νικόλαος.

—Ἀπελύθη τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ὁ Ἀρχιφύλαξ Κολιώνης Νικόλαος.

***

ΑΜΟΙΒΑΙ

—Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ἀπενεμήθησαν ὑλικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ εἰς τοὺς κάτωθι ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους: ὡς ἀκολούθως:

Ἔπαινος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ ἐκ τριακοσίων (300) δραχμῶν εἰς τοὺς Ὑπαστυνόμον Α΄ κ. Κρῦον Βασίλειον καὶ Ὑπαστυνόμον Β΄ κ. Κουβέλην Κωνστ. καὶ ἔπαινος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ ἐκ διακοσίων (200) δραχμῶν εἰς τοὺς ἀρχιφύλακας Μαρκογιαννάκην Ἐμμανουὴλ καὶ Ἀγγελῆν Νικόλ., ὑπαρχιφύλακα Τριανταφυλλόπουλον Νικόλ. καὶ ἀστυφύλακας Σεργεντάνην Ἰωσήφ, Μπέλμπαν Κωνστ., Γκίνην Σπυρίδωνα, Φωτόπουλον Γεώργιον, Κοντέαν Δημοσθ., Κουτσολιᾶκον Παναγ., Παπαϊωάννου Βασίλ. καὶ Ψύρραν Δημήτριον, διότι ὁ πρῶτος ὡς σκοπευτής, προπονητὴς καὶ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομικῆς Σκοπευτικῆς Ὁμάδος καὶ οἱ λοιποὶ ὡς σκοπευταὶ τῆς ἰδίας Ὁμάδος, χάρις εἰς τὰς καταβληθείσας ἀόκνους καὶ ἀξιεπαίνους προσπαθείας των καὶ ἐπιδειξάμενοι ἐξαιρετικὸν ζῆλον καὶ ἐργατικότητα ἐπέτυχον, συναγωνισθέντες ἐπιτυχῶς τὰς σκοπευτικὰς ὁμάδας τῶν Ἐνόπλων Σωμάτων καὶ τῶν κυριωτέρων Ἀθλητικῶν Σωματείων, τὴν ἀνάδειξιν τῆς Ὁμάδος των ὡς πρωταθλητρίας Ἑλλάδος 1957, καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἐξύψωσιν τοῦ γοήτρου τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος.

Ὡσαύτως ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τὸν Ἀστυνομικὸν Διευθυντὴν Β΄ κ. Γεωργακόπουλον Παντελῆν, διότι, οὗτος ὡς ἐπόπτης τῆς Ἀστυνομικῆς Σκοπευτικῆς Ὁμάδος, συνέβαλε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ὡς ἄνω ἀποτελέσματος.

—Ὁμοίως δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ἀπενεμήθησαν ὑλικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἀμοιβαὶ εἰς τοὺς κάτωθι ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους, ὡς ἀκολούθως: Ἀρχιφύλακα Δρούγαν Ἰωάννην, ἔπαινος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ ἐξ ἑκατὸν πεντήκοντα (150) δραχμῶν καὶ ἀστυφύλακας Μπεζιλιώτην Γεώργιον καὶ Κάρνον Παναγιώτην, ἔπαινος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ ἐκ διακοσίων (200) δραχμῶν εἰς τὸν πρῶτον καὶ ἔπκινος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ ἐξ ἑκατὸν (100) δραχμῶν εἰς τὸν δεύτερον, διότι οὗτοι ἐργασθέντες, μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ πολὺ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ὑπηρεσίας ἐπέτυχον τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δρυόπων ἐργαστηρίου πλαστογραφίας χαρτονομισμάτων τῶν 100 καὶ 500 δραχμῶν, τὴν σύλληψιν τῶν δραστῶν καὶ τὴν κατάσχεσιν τῶν πειστηρίων τοῦ ἀδικήματος.

Ὁμοίως ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τούς: 1) Ἀστυνόμον Β΄ κ. Σπανὸν Κωνστ. καὶ 2) Ὑπαστυνόμον Α΄ κ. Παπανδρέου Ἀντώνιον, διότι ὁ μὲν πρῶτος ὡς προϊστάμενος τῆς Ὑπηρεσίας Διώξεως Ἐμπορίου Ναρκωτιῶν καὶ Πλαστογραφίας, ἐπέτυχε τὴν πλήρη ἐξιχνίασιν τοῦ ἀδικήματος τῆς παραχαράξεως, ὁ δὲ δεύτερος, ὡς προϊστάμενος

τοῦ Θ' Παραρτήματος 'Ασφαλείας συνέβαλε εἰς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν παραχαρακτῶν.

***

ΚΡΙΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΑΣ

'Ανταποκρινόμενοι εἰς σχετικὴν παράκλησιν τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου Στρατοῦ (Δ/νσις 'Ιστορίας Στρατοῦ), ἀπεστείλαμεν αὐτῷ ὁλόκληρον τὴν σειρὰν τοῦ περιοδικοῦ μας.

Εἰς ἀπάντησιν, ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀριθ. 69/21/386568 ἀπὸ 22-7-57 ἔγγραφόν του, τὸ ὁποῖον παραθέτομεν:

Πρὸς
Τὴν 'Αστυνομικὴν Σχολὴν
Τμῆμα Πνευματικῆς 'Αγωγῆς

'Η Διεύθυνσις 'Ιστορίας Στρατοῦ ἐκφράζει τὰς θερμὰς εὐχαριστίας της, διὰ τὴν εὐγενῆ προθυμίαν καὶ ταχύτητα μεθ' ὧν ἀνταπεκρίθητε εἰς σχετικὴν παράκλησιν ἡμῶν, ὅπως ἀποστείλητε ἡμῖν ὁλόκληρον τὴν σειρὰν τοῦ ἐκδιδομένου παρ' ὑμῶν περιοδικοῦ «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ».

Τὸ περιοδικὸν ὑμῶν ἀποτελεῖ ἀξιόλογον συμβολὴν εἰς τὸ συγγραφικὸν ἔργον ἡμῶν, τῆς Στρατιωτικῆς 'Ιστορίας τῆς περιόδου Κατοχῆς—Δεκεμβριανῶν 1944.

ΚΩΝΣΤ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
'Αντιστράτηγος

***

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

—Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία συνεχίζονται πάντοτε τὰ ραδιοφωνικὰ προγράμματα τῆς ἐκπομπῆς τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων, ἡ ὁποία ἐπεβλήθη πιὰ σὰν ἐκπομπὴ ἐκλεκτῆς ποιότητος, ρυθμῶν καὶ ποικιλίας.

—Μὲ τὸ γνωστὸ δίσκο : «'Αλιεῖς Μαργαριταριῶν» ἄνοιξε τὸ πρόγραμμα τῆς 21/8/57, κατὰ τὸ ὁποῖον μετεδόθησαν καθοδηγητικὲς ὑποδείξεις πρὸς τὸ κοινό, πάνω σὲ ζητήματα ἀστυνομικοῦ, ἀλλὰ καὶ κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος. Στὸ πρόγραμμα αὐτό, στὸ ὁποῖο ἔλαβαν μέρος ἡ Ρένα Βλαχοπούλου, ὁ Νῖκος Γούναρης, ἡ Μάγια Μελάγια, ὁ Τώνης Μαρούδας, ἡ Γιώτα Λίδια καὶ ὁ Δ. Ζάχος, μετεδόθησαν διάφορα 'Ελληνικά, λαϊκά, μοντέρνα καὶ δημοτικὰ τραγούδια, καὶ δημοτικὰ τραγούδια, καθὼς καὶ διδακτικὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιο τῆς 'Αστυνομίας, γραμμένο ἀπὸ τὸν 'Αρχιφύλακα Σπῦρο Πηλό.

*

Εὐχάριστο, βελούδινο, ἁπαλὸ τὸ πρόγραμμα τῆς 28/8/57, προκάλεσε ἐνθουσιώδη σχόλια καὶ ἄρεσε πολύ. Ἦταν ἀφιερωμένο στὴ θάλασσα, μὲ θαλασσινὰ τραγούδια καὶ σκίτσα ἀπ' τὴν θαλασσινὴ ζωὴ ἀπὸ τὰ παληὰ χρόνια μέχρι σήμερα. Θρῦλοι καὶ ἱστορίες, εἰκόνες καὶ στιγμιότυπα ἀπ' τὰ νησιά μας, μαζὶ μὲ ὄμορφη μουσικὴ ὑπόκρουση, συνέθεσαν ἕνα πανόμορφο σύνολον, ποὺ συγκινοῦσε καὶ ἔτερπε.

***

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΝ

—Τὴν 16/8/1957 εἰς τὸ Γήπεδον 'Αθλοπαιδιῶν τῆς 'Αστυνομικῆς Σχολῆς, ἐτελέσθη φιλικὸς ἀγὼν Βόλλεϋ μεταξὺ τῶν ὁμάδων τῶν Σχολῶν 'Υπαστυνόμων καὶ 'Αρχιφυλάκων. Νικήτρια τοῦ ἀγῶνος ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τῆς Σχολῆς 'Αρχιφυλάκων.

***

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

κ. Θεοφ. Παγουρτζῆν ἀστυφύλακα.—Τὸ ἄρθρον σας διὰ τὸ «Κυπριακὸν» εἶναι πατριωτικώτατον καὶ ἐνθουσιῶδες. Τὸ περιεχόμενόν του ὅμως ἀνάγεται εἰς τὴν καθαρῶς πολιτικὴν σφαῖραν καὶ τὸν χειρισμὸν αὐτοῦ ἀπὸ μέρους τοῦ 'Υπουργείου 'Εξωτερικῶν.